

Sermaye Piyasası Kurulu 2014 Faaliyet Raporu

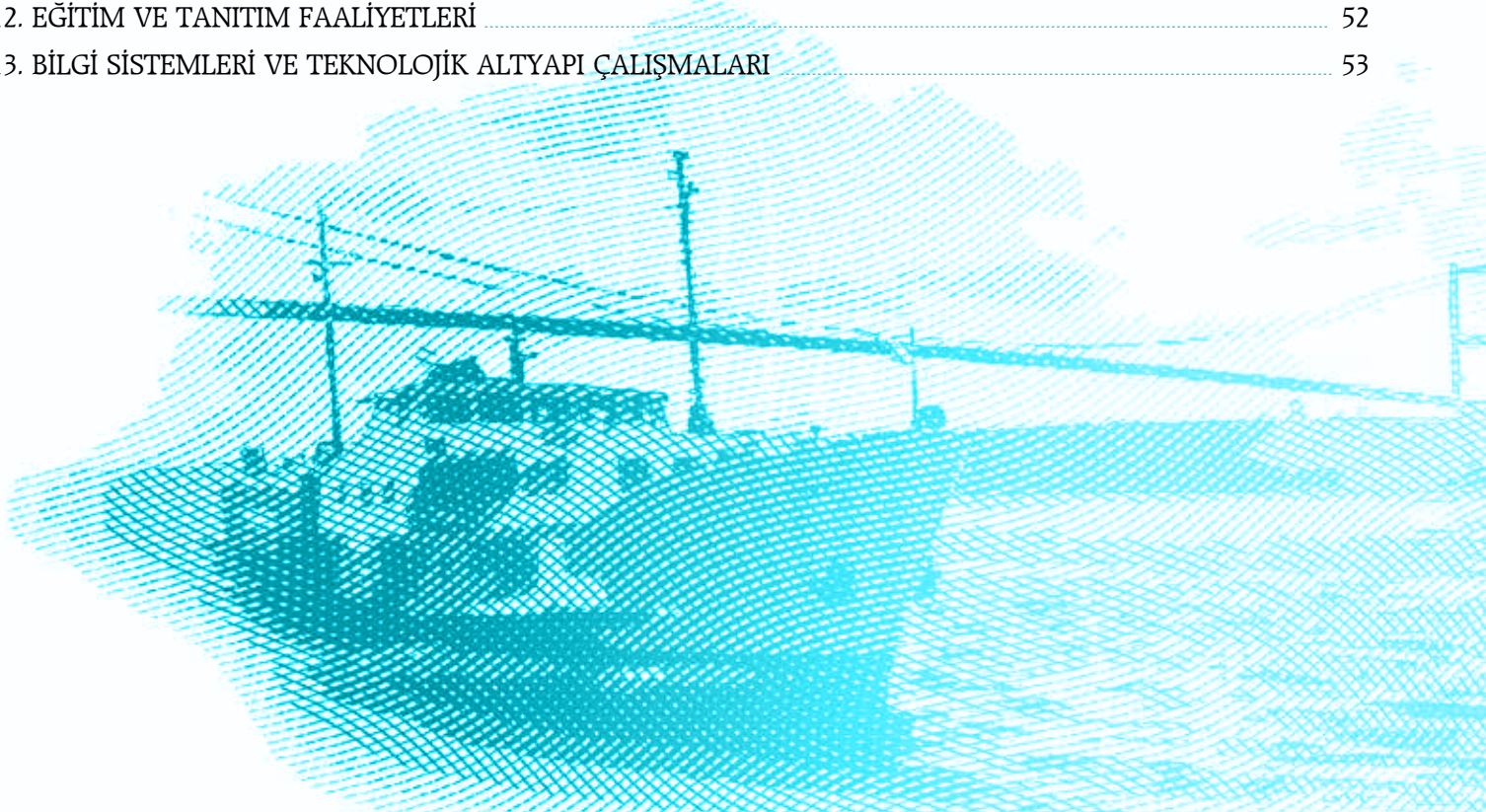
Sermaye Piyasası Kurulu
2014 Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

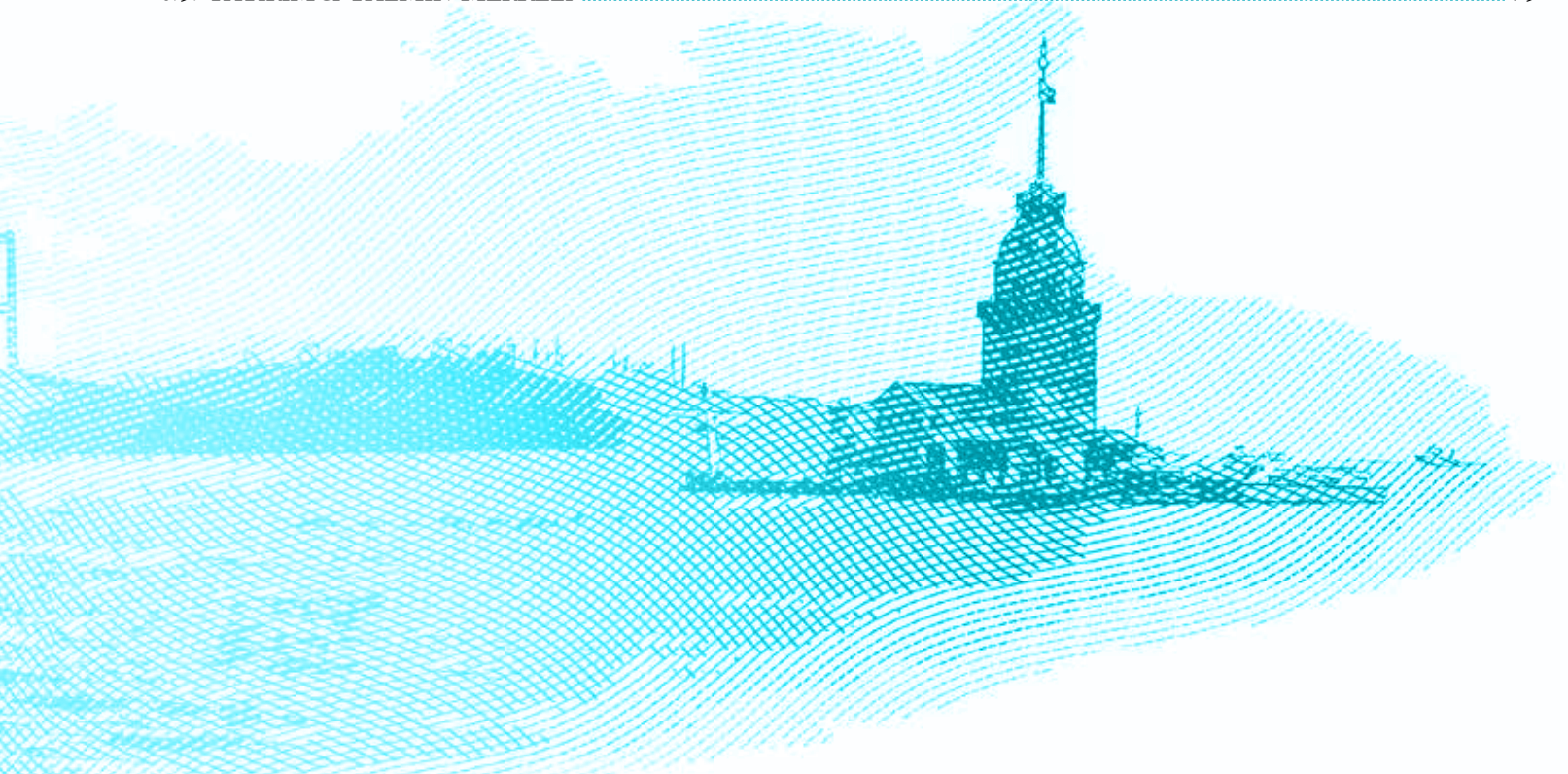
TABLO DİZİNİ	VI
GRAFİK DİZİNİ	VII
KISALTMALAR	VIII
KURUL BAŞKANININ MESAJI	X
1. SERMAYE PİYASASI KURULU	1
1.1. MİSYON, VİZYON, GÖREV VE YETKİLERİ	1
1.2. KARAR ORGANI VE ORGANİZASYON	2
1.2.1. Karar Organı	2
1.2.2. Organizasyon	4
1.3. BÜTÇE	8
1.4. PERSONEL	8
2. 2014 YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİNE BAKIŞ	12
3. 2014 YILINDA YAYIMLANAN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	14
3.1. SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI VE İHRACINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	14
3.1.1. Pay Tebliğinde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme	14
3.1.2. Varlığa Dayalı ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Düzenlemeler	14
3.1.3. Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin Düzenlemeler	14
3.1.4. Yabancı Sermaye Piyasası Araçları ve Depo Sertifikaları ile Yabancı Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler	15
3.2. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	15
3.2.1. Kurumsal Yönetim Tebliği ve İlkeleri	15
3.2.2. Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği	15
3.2.3. Geri Alınan Paylar Tebliği	16
3.2.4. Pay Alım Tekliflerine İlişkin Düzenleme	16
3.2.5. Kâr Paylarının Dağıtımına İlişkin Düzenleme	16
3.2.6. Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Aynılma Hakkı Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme	16
3.2.7. Birleşme ve Bölünme Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme	17
3.3. KAMUNUN AYDINLATILMASINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	17
3.3.1. Özel Durumlar Tebliği	17
3.3.2. Payları Borsada İşlem Görmeyen Halka Açık Ortaklıkların Özel Durum Açıklamalarına İlişkin Tebliğ	17
3.3.3. KAP'a İlişkin Getirilen Yenilikler	17
3.4. YATIRIM HİZMETLERİ VE FAALİYETLERİ İLE YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	18
3.4.1. Yatırım Hizmetleri Tebliği ile Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin Yürürlüğe Girmesi	18
3.4.2. Aracı Kurum ve Bankaların III-37.1 ve III-39.1 sayılı Tebliğler Uyarınca Kurula Yapacağı Başvurularda Aranacak Bilgi ve Belgeler	18
3.5. TAKAS VE SAKLAMA MEVZUATI VE İŞLEYİŞİ İLE MERKEZİ KARŞI TARAF UYGULAMASINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	18

3.5.1. Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik	18
3.5.2. Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ	19
3.6. BORSA MEVZUATINA VE İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	19
3.6.1. Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği ile Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar ile İlgili Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği	19
3.7. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	19
3.7.1. Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenleme	19
3.7.2. Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenleme	20
3.7.3. Konut ve Varlık Finansmanı ile İlgili Düzenlemeler	20
3.7.4. Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS) Çalışmaları	21
3.8. SERMAYE PİYASASI ÇALIŞANLARININ LİSANSLANMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	21
3.9. KURULUN PERFORMANS HEDEFLERİ VE ULAŞMA DERECECİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	21
3.9.1. 2014-2016 Dönemi Stratejik Planı'na Göre Performans Hedefleri ve Bunlara Ulaşma Derecesine İlişkin Değerlendirmeler	21
3.9.2. 2014 Yılı Denetim Performans Hedefleri ve Bunların Uygulama Sonuçları	24
3.10. 2014 YILI KURUL İLKE KARARLARI	25
3.11. DEVAM EDEN İKİNCİL DÜZENLEME ÇALIŞMALARI	26
3.11.1. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları	26
3.11.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları	27
4. SERMAYE PİYASASI KURULU 2014 YILI FAALİYETLERİ	30
4.1. İHRAÇ BAŞVURULARI	30
4.2. İZİNLER VE ONAYLAR	30
4.2.1. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler	30
4.2.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler	32
4.2.3. Halka Açık Ortaklıklara İlişkin Onaylar	34
4.2.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler	34
4.2.5. Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	34
4.2.6. Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	35
4.2.7. Varlık Kiralama Şirketlerinin/Varlık Finansmanı Fonunun Kuruluşu	35
4.3. GÖZETİM	35
4.3.1. Halka Açık Ortaklıkların Gözetimi	35
4.3.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi	36
4.3.3. Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi, İzlenmesi ve Denetimi	36
4.3.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi	37
4.3.5. Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi	37
4.3.6. Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi	37
4.3.7. Piyasa Gözetimi	37
4.4. DENETİM	38
4.5. DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER	41
4.5.1. Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan Davalar	42
4.5.2. Kurul Tarafından Açılan Davalar	43

4.6. DİĞER KURUMLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	44
4.6.1. Finansal İstikrar Komitesi	44
4.6.2. Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları	45
4.6.3. Sistemik Risk Değerlendirme Grubu	46
4.6.4. Finansal Sektör Komisyonu	46
4.6.5. Finansal İstikrar Kurulu (The Financial Stability Board)	46
4.7. AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI	46
4.7.1. Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon	47
4.7.2. AB Fonlarından Yararlanmaya Yönelik Faaliyetler	47
4.8. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	47
4.8.1. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO)	48
4.8.2. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)	49
4.8.3. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ve Diğer Ticaret Anlaşmaları	49
4.8.4. İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)	49
4.8.5. İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)	49
4.8.6. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	50
4.8.7. Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Ortaklığı	50
4.8.8. Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR)	50
4.8.9. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) Danışma Konseyi Üyeliği	50
4.8.10. İkili İlişkiler ve İmzalanmış Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU)	50
4.8.11. Kurulumuzca Düzenlenen Uluslararası Programlar	51
4.9. LİSANSLAMA FAALİYETLERİ	51
4.10. BİLGİLENDİRME	52
4.11. BİLGİ KAYNAKLARI	52
4.12. EĞİTİM VE TANITIM FAALİYETLERİ	52
4.13. BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI	53

4.13.1. Bilgi Sistemleri İncelemesi	53
4.13.2. Sistem ve Ağ Alanındaki Çalışmalar	53
4.13.3. Uygulama Geliştirme Çalışmaları	53
5. 2014 YILINDA TÜRK SERMAYE PİYASASI	56
5.1. SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN 2014 YILI TEMEL GÖSTERGELERİ	56
5.2. MENKUL KIYMET STOKLARI	58
5.3. İZAHNAMESİ/İHRAÇ BELGESİ ONAYLANAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI	59
5.4. YATIRIM KURULUŞLARI	60
5.5. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI	61
5.5.1. Yatırım Fonları	61
5.5.2. Yatırım Ortaklıkları	63
5.6. PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ	64
5.7. PAY PİYASASINDAKİ GELİŞMELER	64
5.7.1. Pay Piyasası ve BIST 100 Endeksi	64
5.7.2. Gelişen İşletmeler Piyasası	67
5.8. BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER VE PİYASA BÜYÜKLÜKLERİ	68
5.9. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER	70
5.10. KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER	70
5.11. KALDIRAÇLI ALIM SATIM (FOREKS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GELİŞMELER	71
6. BORSALAR, MERKEZİ TAKAS VE MERKEZİ SAKLAMA KURULUŞLARI, BİRLİKLER VE YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ	74
6.1. BORSA İSTANBUL A.Ş.	74
6.2. MERKEZİ KAYIT KURULUŞU A.Ş.	74
6.3. TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ	74
6.4. TÜRKİYE DEĞERLEME UZMANLARI BİRLİĞİ	75
6.5. YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ	75

TABLO DİZİNİ

TABLO 1.1. KURULUN 2014 YILI GELİR VE GİDERLERİ	8
TABLO 1.2. SPK 2014 YILI PERSONEL İSTATİSTİKLERİ	9
TABLO 3.1. 2014 YILI DENETİM PERFORMANS HEDEFLERİ VE UYGULAMA SONUÇLARI	24
TABLO 4.1. İHRAÇ BAŞVURULARI VE SONUÇLARI	30
TABLO 4.2. SPK İZİNİNE TABİ FAALİYETLER VE BU FAALİYETLERİ YÜRÜTEBİLECEK KURULUŞLAR	31
TABLO 4.3. YATIRIM KURULUŞLARININ 2014 YILINDA KURULUMUZA YAPTIKLARI BAŞVURULAR	31
TABLO 4.4. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI BAŞVURULARI	33
TABLO 4.5. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARIN 2014 YILI BAŞVURULARI	34
TABLO 4.6. YILLAR İTİBARIYLA ARACI KURUMLAR NEZDİNDE YAPILAN DENETİM TÜRLERİ	36
TABLO 4.7. DENETİM ÇALIŞMALARININ KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	38
TABLO 4.8. DENETİM SONUCUNDA UYGULANAN YAPTIRIMLAR	39
TABLO 4.9. İDARİ PARA CEZASI UYGULAMA NEDENLERİ VE TUTARLARI	40
TABLO 4.10. KURUL İŞLEMLERİNE KARŞI AÇILAN İDARİ DAVALAR	42
TABLO 4.11. KARARA BAĞLANAN İDARİ DAVALAR	42
TABLO 4.12. KURUL ALEYHİNE AÇILAN HUKUK DAVALARI	43
TABLO 4.13. KURUL ALEYHİNE AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN HUKUK DAVALARI	43
TABLO 4.14. KURUL TARAFINDAN YAPILAN SUÇ DUYURULARI VE AÇILAN KAMU DAVALARI	43
TABLO 4.15. KURULUN BAŞVURUSU ÜZERİNE AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN DAVALARA İLİŞKİN BİLGİLER	44
TABLO 4.16. KURUL TARAFINDAN AÇILAN HUKUK DAVALARI	44
TABLO 4.17. KURUL TARAFINDAN AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN HUKUK DAVALARI	44
TABLO 4.18. HAK KAZANILAN LİSANS SAYILARI (2002-2014)	51
TABLO 4.19. KURULUMUZA GELEN BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI	52
TABLO 4.20. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK EĞİTİM SEMİNERLERİNE BAŞVURULAR	53
TABLO 5.1. SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	56
TABLO 5.2. MERKEZİ KAYDI SİSTEMDE İZLENEN MENKUL KIYMET BİLGİLERİ	58
TABLO 5.3. MENKUL KIYMET STOK BİLGİLERİ	58
TABLO 5.4. 2014 YILINDA SATIŞI GERÇEKLEŞTİRİLEN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI TUTARLARI (BİN TL)	59
TABLO 5.5. 2014 YILINDA SATIŞI GERÇEKLEŞTİRİLEN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI TUTARLARI (BİN USD)	59
TABLO 5.6. YATIRIM KURULUŞLARININ FAALİYET BELGELERİ	60
TABLO 5.7. YENİ DÜZENLEMELERE GÖRE VERİLEN YATIRIM HİZMET VE FAALİYETİ YETKİ BELGELERİ	60
TABLO 5.8. YATIRIM FONLARININ TOPLAM PORTFÖY DAĞILIMI (%)	62
TABLO 5.9. PAYLARI BORSADA İŞLEM GÖREN ORTAKLIK SAYISI (31.12.2014)	65
TABLO 5.10. PAYLARI BIST'TE İŞLEM GÖREN ŞİRKETLERE İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	66
TABLO 5.11. GELİŞEN İŞLETMELER PİYASASINA İLİŞKİN VERİLER	67
TABLO 5.12. BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI İŞLEM HACİMLERİ	68
TABLO 5.13. VİOP İŞLEM HACMİ BİLGİLERİ (2014)	70
TABLO 5.14. BIST KIYMETLİ MADENLER İŞLEM HACMİ VE MİKTARI	70
TABLO 5.15. BIST ELMAS VE KIYMETLİ TAŞLAR İŞLEM HACMİ VE MİKTARI	71
TABLO 5.16. KALDIRAÇLI ALIM SATIM YETKİ BELGESİNE SAHİP OLAN ARACI KURUM SAYISI	71
TABLO 5.17. KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİNE İLİŞKİN YILLIK VERİLER	71

GRAFİK DİZİNİ

GRAFİK 5.1. YATIRIM FONLARININ PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE TÜRLERİNİN DAĞILIMI	61
GRAFİK 5.2. EMEKLİLİK YATIRIM FONU TÜRLERİNİN FON TOPLAM DEĞERİ DAĞILIMI	62
GRAFİK 5.3. BIST 100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2007-2014)	64
GRAFİK 5.4. BIST-100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2014 YILI 3'ER AYLIK BAZDA)	65
GRAFİK 5.5. PİYASA KAPİTALİZASYONU	66
GRAFİK 5.6. YABANCI YATIRIMCILARIN SAKLAMA BAKİYELERİ	67
GRAFİK 5.7. BORSA İSTANBUL PAY PİYASASI YABANCI YATIRIMCI İŞLEM HACİMLERİ	68
GRAFİK 5.8. BORSA VE BORSA DIŞI TAHVİL VE BONO GÜNLÜK ORTALAMA İŞLEM HACMİ	69

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
BIST	: Borsa İstanbul A.Ş.
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
EBRD	: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
EGKS	: Elektronik Genel Kurul Sistemi
ESMA	: Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi
FSB	: Finansal İstikrar Kurulu
GİP	: Borsa İstanbul Gelişen İşletmeler Piyasası
GSYH	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
HM	: Hazine Müsteşarlığı
İDMK	: İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler
İFK	: İpotek Finansmanı Kuruluşları
IMF	: Uluslararası Para Fonu
IOSCO	: Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü
İSEDAK	: İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi
İTMK	: İpotek Teminatlı Menkul Kıymetler
Kanun	: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
KAP	: Kamuyu Aydınlatma Platformu
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KSS	: Kayıtlı Sermaye Sistemi
Kurul	: Sermaye Piyasası Kurulu

MASAK	: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MKK	: Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.
MKS	: Merkezi Kaydi Sistem
MTK	: Merkezi Takas Kuruluşları
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
SİP	: Borsa İstanbul Serbest İşlem Platformu
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
SPKn	: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
TAİEX	: AB Teknik Yardım Bilgi Paylaşım Ofisi
TAKASBANK	: İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TDUB	: Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği
TKYD	: Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
TSPB	: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
VDMK	: Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler
VKŞ	: Varlık Kiralama Şirketi
VTMK	: Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler
WTO	: Dünya Ticaret Örgütü

KURUL BAŞKANININ MESAJI

“Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemesini sağlamak için, uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmayı kendisine ‘MİSYON’ edinmiş ve ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın olma ‘VİZYONU’nu üstlenmiştir.”

2014 yılı sermaye piyasalarında bir önceki yıl başlatılan hukuki ve yapısal dönüşümün tamamlandığı ve bunların sonuçlarının görülüp değerlendirildiği bir yıl olmuştur. İstanbul Finans Merkezi Projesi’ni hayata geçirme, başta AB direktifleri esas olmak üzere uluslararası normlara uyum, yatırımcı haklarının korunması, şirketlerimize alternatif finansman kaynakları sunulması ve sermaye piyasası kurumlarının alt yapısının güçlendirilerek uluslararası rekabet avantajı sağlanmasını hedefleyerek başladığımız düzenleme çalışmalarımız 2014 yılında tamamlanmıştır. Böylece sermaye piyasalarımız için yeni bir dönem başlamıştır. Bunun yanı sıra, yeni sermaye piyasası mevzuatının İngilizceye tercüme çalışmalarına da 2014 yılında başlanmış ve şu ana kadar 38 tebliğin tercümesi tamamlanarak Kurulumuz internet sitesinde yayımlanmıştır.

Sermaye piyasalarımız gelişimini hız kesmeksizin 2014 yılında da sürdürmüştür. Borsada işlem gören şirketlerin piyasa değeri 2013 yılsonunda 236,6 milyar ABD Doları iken 2014 yılı sonunda 268,5 milyar ABD Dolarına, yatırım fonlarının toplam değerleri 2014 yılında bir önceki yıla göre %18,6 oranında artarak 30,1 milyar TL’den 36 milyar TL’ye, portföy yönetim şirketlerimiz tarafından yönetilen portföy değeri toplamı 2013 yılsonunda 64,9 milyar TL iken 2014 yılı sonunda 81,8 milyar TL’ye yükselmiştir. 2013 yılı sonunda merkezi kaydi sistemde izlenen menkul kıymet stoğu 358,2 milyar ABD Doları iken, 2014 yılı sonunda 401,2 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. 2014 yılında satışı gerçekleştirilen sermaye piyasası araçları tutarı da büyük oranda artış göstermiştir. 2013 yılı sonunda 86,1 milyar TL’lik sermaye piyasası aracının satışı gerçekleştirilmişken bu tutar 2014 yılı sonunda yaklaşık 127 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye piyasalarına 2014 yılında getirmiş olduğumuz yeniliklerden birisi Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS) olmuştur. Tek bir yatırım hesabıyla özel şartlara tabi olan yatırım fonları hariç olmak üzere, Sermaye Piyasası Kurulu’nun izniyle kurulmuş olan ve sermaye piyasamızda faaliyette olan tüm yatırım fonlarına erişim imkanı sağlayan elektronik bir platform olan TEFAS’ın kuruluşuna ilişkin çalışmalar 2014 yılında tamamlanmış ve 2015 yılının hemen başında TEFAS’da işlemlere başlanmıştır. Bu sayede önümüzdeki dönemlerde fon portföy yönetiminde rekabetin artmasına bağlı olarak fon performanslarının da artması beklenmektedir.

Geçtiğimiz yılda getirdiğimiz önemli yeniliklerden birisi de lisans-

lama ve sicil tutma sistemine ilişkin yapılan çalışmalardır. Yapılan yeni düzenleme ile lisans türleri güncellenmiş, lisans alma şartları yeniden belirlenmiş, lisans türlerine göre sınav konuları revize edilmiştir. Ayrıca sınavlarda modüler sisteme geçilmiş, her ders için yazılı ve videolu kaynakça hazırlanmıştır. Önümüzdeki dönemlerde de bilgisayar tabanlı sınavları başlatmayı hedefliyoruz. Bunun yanı sıra, geçtiğimiz yıl Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.’nin lisanslama sistemi içindeki konumu ve fonksiyonlarını belirleyerek, lisanslama şirketimizin Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü’nün (IOSCO) bölgesel eğitim merkezi olması konusunda IOSCO Yönetim Kurulu’na bir teklif hazırlayarak sunduk.

2014 yılında, özellikle tüketici ve yatırımcıların bilgilendirilmeleri yoluyla finansal ürünlere, kavramlara ve risklere yönelik farkındalıklarının ve yetkinliklerinin artırılması olarak da tanımlanabilen finansal eğitime yönelik çalışmalara da büyük önem verilmiştir. Bu çerçevede, “Finansal Erişim, Finansal Eğitim ve Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları” hazırlanmış ve 5 Haziran 2014 tarihli ve 29021 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2014/10 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu eylem planlarında Kurulumuzla tanımlanan eylemlerin uygulanması için gerekli çalışmalara başlanmış olup, çalışmalar son hızla devam etmektedir. Bu çerçevede, Finansal Eğitim Ulusal Stratejimiz, OECD bünyesinde kurulmuş olan Finansal Eğitim Uluslararası Ağı (International Network on Financial Education - INFE) tarafından düzenlenen sempozyumda, OECD/INFE üye ülkeleri ile paylaşılmıştır. Ayrıca önümüzdeki dönemde finansal eğitimin toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılması, ülkemizde finansal okuryazarlık kapasitesinin geliştirilmesi ve finansal kararların daha sağlıklı alınarak mali piyasaların gelişimine ve derinleşmesine katkı sağlanması hedefi doğrultusunda Kurulumuz ile Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü arasında bir işbirliği protokolü imzalanmıştır. Bunların yanı sıra hazırlıkları devam eden finansal eğitim internet sitesinin önümüzdeki günlerde yayına başlamasını planlıyoruz.

2014 yılında uluslararası çalışmalarımıza da hız verilmiş, bu çerçevede birçok uluslararası toplantılara katılım sağlanmış ayrıca bazılarında ev sahipliği de yapılmıştır. Kurulumuz ev sahipliğinde düzenlenen ve katılım sağlanan organizasyonlarla birlikte sermaye piyasaları alanında uzman birçok yetkili ile karşılıklı bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunma imkanı olmuştur. Bu paylaşımlar hemen karşılık vermiş ve Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları

Örgütüne 1988 yılında üye olan Kurulumuz 2014 yılında IOSCO Büyüme ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi temsilcisi olarak IOSCO Yönetim Kuruluna 2014-2016 yılları için seçilmiştir. Ayrıca Kurulumuz Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu'nun resmi danışma organı olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Danışma Konseyi üyeliğine de seçilmiştir. Bu sayede Kurulumuz, sermaye piyasaları alanındaki uluslararası karar alma mekanizmalarına ve tartışmalara doğrudan katılım ve katkı sağlama imkanını elde etmiştir.

Bunun yanı sıra, Kurulumuz Akdeniz'e kıyısı bulunan ülkelerin oluşturduğu Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Ortaklığı'na Şubat 2014'te Cezayir'de düzenlenen yıllık başkanlar toplantısında üye olmuştur. Buna ek olarak büyük altyapı yatırımları ile ilgili projelere sermaye piyasaları vasıtasıyla finansman sağlanması konusunda farkındalık yaratılmasına ve bu konuya yönelik olarak piyasa katılımcıları ve düzenleyici kuruluşlar arası diyalogun artırılmasına katkı sağlamak amacıyla Haziran 2014'te Kurulumuz ev sahipliğinde, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın işbirliği ile "Yatırımcılar İçin Altyapı Finansman Araçlarının Geliştirilmesi" konulu uluslararası bir konferans gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 2014 yılı itibarıyla Kurulumuz İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) Teknik Komitesinde temsil edilmekte olup, "3'üncü İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu" Kasım 2014'te Kurulumuz ev sahipliğinde, İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

2014 yılı düzenleme çalışmalarının yanı sıra gözetim ve denetim faaliyetlerine de hız verdiğimiz bir yıl olmuştur. Denetim faaliyetleri kapsamında 2013 yılında Kurulumuzca 97 adet suç duyurusu ve işlem yasağı yaptırımı uygulanmışken, 2014 yılında bu sayı 247'ye yükselmiştir. Ayrıca 2013 yılında 95 kişi ve kuruluşa toplamda 6,1 milyon TL idari para cezası uygulanırken, 2014 yılında 146 kişi ve kuruluşa toplam 24,3 milyon TL idari para cezası yaptırımı uygulanmıştır.

Bilindiği üzere, ülkemizin 2023 yılı itibarıyla İstanbul'u 10 büyük küresel finans merkezinden biri yapma yönünde önemli bir hedefi vardır. Bu hedefe önemli katkı sağlayacağına inandığımız önemli bir gelişme de 29.11.2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu'dur. Genel Kurulu'nda Kurulumuzun da bir temsilcisinin bulunduğu Tahkim Merkezi, uyuşmazlıkların etkin ve hızlı çözümüne, küresel yatırımcıların ülkemize gelişine katkı sağlayacak, mahkemelerin ve bizlerin iş yükünü azaltacaktır.

Sermaye piyasalarında 2013 yılında başlayan büyük değişim 2014 yılında da devam etmiş olup, önümüzdeki yılda da yine sermaye piyasalarının gelişimi için önceki yıllarda olduğu gibi tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. 2023 İstanbul Finans Merkezi hedefimiz çerçevesinde sermaye piyasalarımızı Dünyada hak ettiği seviyeye ulaştırmak için sermaye piyasalarının tüm paydaşlarıyla birlikte çaba sarf edeceğiz. 2014 yılı faaliyet raporunun sermaye piyasalarının tüm paydaşlarına yararlı olmasını dilerim.

Dr. Vahdettin ERTAŞ
Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

Sermaye Piyasası Kurulu
sermaye piyasasının
güven,
şeffaflık ve
kararlılık içinde
çalışmasını
varoluş nedeni
olarak görmektedir

1. SERMAYE PİYASASI KURULU

Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını düzenlemek ve denetlemek amacıyla Sermaye Piyasası Kanunu (SPKn) ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kurulmuştur.

Kurul, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Kurulun ilgili olduğu Bakan, Başbakan tarafından görevlendirilir.

Kurul'un merkezi İstanbul'dadır. Ancak Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanmaya kadar Kurul'un merkezi Ankara'dır.

1.1. MİSYON, VİZYON, GÖREV VE YETKİLERİ

Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlenmesini sağlamak için uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmayı kendisine 'MİSYON' edinmiş ve ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın olma 'VİZYONU'nu üstlenmiştir.

SPKn ile Kurulun temel görev ve yetkileri:

SPKn'da verilen görevler ile SPKn'nun emrettiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak.

Kamunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla, genel ve özel nitelikte kararlar almak.

Kanun kapsamına giren kurum ve ortaklıkların bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve bilgi sistemleri denetimi faaliyetine ilişkin şartları ve çalışma esaslarını belirlemek ve bu şartları taşıyanları listeler hâlinde ilan etmek.

Finansal istikrar ve ulusal veya uluslararası mevzuatın gereklerinin sağlanması amacıyla diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla her türlü iş birliğini yapmak ve bilgi alışverişinde bulunmak.

Sermaye piyasalarında düzenleme ve denetimle yetkili muadili yabancı kurumlar ile sermaye piyasalarıyla ilgili olarak karşılıklılık ve mesleki sırnın korunması ilkeleri çerçevesinde karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmasına ve belge taleplerinin karşılanmasına, yabancı ülkelerdeki sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kuruluşların Türkiye'deki merkez, şube veya ortaklıkları ile yazılı bir sözleşme çerçevesinde dışarıdan hizmet aldıkları kurumlarda denetim yapılmasına ve gerekli idari tedbirlerin alınmasına, bu kapsamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin masrafların paylaşımına yönelik ikili veya çok taraflı mutabakat zabitleri imzalamak ve sermaye piyasalarıyla ilgili her türlü iş birliğini yapmak.

Sermaye piyasasının gelişmesini teminen yeni sermaye piyasası kurumlarına ve araçlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bunları denetlemek.

Halka açık ortaklıklarda görev alacaklar, sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitimi, mesleki yeterliliği ve mesleki ehliyetlerini gösterir sertifika verilmesine ilişkin esasları belirlemek, bu amaçlarla merkez veya şirket kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek.

Sermaye piyasasında yatırımcı ve tasarruf sahiplerine yönelik olarak yatırım tavsiyesinde bulunacak kişiler ve kuruluşların uyacakları ilke ve esasları belirlemek.

Kamuyu Aydınlatma Platformunun işletim ve çalışma esasları ile bu Kanun kapsamında Kurula yapılacak bildirim ve başvuruların usul ve esaslarını belirlemek.

Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin işletimine ve bu Kanun çerçevesindeki denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

Yerli veya yabancı akademisyen veya uygulamacılardan oluşan çalışma gruplarına veya kişilere, mevcut veya gelecekteki düzenleme tercihlerinde esas teşkil etmek üzere sermaye piyasalarına ilişkin ulusal veya uluslararası nitelikli bilimsel araştırmalar yaptırmak.

Kurulun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, mali, iktisadi ve mesleki teşekküller ile Türkiye'nin doğrudan üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşların çalışmalarına katılmak, bu kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek ve projelerine katkıda bulunmak.

Kurulun görev alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara, mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak.

olarak belirlenmiştir.

1.2. KARAR ORGANI VE ORGANİZASYON

1.2.1. Karar Organı

Kurul Başkanı ve üyelerinden oluşan Kurul Karar Organı'nın, SPKn ve diğer mevzuatta belirtilenlerin yanı sıra, Kurul'un düzenlemek ve denetlemekle görevli olduğu alanla ve Kurulla ilgili yönetmelik ve tebliğ taslaklarını, başvuru dosyalarını, Kurul personelinin hazırlanan inceleme ve denetleme raporlarını görüşüp karara bağlamak gibi mesleki nitelikli görevleri yanında idari nitelikli görev ve yetkileri de vardır.

SPKn'na göre Kurul Karar Organı, Bakanlar Kurulu Kararıyla atılacak 7 üyeden oluşur. Bakanlar Kurulu, üyelerden birini Başkan olarak görevlendirir. Kurul Karar Organı, Kurul Başkanının teklifi ile üyelerden birini İkinci Başkan ve birini de Başkan Vekili olarak seçer.

KURUL KARAR ORGANI

Soldan sağa: Himmet KARADAĞ, Birol KÜLE, Nurullah GENÇ, Vahdettin ERTAŞ, Bekir Sıtkı ŞAFAK, Bülent GÖKREM, Murat KOÇ

KURUL KARAR ORGANI

Dr. Vahdettin ERTAŞ
Kurul Başkanı

Bekir Sıtkı ŞAFAK
İkinci Başkan

Prof. Dr. Nurullah GENÇ
Başkan Vekili

Bülent GÖKREM
Kurul Üyesi

Birol KÜLE
Kurul Üyesi

Himmet KARADAĞ
Kurul Üyesi

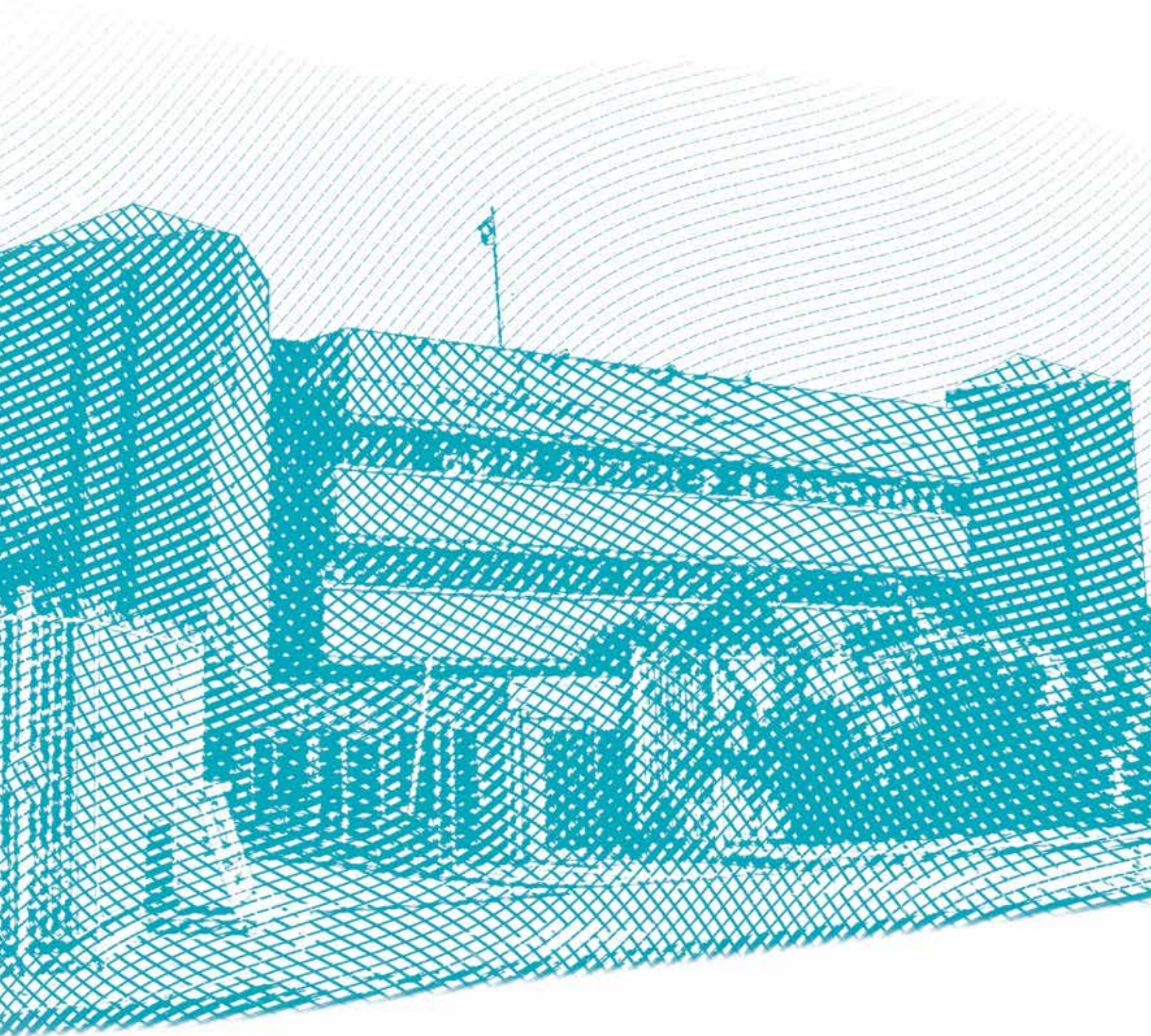
Murat KOÇ
Kurul Üyesi

1.2.2. Organizasyon

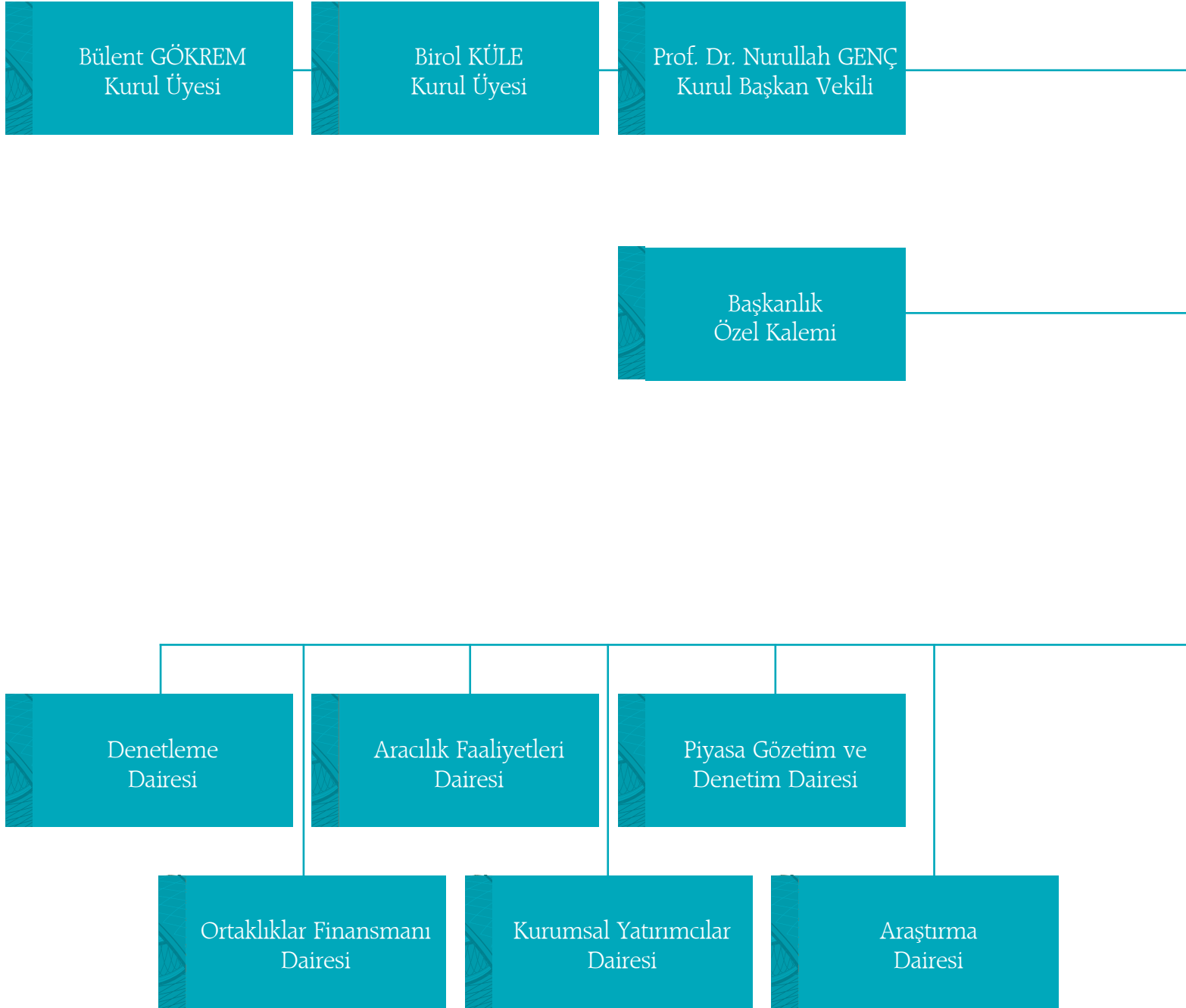
SPK, Kurul Başkanı ve üyeleri ile Başkana bağlı olarak Kurul faaliyetlerini yürüten hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

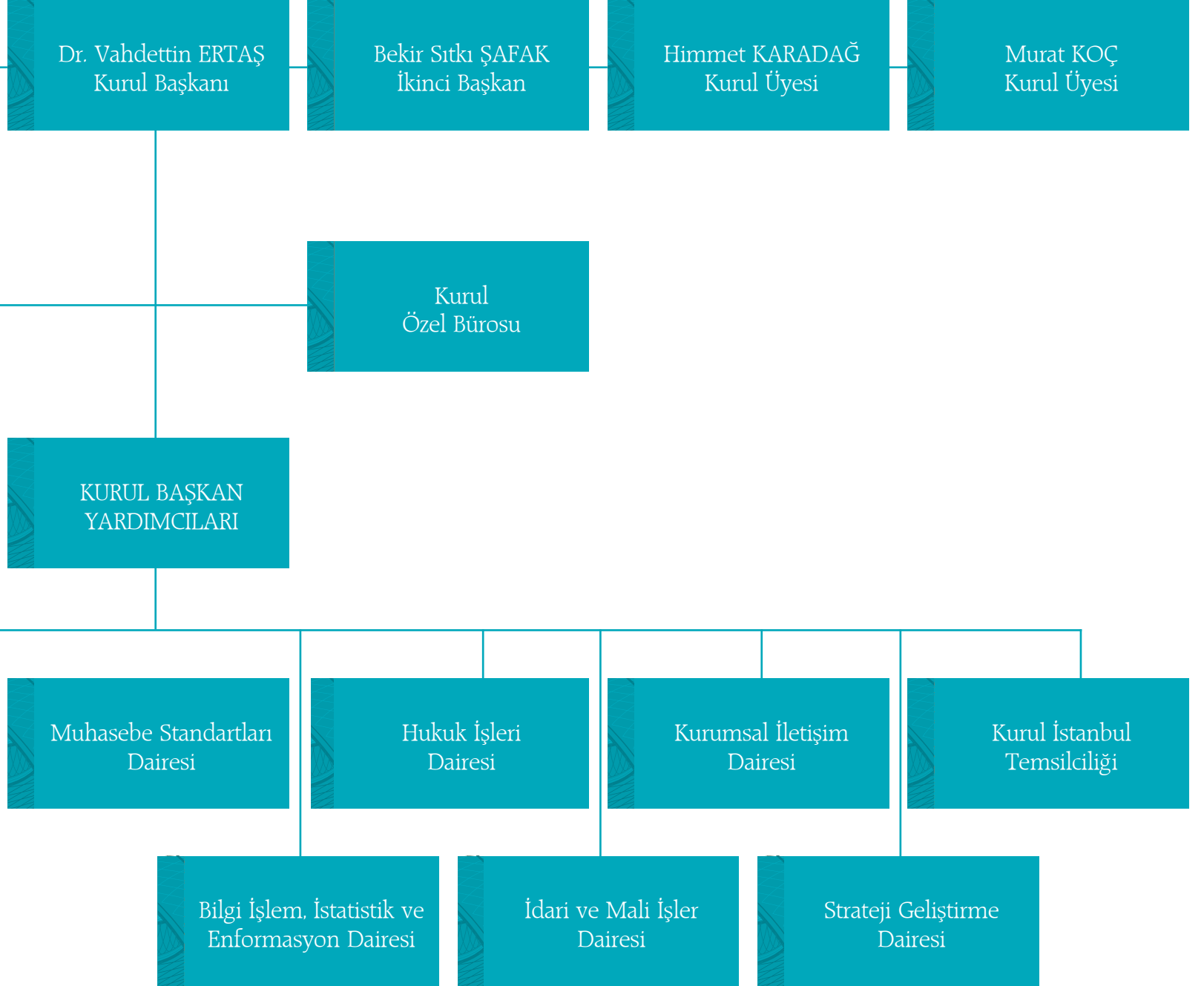
Kurul Başkanı, hem Karar Organının hem de yürütmenin başıdır. Kurul Başkan Yardımcıları hizmet birimleri arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Kurulun hizmet birimleri;

Denetleme Dairesi, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi, Aracılık Faaliyetleri Dairesi, Kurumsal Yatırımcılar Dairesi, Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi, Araştırma Dairesi, Muhasebe Standartları Dairesi, Bilgi İşlem İstatistik ve Enformasyon Dairesi, Hukuk İşleri Dairesi, Kurumsal İletişim Dairesi, Strateji Geliştirme Dairesi, İdari ve Mali İşler Dairesinden oluşmaktadır.

SERMAYE PİYASASI KURULU ORGANİZASYON ŞEMASI

1.3. BÜTÇE

Kurulumuzun 103.217.000 TL olarak kabul edilen 2014 Mali Yılı Bütçesine ilişkin olarak, yıl içerisinde 86.962.868 TL gider yapılmış ve 226.073.401 TL gelir elde edilmiştir. Kurulumuzun 2014 yılı

gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmelerine ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1.1. Kurulun 2014 Yılı Gelir ve Giderleri

1-GELİRLER		
Gelirin Türü	Programlanan (TL)	Gerçekleşen (TL)
Sermaye Piyasası Araçları Kayda Alma Ücretleri	88.101.000	129.326.717
Lojman Kira Gelirleri	400.000	398.594
Diğer Gayrimenkul Kira Gelirleri	650.000	674.463
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	10.000.000	77.950.787
Faiz Gelirleri	3.001.000	16.500.368
Diğer Çeşitli Gelirler	1.065.000	1.222.472
TOPLAM	103.217.000	226.073.401
2-GİDERLER		
Giderin Türü	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşen
Personel Giderleri	66.317.000	58.463.815
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.495.000	4.132.955
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.655.000	14.983.426
Cari Transferler	3.600.000	3.205.837
Sermaye Giderleri	8.150.000	6.176.835
TOPLAM	103.217.000	86.962.868
3- HARCIRAH GİDERLERİ		
	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşen
Yurt İçi Harcırh Giderleri	1.450.000	819.113,33
Yurt Dışı Harcırh Giderleri	1.580.000	1.051.600,86
TOPLAM	3.030.000	1.870.714,19
Kaynak: SPK		

Kurulun tüm giderleri, emrinde kurulan özel bir hesaptan karşılanmaktadır. İhraççılar veya halka arz edenler, satışı yapılacak sermaye piyasası araçlarının ihraç değerinin %0,3'üne kadar; yatırım fonlarının ve değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının üçer aylık dönemlerinin son iş gününde, net varlık değerlerinin %0,005'i tutarında bir ücreti bu hesaba yatırmaktadırlar. Kurul tarafından düzenlenen ve denetlenen borsaların ve diğer teşkilat-

lanmış piyasaların, merkezi takas kurumlarının, merkezi saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10'u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilir. SPK'n'da, Kurulun gelirleri giderlerini karşılamaya yetmediği takdirde, açığın genel bütçeden yapılacak Hazine yardımlarından karşılanması öngörülmüş olmasına karşın, 1992 yılından beri Hazine yardımı alınmamıştır.

1.4. PERSONEL

15.01.2012 tarihinde Kurul kadrolarında bulunan Kurul personelinin hak ve yükümlülükleri, Bakanlar Kurulunca 24.08.1982 tarih ve 17792 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sermaye Piyasası Kurulu Personel Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. 6362 sayılı SPKn gereğince, 15.01.2012 tarihinden sonra Kurulda göreve başlayan personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidir.

Kurul hizmetleri, yarışma sınavı ile mesleğe başlayan meslek personeli yardımcısı ve yeterli sınavından sonra uzman unvanını alan meslek personeli ile idari personel eliyle yürütülmektedir.

2014 yılı faaliyet dönemi içinde emeklilik, nakil, istifa ve görev süresinin sona ermesi gibi sebeplerle 16 personel ayrılmış, buna

karşılık, 32 meslek personeli açıktan, 4 meslek personeli naklen, 7 idari personel açıktan ve 2 idari personel naklen Kurul kadrolarına atanmıştır. Kurul'da 2014 yılı sonu itibarıyla 7'si karar organı, 51'i üst yönetim, 318'i meslek personeli ve yardımcısı, 53'ü bilişim personeli ve 184'ü idari personel olmak üzere 613 personel görev yapmaktadır.

Tablo 1.2. SPK 2014 Yılı Personel İstatistikleri

Personel Sayısı ve Dağılımı	
Başkan ve Üyeler	7
Üst Yönetim	51
Kurul Başkanlık Müşaviri	2
Kurul Başkan Yardımcısı	4
Daire Başkanı	10
Daire Başkan Yardımcısı	11
Kurul Başkanlık Danışmanı	24
Meslek Personeli	318
Başuzman	94
Uzman	118
Başuzman Hukukçu	18
Uzman Hukukçu	16
Uzman Yardımcısı	60
Uzman Hukukçu Yardımcısı	8
Bilişim Uzman Yardımcısı	4
Bilişim Personeli	53
İdari Personel	184
TOPLAM	613
Eğitim Durumu	
İlk ve Orta Dereceli Okullar	89
Lisans	219
Yüksek Lisans	269
Doktora	36
Demografik Bilgiler	
Kadın Sayısı	239
Erkek Sayısı	374
Yabancı Dil Bilen Personel Sayısı	397
Personelin Hizmet Süresi Ortalaması	13
Personelin Yaş Ortalaması	39
Ankara Personel Sayısı	494
İstanbul Personel Sayısı	119

2014 yılında 10 meslek personeli yurtdışına eğitim için gönderilmiştir. Önceki yıllarda yurtdışına gidenlerle birlikte 2013 -2014 yıllarında yurtdışında eğitim gören meslek personeli sayısı toplam 20 olmuştur.

Kurulumuzda toplam 397 personel yabancı dil bilmekte olup; 390 personel İngilizce, 12 personel İngilizce-Almanca, 8 personel

İngilizce-Fransızca, 2 personel İngilizce-İspanyolca, 1 personel de İngilizce-İtalyanca bilmektedir.

Kurul personelinin 3'ü Kurulumuzun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlarda temsilci olarak, 7'si yurt içinde çeşitli kamu kurumlarında, 9'u ise Yatırımcı Tazmin Merkezi'nde geçici görevli bulunmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu
tasarrufların

menkul kıymetlere
yatırılarak

halkın ekonomik kalkınmaya
etkin biçimde
katılmasını
amaçlamaktadır

2. 2014 YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİNE BAKIŞ

2013 yılından itibaren özel tüketimi kontrol altına almaya ve cari açığı azaltmaya yönelik olarak uygulanmakta olan makro ihtiyati tedbirlerin devam etmesi sonucunda 2014 yılında yurt içi talepte daralma meydana gelmiştir. Orta Vadeli Plan'a (OVP-2015-2017) göre bu talep daralması ile 2014 yılında büyüme oranının bir önceki yıla göre düşüş göstererek %3,3 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. 2013 yılı sonunda gayri safi yurt içi hasılanın %7,9'u seviyesinde 64.658 milyar ABD Doları olarak gerçekleşen cari açık 2014 yılında bir önceki yıla göre %29,1 oranında azalarak 45.836 milyar ABD Dolarına gerilemiştir. Tüketici fiyatları 2014 yılında bir önceki yıla göre 0,8 puan yükselerek %8,17 oranında gerçekleşmiş ve enflasyon hedefi etrafındaki belirsizlik aralığını aşan bir yükselme sergilemiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı 2014 Aralık dönemi itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,6 puan yükselerek %10,9 olmuştur.

2013 yılında %4,2 olarak gerçekleşen büyüme hızı kayda değer bir yavaşlama göstererek 2014'te %2,9 olmuş, 2013 yılının ikinci yarısından itibaren yaşanan canlanmada 2014 yılında yavaşlama izlenmiştir. Takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış gayri safi yurtiçi hasıladaki (GSYH) artış oranı ise %2,4 olarak tespit edilmiştir.

Üretim yöntemine göre 2014 yılında bir önceki yıla göre sabit fiyatlarla GSYH'ya sanayi sektörünün katkısı %3,5, hizmet sektörünün katkısı %4 olurken tarım sektörü faaliyetlerinden kaynaklanan katma değerde %1,9 gerileme yaşanmıştır. Harcamalar yöntemine göre GSYH'nın hesaplanmasında hanehalklarının nihai tüketim harcamaları %1,3, devletin nihai tüketim harcamaları %4,6 oranında artış kaydetmiş, gayri safi sabit sermaye oluşumunda ise %1,3 oranında azalış gözlenmiştir.

2014 yılında bir önceki yıla kıyasla merkezi yönetim bütçe gelirleri %9,3, bütçe harcamaları da %9,8, oranında artmıştır. Yıllık bazda %22,2 oranında genişleyerek 22,7 milyar TL seviyesinde gerçekleşen 2014 yılı bütçe açığı yılsonu hedefinin altında kalmıştır. 2013 yılında 31,4 milyar TL olan faiz dışı bütçe fazlası 2014 yılında, 27,2 milyar TL'ye gerilemiştir.

Merkezi yönetim borç stoku, 2014 yılı itibarıyla 612 milyar TL olmuştur. 2013 yılında 74,3 ay olan iç borçlanmanın ortalama vadesi, 2014 yılı Aralık ayında 12,1 aya gerilemiştir. 2013 yılında %7,9 olan TL cinsi sabit faizli iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama maliyeti ise, 2014 yılının sonunda %8,8'e yükselmiştir.

2015-2017 Orta Vadeli Plana göre, GSYH'nın %1,1'i olarak öngörülen 2014 yılı genel kamu açığının yıl sonunda %0,78 olarak gerçekleşmiş; %2 olarak öngörülen faiz dışı fazla ise sene sonunda %1,6 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında %1,7 olan faiz harcamaları ve özelleştirme gelirleri hariç genel devlet fazlasının GSYH'ya oranının 2014 yılında %1,39'a gerilemiştir. Bu gelişmeler sonucunda da GSYH'ya oranla 2013 yılında %0,5 olarak gerçekleşen kamu kesimi borçlanma gereğinin 2014 yılında %0,98'e yükselmiştir. 2013

yılında GSYH'nın %36,2'si olarak gerçekleşen AB tanımlı genel devlet borç stokunun ise 2014 yılında %33,5'e gerilemiştir.

2015-2017 Orta Vadeli Plana göre, 2013 yılında %9,9'a kadar gerileyen özel kesim tasarruf oranının, özel tüketimdeki yavaşlama nedeniyle, 2014 yılında 1,8 puan yükselmesi beklenmektedir. Kamu kesimi tasarruf oranının ise, 2014 yılında kamu harcanabilir gelirindeki reel artışın büyüme hızının altında kalmasının etkisiyle, 0,2 puan gerilemesi öngörülmektedir. Böylece, toplam yurt içi tasarruf oranının bir önceki yıla göre 1,5 puan artarak 2014 yılında %14,9 olacağı tahmin edilmektedir.

2014 yılında cari işlemler açığı, bir önceki yıla göre %29,1 oranında azalarak 45,8 milyar ABD Dolarına gerilemiştir. Bu gerilemede, dış ticaret açığının %20,4 oranında azalarak 63,6 milyar ABD Dolarına düşmesi, net hizmet gelirlerinin %10 oranında artarak 25,4 milyar ABD Dolarına yükselmesi ve birincil gelir açığının %2,9 azalarak 8,7 milyar ABD Dolarına gerilemesi etkili olmuştur. 2014 yılında ikincil gelir dengesinden kaynaklanan net girişler ise %19,6 oranında azalarak 1,12 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Ödemeler dengesinin Finans hesabına bakıldığında ise; 2014 yılında doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net varlıklar, 2013 yılına göre %94 oranında artarak 7 milyar ABD Doları, doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net yükümlülükler ise 2013 yılına göre %1 oranında artarak 12,5 milyar ABD Doları tutarında gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımları kalemindeki net yükümlülük oluşumuyla ilgili olarak, yurtdışında yerleşik kişiler pay piyasasında 2,6 milyar ABD Doları tutarında net alım gerçekleştirmiştir. Söz konusu alımın 1,6 milyar ABD Doları bankacılık sektörü dışındaki hisselerde, 1 milyar ABD Doları ise banka hisselerinde gerçekleşmiştir. Devlet iç borçlanma senetlerinde ise yurtdışı yerleşikler, Ocak-Aralık döneminde 370 milyon ABD Doları tutarında net alım gerçekleştirmiştir. Yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçları yoluyla bankalar 10,2 milyar ABD Doları, diğer sektörler de 3,2 milyar ABD Doları net borçlanma gerçekleştirmiştir.

2014 yılında bankacılık sektörünün net kredi kullanımı, 2013 yılına göre 9,5 milyar ABD Doları azalarak 12,2 milyar ABD Doları olmuştur. Kısa vadeli net kredi kullanımları, bir önceki yıla göre hızla gerileyerek 12,9 milyar ABD Dolarından 3,9 milyar ABD Dolarına düşmüştür.

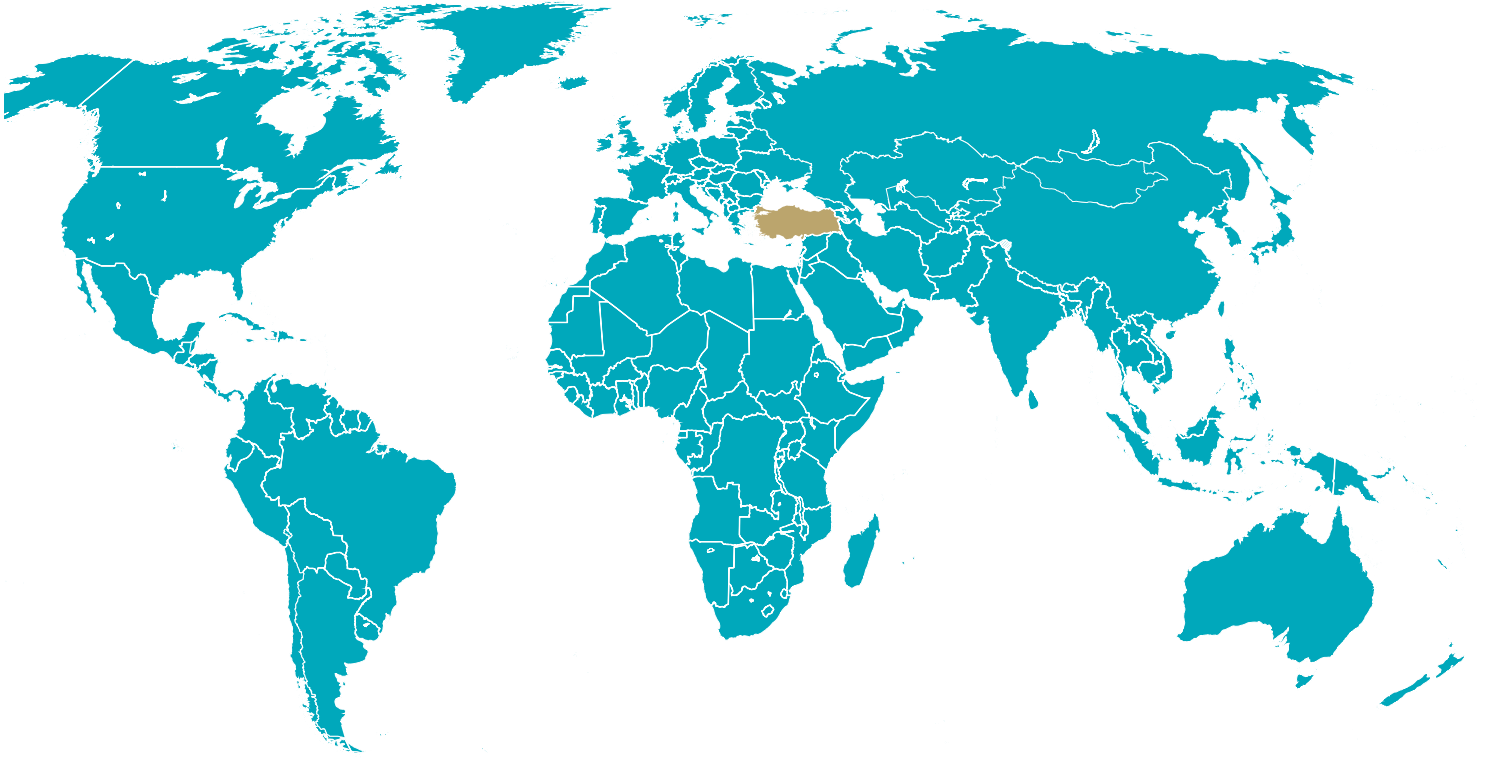
Diğer sektörlerin net kredi kullanımı, 2013 yılına göre 4,7 milyar ABD Doları artarak 5,8 milyar ABD Dolarına yükselmiştir. Uzun vadeli kredilerde, 2013 yılında 137 milyar ABD Doları net geri ödeme yapılırken 2014 yılında 5,4 milyar ABD Doları net kullanım gerçekleşmiştir.

2013 yılında 9,9 milyar ABD Doları artış kaydeden resmi rezervler, 2014 yılında 468 milyon ABD Doları azalmıştır.

2014 yılında yurtiçi yerleşiklerin yatırım portföyleri arasında en

yüksek orana sahip kalem %41,1 ile TL mevduat olmaya devam etmiştir. Bunu %22,7 ile devlet iç borçlanma senetleri ve %21,3 ile döviz mevduatı takip etmiştir. Yurtdışı yerleşiklerin portföy ter-

cihlerini ise ağırlıklı olarak %39,9 oranında hisse senetleri, %33,1 oranında devlet iç borçlanma senetleri ve %13,1 oranında da döviz mevduatı oluşturmuştur.

3. 2014 YILINDA YAYIMLANAN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.1. SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI VE İHRACINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.1.1. Pay Tebliğinde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme

VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nde yapılan değişiklikle, halka açılacak veya payları borsada işlem görecektir ortaklıklar için bazı finansal büyüklük ve sermaye kaybı kriterleri getirilmiş ve halka açık ortaklıkların yapacakları sermaye artırımlarında ortaya çıkan nakit

sermaye koyma borcunun, ortaklığa nakit dışındaki varlık devrin-den kaynaklanan borçların mahsubu suretiyle yerine getirilemeyeceği düzenlenmiştir.

3.1.2. Varlığa Dayalı ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Düzenlemeler

SPKn'nda yer alan düzenlemelere uyum sağlanması ve mevzuatın sadeleştirilmesi amacıyla, yapı itibarıyla benzer araçlar olan Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler (VDMK) ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler (İDMK) ile benzer nitelikte fonlar olan Varlık Finansmanı Fonları (VFF) ile Konut Finansmanı Fonlarına (KFF) ilişkin düzenlemeler tek bir alt düzenlemede toplanmıştır.

Halka arz edilecek VDMK/İDMK'ların borsada işlem görmesi, ihracın tek seferde yapılması ve izahnamenin tek belgeden oluşacak şekilde hazırlanmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Halka arz edilmeksizin ihraç edilecek VDMK/İDMK için ise Kurulca ihraç tavanı verileceği ve ihraç tavanı içinde yapılacak ihraçlar için birden fazla sayıda fon kurulabileceği düzenlenerek ihraç sürecinin hızlandırılması hedeflenmiştir.

3.1.3. Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin Düzenlemeler

İpotek ve varlık teminatlı menkul kıymetlere ilişkin olarak SPKn'nun 59'uncu 60'ıncı maddeleri uyarınca, SPKn'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte mevcut düzenlemelerin gözden geçirilmesi revize edilme ihtiyacı doğmuştur. Yeni tebliğ ile Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler (VTMK) ve İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlere (İTMK) ilişkin mevcut olan iki ayrı düzenleme, tek bir alt düzenleme altında toplanmıştır.

Düzenlemenin yürürlüğe girmesi akabinde, ihraççılar nezdinde karşılaşılan güçlüklerle ilişkin olarak Kurulumuza iletilen görüşler sonucunda, uygulamanın sağlıklı olarak yönlendirilmesini ve teminatlı menkul kıymet ihracına daha fazla işlerlik kazandırabilmesini teminen 05.09.2014 tarihinde yürürlüğe giren tebliğ değişikliği ile birlikte,

a) Yedek hizmet sağlayıcı uygulamasının Kurul'un idareci atama yetkisi olduğu da dikkate alınarak tamamen kaldırılması,

b) İTMK ihraçları kapsamında yapılacak stres testi senaryolarında teminat fazlası oranının yalnızca zorunlu olan kısmının ikame varlıklardan oluşabilmesi,

c) Teminat varlıklardan tahsil edilen nakdin teminat uyum ilkeleri ihlal edilmediği ve ihraççının yükümlülüklerini yerine getirdiği müddetçe serbest bir şekilde tasarruf edilebilmesi,

d) Teminat defterinin sağlıklı olarak oluşturulabilmesine yönelik hükümlerin pekiştirilmesi, ihraççı bünyesinde konuya ilişkin olarak tesis edilen bilgi işlem sistemlerinin güvenilirliği hakkında rapor hazırlanması, bu itibarla teminat defterinin MKK'ya günlük olarak iletilmesinde uygulanacak istisnaların düzenlenmesi, sağlanmıştır.

3.1.4. Yabancı Sermaye Piyasası Araçları ve Depo Sertifikaları ile Yabancı Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler

2013 yılında yürürlüğe giren VII-128.4 sayılı Yabancı Sermaye Piyasası Araçları ve Depo Sertifikaları ile Yabancı Yatırım Fonu Payları Tebliği ile halka arz yoluyla yabancı sermaye piyasası aracı ve depo sertifikası satışında hazırlanacak izahnamede yer alması gereken hususlar gözden geçirilmiş ve izahname ekinde kamuya duyurulacak beyanlar belirlenmiştir. Yabancı sermaye piyasası aracı ve depo sertifikalarının halka arz yoluyla satışında izahname ve diğer kamuyu aydınlatma belgelerinden doğan sorumluluk esasları SPKn ile uyumlu hâle getirilmiştir.

Takip eden süreçte, 22.01.2015 tarih ve 29244 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren tebliğ değişikliği ile birlikte, İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında yapılan çalışmalara

ve yatırımcıların yatırım yapabilecekleri sermaye piyasası araçlarını çeşitlendirilmesi amaçlarına katkı sağlanması amacıyla; Hazine Müsteşarlığı ve TCMB gibi kurumlarının üyesi veya ortağı olduğu uluslararası kuruluş niteliğindeki yabancı ortaklıkların Türkiye'de halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası aracı satışı gerçekleştirmelerinin veya yurt dışında daha önce ihraç ettikleri ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası araçlarının borsada işlem görmeye başlaması işlemlerinde uygulanacak esaslar detaylı olarak düzenlenmiş ve bu kapsamda yapılacak ihraçlara kolaylıklar ve teşvikler sağlanmıştır.

3.2. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.2.1. Kurumsal Yönetim Tebliği ve İlkeleri

SPKn'nun "Kurumsal Yönetim İlkeleri" başlıklı 17'nci maddesi ile halka açık ortaklıklarda kurumsal yönetim ilkeleri ile kurumsal yönetim uyum raporlarının içeriğine, yayımlanmasına, ortaklıkların kurumsal yönetim ilkelerine uyumlarının derecelendirilmesi ve bağımsız yönetim kurulu üyeliklerine ilişkin usul ve esasla-

ra ilişkin düzenleme yapma yetkisi Kurulumuza verilmiştir. SPKn ve yeni TTK ile getirilen hükümlere uyum sağlanması amacıyla kurumsal yönetim ilkelerine ilişkin düzenlemeler için "Kurumsal Yönetim Tebliği" adıyla yeni bir tebliğ hazırlanmıştır.

3.2.2. Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği

SPKn'nun "Ortaklıktan çıkarma hakkı ve satma hakkı" başlıklı 27'inci maddesine dayanarak, sermaye piyasalarımızda ilk kez, halka açık ortaklıklarda hakim ortağın diğer ortakları ortaklıktan çıkarma hakkı ile diğer ortakların paylarını hakim ortağa satma hakkının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

II-27.1 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği'nin (II-27.1 sayılı Tebliğ) 02.01.2015 tarih ve 28870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ve ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımına yönelik Kurulumuza yapılan başvurular sonrasında, II-27.2 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği'nin (II-27.2 sayılı Tebliğ) 12.11.2014 tarih ve 29173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile temel olarak ortaklıktan çıkarma hakkının kullanılmasına ilişkin sürecin belirlenmesinde azınlık ve hakim ortak arasındaki bilgi asimetrisinin giderilmesi ve azınlığın fiyata itiraz hakkını sağlayacak bir mekanizma oluşturulması sağlanmıştır.

Ortaklıktan çıkarma ve satma haklarının doğması için ulaşılması gereken oran, ilk olarak ortaklıktaki toplam oy haklarının %95'i olarak belirlenmişken, II-27.2 sayılı Tebliğ ile bu oran %98'e çıkarılmıştır. Söz konusu oran 31.12.2017 tarihine kadar doğacak hakların kullanımında ise %97 olarak dikkate alınacaktır.

Ayrıca, satma hakkının kullanımına ilişkin adil bedelin tespitinde, payları borsada işlem gören ortaklıklar için, her bir pay grubuna ilişkin fiyatın tespiti amacıyla hazırlanan değerlendirme raporunda belirlenen bedel, hakim ortak konumunun kazanıldığı veya hakim ortak konumunda bulunup ek pay alındığının kamuya açıklandığı tarihten önceki bir yıl içinde SPKn'nun 26'ncı maddesi çerçevesinde zorunlu pay alım teklifi yapılmış ise bu fiyat ile hakim ortak konumunun kazanıldığı veya hakim ortak konumunda bulunup ek pay alındığının kamuya açıklandığı tarihten önceki son altı ay, bir yıl ve beş yıl içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatlarının ortalaması karşılaştırılarak bulunan en yüksek bedelin esas alınması yönünde düzenleme yapılmıştır.

3.2.3. Geri Alınan Paylar Tebliği

SPKn'nun "Ortaklıkların kendi paylarını satın ve rehin alması" başlıklı 22'nci maddesi uyarınca halka açık ortaklıkların kendi paylarını satın ve rehin almasına ilişkin şartlara, işlem sınırlarına, geri alınan payların elden çıkarılması veya itfası ve bu hususların kamuya açıklanmasına ilişkin usul ve esasları düzenleme yetkisi Kurula verilmiş ve bu çerçevede konuya ilişkin Tebliğ hazırlanmıştır.

Bu düzenlemeyle tüm halka açık ortaklıkların hem kendi paylarını satın alması hem de rehin olarak kabul etmesine ilişkin esaslar düzenleme kapsamına alınmıştır.

Mevcut düzenlemede azami 18 ay olarak belirlenen pay geri alımlarına ilişkin program süresi TTK ve AB mevzuatındaki azami sürelerde dikkate alınarak payları borsada işlem gören ortaklıklar

için azami üç yıl, payları borsada işlem görmeyen ortaklıklar için ise azami bir yıl olarak yeniden belirlenmiştir.

Satın alınan payların bedellerinin Kurul düzenlemeleri çerçevesinde en son yıllık finansal tablolarında yer alan kâr dağıtımına konu edilebilecek kaynakların toplam tutarını aşamayacağı düzenlenmiştir.

TTK hükümlerinden ayrılarak ortaklıkların geri alınan paylarının, bedelsiz pay alma, kâr payı ve yeni pay alma hakkı hariç hiçbir pay sahipliği hakkı vermeyeceği düzenlenmiştir.

3.2.4. Pay Alım Tekliflerine İlişkin Düzenleme

SPKn'nun "Pay alım teklifi" başlıklı 25'inci ve "Pay alım teklifi zorunluluğu" başlıklı 26'ncı maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde, düzenlemenin güncellenmesi ihtiyacı doğmuştur.

Bilgi formunun Kurulca onaylandıktan sonra bu formda yer alan bilgilerin yanlış, yanıltıcı veya eksik olduğunun ortaya çıkması durumunda veya bilgi formu düzenlenmeksizin pay alım teklifinde bulunulması halinde, Kurula pay alım teklifini durdurabilme veya yasaklayabilme yetkisi tanınmıştır.

Mevcut düzenlemede yönetim kontrolü tanımı, ortaklığın sermayesinin veya oy haklarının %50 ve daha fazlasına tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunması şeklinde tanımlanmış iken, söz konusu oran %50'den fazlası olarak revize edilmiştir.

Pay alım teklifinde bulunma zorunluluğunu yerine getirmeyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında, SPKn'nun 103'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası çerçevesinde pay alım teklifine konu payların toplam bedeline kadar idari para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır.

Pay alım teklifi yükümlülüğüne ilişkin sürelerle uyulmaması halinde, pay alım teklifinde bulunma zorunluluğu doğan gerçek ve tüzel kişiler ile bunlarla birlikte hareket edenlerin sahip olduğu oy haklarının, söz konusu ihlalin gerçekleştiği tarih itibarıyla Kurulca başka bir işlem yapılmasına gerek bulunmaksızın kendiliğinden donacağı belirtilmiştir.

3.2.5. Kâr Paylarının Dağıtımına İlişkin Düzenleme

SPKn'nun "Kâr payı ve bedelsiz pay dağıtımı ile bağış yapılması" başlıklı 19'uncu ve "Kâr payı avansı" başlıklı 20'nci maddelerinde yer alan düzenlemelere uyum ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla düzenlenmeler ile kâr payı rehberi güncellenmiştir.

Ortaklıklarda kâr payının, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın payları oranında eşit olarak dağıtılacağına yönelik düzenleme yapılarak, bu düzenlemenin yürürlüğe girmesi ile birlikte eski-yeni pay ayırımına son verilmiştir.

3.2.6. Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme

II-23.1 sayılı Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği'nde yapılan değişikliklerle, nakit dışındaki varlık devrinden ortaya çıkan borçların mahsubu suretiyle yerine getirilen sermaye artırım işlemlerinin önemli nitelikteki işlemler olarak sayılmaması ve birleşme işlemlerinde halka kapalı bir or-

taklığın halka açık bir ortaklığı devralması durumunda yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, halka kapalı ortaklığın hakim ortakları ile bunlarla birlikte hareket edenlerin pay alım teklifinde bulunmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

3.2.7. Birleşme ve Bölünme Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme

II-23.2 sayılı Birleşme ve Bölünme Tebliği'nde yapılan değişikliklerle, payları borsada işlem görmeyen bir şirketin devralan ve payları borsada işlem gören halka açık bir şirketin devrolan taraf olduğu birleşme işlemlerinde, halka kapalı ortaklığın birleşme işlemi dolayısıyla halka açık bir ortaklık haline geldiği dikkate

alınarak, sermaye ile kanuni yedek akçelerin toplamının tamamının karşılıksız kalması hariç olmak üzere VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen SPKn kapsamından çıkma şartlarını sağlamamaları gerektiği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

3.3. KAMUNUN AYDINLATILMASINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.3.1. Özel Durumlar Tebliği

Uygulamada karşılaşılan problemlerin giderilmesi ve piyasaların şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin sağlanması ve ayrıca yeni SPKn'nun 'Kamunun aydınlatılmasında özel durumlar' başlıklı 15'inci maddesi ile birlikte Kanun'da yer alan düzenlemelere ve terminolojiye uyum sağlanması kapsamında özel durum açıklamalarına ilişkin yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda, özel durumlar rehberi de güncellenmiştir.

İçsel bilgilerin, ihraççıların bilgisi dışında, ilgili kişiler tarafından öğrenilmesi ihraççının ana ortaklığı ve bağlı ortaklıklarının faaliyetlerinde bir değişikliğin ortaya çıkması durumlarındaki açıklama

ma yükümlülükleri belirlenmiştir.

Pay alım-satım işlemlerine ilişkin toplam oy hakkı veya sermaye payı hakkındaki açıklama yükümlülüğü oranları yeniden belirlenmiştir.

Kamuyu Aydınlatma Platformu'ndaki (KAP) şirket genel bilgileri ekranında yer alan, payları borsada işlem gören ihraççıların sermayesinde doğrudan %5 veya daha fazla oranda paya veya oy hakkına sahip gerçek ve tüzel kişileri gösteren tablonun, değişiklik olması durumunda MKK tarafından güncelleneceği belirtilmiştir.

3.3.2. Payları Borsada İşlem Görmeyen Halka Açık Ortaklıkların Özel Durum Açıklamalarına İlişkin Tebliğ

Yayımlanan II-15.2. sayılı Payları Borsada İşlem Görmeyen Ortaklıklara İlişkin Özel Durumlar Tebliği ile Kanununun 15'inci maddesi çerçevesinde, payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklık

larla ilgili önemli bilgi, olay ve gelişmelerde ortaklıklar ve/veya ilgili taraflarca kamuya açıklanacak özel durumlar ve bunların açıklanma usul ve esasları güncellenmiştir.

3.3.3. KAP'a İlişkin Getirilen Yenilikler

KAP'a kimlerin bildirim yapacağına ilişkin bildirim yükümlüsü ortaklık ve kuruluşların tanımı yapılarak söz konusu hususa netlik kazandırılmıştır. Bu kapsamda, bildirim yükümlüsü ortaklık ve kuruluşlar; ortaklıklar, yatırım kuruluşları, fon kurucuları ve Kurul tarafından belirlenen diğer kurum ve kuruluşlar olarak tanımlanmıştır.

Bildirimlerin elektronik sertifika sahibi olmayanlar tarafından KAP'a gönderiminde bilgi güvenliğinin sağlanması için elektronik bir bilgi sisteminin kurulmasına ve uygulanmasına imkan tanınmıştır. Bu kapsamda, MKK tarafından E-Yönet sistemi uygulamaya konulmuştur.

KAP işleticisi kavramı tanımlanmış olup, belirleme yetkisi Kurul'a bırakılmış olup, Kurul'un 14.01.2014 tarih ve 1/34 sayılı kararı ile MKK, KAP işleticisi olarak belirlenmiştir.

3.4. YATIRIM HİZMETLERİ VE FAALİYETLERİ İLE YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.4.1. Yatırım Hizmetleri Tebliği ile Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin Yürürlüğe Girmesi

SPKn çerçevesinde yürütülen ikincil düzenleme çalışmaları kapsamında aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin önemli değişiklikler getiren III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Yatırım Hizmetleri Tebliği) 11.07.2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yatırım Hizmetleri Tebliği'ni tamamlamak üzere III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ (Yatırım Kuruluşları Tebliği) hazırlanmış olup, aracı kurumların kuruluşu, yatırım kuruluşlarının genel faaliyet şartları ve yükümlülüklerini düzenleyen bu Tebliğ ise 17.12.2013 tarih ve 28854 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğler, geçiş hükümleri saklı kalmak kaydıyla 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, yatırım kuruluşlarının mevcut faaliyet izinlerini yeni Tebliğlere uygun olarak yenilemek üzere 01.07.2015 tarihine kadar Kurul'a başvurması gerekmektedir. Bu kapsamda, mevcut durumda yatırım kuruluşları tarafından mülga 2499 sayılı SPKn uyarınca yerilen yetki belgelerinin iptali ve yeni düzenlemeler uyarınca başvuru izinleri yapılmaktadır.

3.4.2. Aracı Kurum ve Bankaların III-37.1 ve III-39.1 sayılı Tebliğler Uyarınca Kurula Yapacağı Başvurularda Aranacak Bilgi ve Belgeler

III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ uyarınca aracı kurum ve bankalardan oluşan yatırım kuruluşları tarafından mevcut faaliyet izinlerinin yeni mevzuat çerçevesinde yenilen-

mesi veya yeni bir yatırım hizmet veya faaliyet izni için yapılacak başvurularda kullanılacak başvuru formu ve ilgili belgeleri yayımlanmıştır. Bu kapsamda, yatırım kuruluşlarının en geç 30.06.2015 tarihine kadar Kurul'a başvurması gerekmektedir.

3.5. TAKAS VE SAKLAMA MEVZUATI VE İŞLEYİŞİ İLE MERKEZİ KARŞI TARAF UYGULAMASINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.5.1. Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik

SPKn'nun "Merkezi Kayıt Kuruluşu" başlıklı 81'inci maddesi kapsamında hazırlanan 07.08.2014 tarih ve 29081 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren söz konusu Yönetmelik ile MKK'nın kuruluş, faaliyet, üyelik, çalışma ve denetim esasları,

gelirleri ve kâr payı dağıtım esaslarına ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiş, yapılan düzenlemelerde SPKn'nda belirlenen görev ve yetkileri çerçevesinde mevcut faaliyetleri ve düzenleme ihtiyaçları dikkate alınmıştır.

3.5.2. Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ

SPKn'nun "Sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında hazırlanan Tebliğ ile SPKn'nun 13'üncü maddesinde yer verilen hususlara ilişkin ayrıntıların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede hazırlanan 07.08.2014 tarih ve 29081 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ

ile; genel hükümler, MKK nezdinde tutulacak hesaplar, sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesi, teslim ve imhası, devlet iç borçlanma senetleri (DİBS) dışındaki sermaye piyasası araçları üzerinde gerçekleştirilecek işlemler, DİBS işlemlerine ilişkin esaslar belirlenmiştir. Yapılan düzenleme ile sermaye piyasası işlemlerinin güvenli, hızlı ve etkin biçimde yürütülebilmesi amaçlanmıştır.

3.6. BORSA MEVZUATINA VE İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.6.1. Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği ile Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar ile İlgili Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği

SPKn'nun 67'nci maddesinde yer alan hususlara ilişkin usul ve esasların ilgili borsa tarafından hazırlanan ve Kurulca onaylanan yönetmeliklerle belirleneceği hususu hükmüne bağlanmıştır. Genel Yönetmeliğin çeşitli maddelerinde Borsaca hazırlanacak ve Kurulca onaylanacak Borsa Yönetmeliği'ne atıf yapılmakta; üyelik esasları, işlem esasları, kotasyon ve işlem görme ile ilgili esaslar, üyelik ve işlem teminatları, teminat mekanizması, garanti fonu, bilgi işlem sistemleri ve teknolojik altyapılara ilişkin esaslar gibi konuların Borsa Yönetmeliği'nde düzenlenmesi öngörülmekte olup, bu amaçla hazırlanan "Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği" 19.10.2014 tarih ve 29150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik Genel Hükümler, Borsada İşlem Yapma Yetkisi, Ko-

tasyon, Borsada İşlem Görme ve İşlem Görmenin Durdurulması veya Sonlandırılması, Emirlerin İletilmesi ve Eşleştirilmesi, Gerçekleşen İşlemlere İlişkin Yükümlülükler, Piyasaların, Pazarların, Platformların ve Sistemlerin Oluşturulması, İşletimi ve Yönetimi, Denetim ve Gözetim, Uyuşmazlık ve Disiplin ve Çeşitli Hükümler olmak üzere 10 bölümden oluşmaktadır.

Yine 19.10.2014 tarih ve 29150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 4 bölümden oluşan "Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar ile İlgili Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği"nde ise kıymetli madenler ve taşların işlem görmesi için oluşturulacak piyasa, pazar, platform ve sistemlere ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

3.7. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.7.1. Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenleme

02.01.2014 tarih ve 28870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren III-52.4 sayılı Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ile de SPKn'nun Kurulumuza verdiği yetki kapsamında bu fonların kurulmasına, faaliyetlerine, nitelikli yatırımcılara satışına ve faaliyetlerine ilişkin esaslar ayrıntılı olarak

düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme ile Lüksemburg, Hollanda, Guernsey gibi başarılı uluslararası uygulamalar ile uyumlu bir yapı ülkemiz sermaye piyasası mevzuatına kazandırılmış ve üst fon benzeri yapıların kurulmasına da imkan tanınmıştır.

3.7.2. Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenleme

03.01.2014 tarih ve 28871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ile de SPK'nın Kurulumuza verdiği yetki kapsamında bu fonların kurulmasına, faaliyetlerine, nitelikli yatırımcılara satışına ve faaliyetlerine ilişkin esaslar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Yurt dışında sıklıkla görülen ve daha çok kurumsal yerli ve küresel yatırımcılara yönelik kurulan bu tür fonlar, gayrimenkullerin menkul kıymetleştirilmesine imkan sağlayan, büyük ölçekli gayrimenkullere likidite kazandıran, yatırımcıları ve gayrimenkul sahiplerini buluşturan sermaye piyasası kurumlarıdır.

3.7.3. Konut ve Varlık Finansmanı ile İlgili Düzenlemeler

3.7.3.1. Varlığa ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği

SPK'nda yer alan düzenlemelere uyum sağlanması ve daha önce Kurulumuzun Seri:III, No:35 sayılı "Varlık Finansmanı Fonlarına ve Varlığa Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği" ile Seri:III, No:34 sayılı "Konut Finansmanı Fonlarına ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği"nde düzenlenen ve yapı itibarıyla benzer araçlar olan Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler (VDMK) ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler (İDMK) ile, benzer nitelikte olan varlık finansmanı fonları ile konut finansmanı fonlarına ilişkin düzenlemelerin tek

bir tebliğde birleştirilerek mevzuatın sadeleştirilmesi amacı ile hazırlanan Kurulumuzun III-58.1 sayılı "Varlığa veya İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği" 09.01.2014 tarih ve 28877 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni Tebliğ ile bankalar, finansal kiralama ve finansman şirketleri, ipotek finansmanı kuruluşları (İFK) ile geniş yetkili aracı kurumların fon kurucusu olabileceği düzenlenmiş ve varlıklarını fon portföyüne veya İFK'ya devreden tüzel kişi, kurum ve kuruluşlar kaynak kuruluş olarak tanımlanmıştır.

3.7.3.2. Teminatlı Menkul Kıymetler Tebliği

SPK'nda yer alan düzenlemelere uyum sağlanması ve daha önce Seri:III, No:33 sayılı "İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği" ile Seri:III, No:38 sayılı "Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği"de düzenlenen ve yapı itibarıyla benzer araçlar olan Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler (VTMK) ve İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlere (İTMK) ilişkin düzenlemelerin tek bir tebliğde birleştirilerek mevzuatın sadeleştirilmesi amacı ile hazırlanan III-59.1 sayılı "Teminatlı Menkul Kıymetler Tebliği" 21.01.2014 tarih ve 28889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni Tebliğ ile bankaların ve ipotek finans kuruluşlarının yanı sıra finansal

kiralama şirketleri ve finansman şirketlerinin de İTMK ihraççısı olabilmelerine imkan sağlanmıştır. Ayrıca SPK'nın 57'nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanından kaynaklanmakla birlikte ipotek tesis edilmek suretiyle teminat altına alınmamış olan kredilerden kaynaklanan alacakların da, Kurulca uygun görülen nitelikte başka bir teminata bağlanmış olması şartıyla, İTMK ihracına konu olabileceği düzenlenmiştir.

3.7.3.3. İpotek Finansmanı Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ

17.07.2014 tarih ve 29063 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren III-60.1 sayılı İpotek Finansmanı Kuruluşlarına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile de SPK'nın Kurulumuza verdiği yetki kapsamında ülkemizde ilk defa ipotek finansmanı kuruluşları (İFK) düzenlenmiştir.

Ülkemizde çağdaş bir konut finansmanı (mortgage) sisteminin kurulmasına yönelik olarak İFK'lar SPK ile yeni bir hukuki alt yapıya kavuşturulmuştur.

İFK'ların tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de iki ana iş kolunda faaliyet göstermesi beklenmektedir.

Bu iş kollarından biri finansa İngilizce "Liquidity Facility" olarak adlandırılan likidite faaliyetidir. Likidite faaliyetinde konut finansmanı kuruluşları, bilançolarında bulunan konut kredilerini İFK'ya teminat olarak göstermekte ve karşılığında İFK'dan kay-

nak kullanmaktadır. İFK böylece konut finansmanı kuruluşlarına likidite sağlamış olmaktadır. İFK, sağlayacağı kaynak için gerekli olan fonu, başta borçlanma olmak üzere çeşitli sermaye piyasası araçlarının ihracından elde etmektedir. Likidite faaliyetinde, İFK'ya teminat olarak gösterilen konut kredileri, konut finansmanı kuruluşunun bilançosunda kalmaktadır.

Diğer iş kolu ise, menkul kıymetleştirme faaliyetidir. Menkul kıymetleştirme bilanço dışı bir finansman yöntemi olup, bu faaliyette bulunan İFK'lar, devraldıkları konut kredilerine dayalı olarak, konut finansmanı fonu kurmak suretiyle veya kurmaksızın ipotek dayalı menkul kıymet ihraç etmektedir.

3.7.4. Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS) Çalışmaları

III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (Md.15/7) ile Kurulumuz, yatırım fonlarının katılma paylarının alım satımının borsalar ve/veya takas kurumları nezdinde kurulmuş Kurulumuzca uygun görülen merkezi bir fon dağıtım platformu aracılığıyla da gerçekleştirilebilmesini teminen, Kurulumuzca uygun görülen tüm fonların bu platforma dahil edilmesine ve yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri tarafından bu platformda işlem gören katılma paylarının alım satımına aracılık yapılmasına ilişkin düzenlemeler yapma konusunda yetki almıştır. Bu kapsamda 2014 yılı içinde TEFAS çalışmaları tamamlanmıştır. TEFAS tek bir yatırım hesabıyla özel şartlara tabi olan yatırım fonları hariç olmak üzere, Sermaye Piyasası Kurulu'nun izniyle kurulmuş olan ve sermaye piyasamızda faaliyette olan tüm yatırım fonlarına erişim imkanı sağlayan elektronik bir platformdur. TEFAS, yatırımcıların istedikleri fona erişimini kolaylaştıran bir fon süpermarketidir. TEFAS'da Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kuru-

luşuna ve bu platformda işlem görmesine izin verilmiş yatırım fonlarının tümüne tek bir ekrandan ulaşmak mümkün olacaktır. TEFAS, yatırımcılara tercihlerine uygun yatırım fonlarını alıp satılma ve fonlar arasında karşılaştırma yapma imkanı sunacaktır. TEFAS'ın faaliyete geçmesi ve yatırımcılar tarafından kullanılması ile birlikte önümüzdeki dönemde fon portföy yönetiminde rekabetin ve dolayısıyla fon performanslarının artması beklenmektedir. TEFAS, geniş yatırımcı kitlelerinin ülkemizde faaliyette olan tüm yatırım fonlarına erişimi kolaylaştıracak, tasarrufların yatırım fonları kanalıyla değerlendirilmesine katkı sağlayacak, yatırımcıların yatırım tercihinde bulunurken ihtiyaç duyabilecekleri bilgilere erişim konusunda yardımcı olacak, bu suretle bilinçli tercih yapılmasına dolayısıyla tasarrufların verimli kullanılmasına ve artışına katkı yapacaktır. İşletmeciliği Takasbank tarafından yapılacak TEFAS 2015 yılının başında faaliyete geçmiştir.

3.8. SERMAYE PİYASASI ÇALIŞANLARININ LİSANSLANMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (VII-128.7) 14.08.2014 tarih ve 29088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni düzenlemeler ile lisans türleri ve her bir lisans için

alınması gereken sınav konuları güncellenmiş, her bir lisans sahibinin çalışabileceği alanlar dikkate alınarak sınav konuları alanlar itibarıyla belirlenmiş, modül sistemine geçilerek aşama aşama lisans alınabilmesine imkan sağlayan bir yapı oluşturulmuştur.

3.9. KURULUN PERFORMANS HEDEFLERİ VE ULAŞMA DERESESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

3.9.1. 2014-2016 Dönemi Stratejik Planı'na Göre Performans Hedefleri ve Bunlara Ulaşma Derecesine İlişkin Değerlendirmeler

AMAÇ 1: SERMAYE PİYASALARININ ARZ VE TALEP YÖNLERİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR

Hedef 1: Finansal Ürün Çeşitliliği Artırılacaktır

Türev ürünlere ilişkin olarak piyasa koşulları incelenmesi ve yeni araçlar araç geliştirilmesine yönelik olarak III-52.2 sayılı Borsa Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ile mevzuatımızda ilk kez "Swap Sözleşmesi" tanımlanmış olup, Avrupa Birliği UCITS düzenlemelerine paralel olarak 01.07.2014 tarihi itibarıyla söz konusu swap sözleşmelerinin borsa yatırım fonlarının portföylerine dahil edilebilmelerine imkan veren (Sentetik Borsa Yatırım Fonları) düzenlemenin yapılmasının yanı sıra, yapı itibarıyla benzer araçlar olan VDMK ve İDMK ile benzer nitelikte olan varlık finansmanı fonları ile konut finansmanı fonlarına ilişkin düzenlemeler tek bir tebliğde birleştirilerek mevzuat sa-

deleştirilmiştir.

Finansal ürünlerin çeşitlendirilmesi amacıyla faiz hassasiyeti bulunan yatırımcılara yönelik çalışmalar kapsamında, TEFAS'ta, katılım bankalarının müşteri profilleri dikkate alınarak, katılım bankalarına birtakım kolaylıklar sağlanmıştır. Ayrıca, yatırım stratejisi, faiz hassasiyeti bulunan yatırımcılar dikkate alınarak oluşturulan katılım ve alternatif emeklilik yatırım fonları ile katılım şemsiye fonları tanımlanmış ve söz konusu fonlarda, yatırımcılardan alım talimatının karşılığında tahsil edilen tutarların yatırıma yönlendirilmesine kadar geçen süre zarfında nemalandırılmamasına imkân verilmiştir.

Kurulumuz dünya uygulamalarını izleyerek modern finansman yöntemlerine ve ülkemizde uygulanabilirliğine yönelik çalışmalar yapmakta olup, dünyadaki örneklerine benzer şekilde, BIST.

bünyesinde, halka açılmadan pay alım satımı amacıyla şirketler ile yatırımcıları bir araya getiren web tabanlı ve üyelik bazlı bir platform olan Özel Pazar kurulmuştur.

Hedef 2: Finansal Farkındalığın Artırılması ve Finansal Eğitimin Yaygınlaştırılması Amacıyla Çalışmalar Gerçekleştirilecektir

Kurulumuz 2014 yılında Finansal Erişim, Eğitim ve Tüketicinin Korunması Ulusal Stratejisinin gerçekleştirilmesi amacıyla diğer ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde çalışmıştır. Bu kapsamda, 2014/10 sayılı Başbakanlık genelgesi ile "Finansal Erişim, Finansal Eğitim ve Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları" yürürlüğe girmiş olup, Finansal Eğitim Eylem Planı'nın takibi ve koordinasyonu görevi Kurulumuza verilmiştir. Söz konusu Strateji ve Eylem Planına göre yürütülecek 36 adet eylem, 44 kurum ve kuruluşun katkı sağlaması öngörülmektedir. Strateji ve Eylem Planında "Finansal Eğitimle İlgili Doküman ve Çalışmalara Yönelik Ortak Bir İnternet Sayfası Oluşturulması ve Finansal Eğitim Faaliyetlerinin Sosyal Medya Yoluyla Duyurulması" 8 numaralı eylem olarak belirlenmiştir. Genelge'nin yürürlüğe girmesinden hemen sonra başlatılan çalışmalar sonuçlanma aşamasına gelmiş olup, hazırlıkları devam eden finansal eğitim internet sitesinin 2015 yılında yayına başlaması öngörülmektedir.

Diğer yandan, finansal farkındalığın gençler arasında artırılması amacıyla, Kurulumuzun öncülüğünde "Ortaokul ve Lise Öğrencilerine Yönelik Kompozisyon Yarışması"nın 4'üncüsü düzenlenmiştir. Ayrıca, eğitimcilerin/öğretmenlerin bu amaçla bilgilendirilmeleri için MEB Eğitim Bilişim Ağı'nda (EBA) yer alacak eğitici materyal hazırlanmış, bu materyalin EBA'da yer almasına MEB tarafından onay verilmiş olup, söz konusu eğitim materyali yakın bir zamanda söz konusu Ağ'da yer alacaktır.

Hedef 3: Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Geliştirilmesi Yönünde Düzenleyici Çerçeve Güçlendirilecektir

Yatırım fonu katılma belgelerinin elektronik bir merkezi platformda fon kurucuları tarafından platformda yer alan dağıtım kuruluşları vasıtasıyla satılmasına ve geri alınmasına imkan veren, takasın ve saklamasının Takasbank-MKK sistemi ile entegre bir şekilde tam otomasyona dayalı olarak gerçekleştirilmesini sağlayan bir platform olan Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'na (TEFAS) ilişkin hukuki ve operasyonel altyapı süreçleri tamamlanarak faaliyete geçmiştir.

Ayrıca, III-52.3 sayılı Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ile III-52.4 sayılı Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hedef 4: Sermaye Piyasalarının ve Avantajlarının Bilinirliği Artırılacaktır

Özel sektör nezdinde sermaye piyasaları ve avantajlarının anlatılması amacıyla Denizli'de Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren şirketlere yönelik olarak "halka açılma" konusunda bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, mevzuatın

bilinirliği ve anlaşılabilirliğinin artırılması için, Kâr Payı, Özel Durumlar, Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına İlişkin ve Yatırım Fonlarına İlişkin Rehberler hazırlanmıştır.

AMAÇ 2: SERMAYE PİYASALARINDA GÜVEN VE ETKİNLİK ARTIRILACAKTIR

Hedef 1: Düzenlemeler Uluslararası Uygulamalar ve Piyasa Koşulları Dikkate Alınarak Sürekli Güçlendirilecektir

Kurulumuz, uluslararası finansal düzenleme çalışmaları yakından takip ederek, bu çalışmalardan sermaye piyasasıyla ilgili hususların mevzuatımıza aktarılmasına yönelik girişimlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda sermaye piyasası alanında uluslararası standartlar belirleyen Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü'nün (IOSCO) çeşitli komitelerine Kurulumuz hizmet birimlerince aktif katılım sağlanmaktadır. Diğer taraftan, OECD Kurumsal Yönetim Komitesi, İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB) çalışmalarına da katılım sağlanarak uluslararası gelişmeler takip edilmektedir.

Aynı hedef doğrultusunda, konu mevzuat çalışmaları açısından değerlendirildiğinde, 2014 yılında hazırlanan ikincil mevzuat tasarıları AB mevzuatı çerçevesinde ayrıca değerlendirilmiş, düzenlemelerde paralellik sağlanmasına özen gösterilmiştir. Yatırım hizmet ve faaliyetlerinin barındırdıkları riskler, Basel düzenlemeleri ve Finansal İstikrar Kurulu (FSB) öncelikleri kapsamında yeniden ele alınmış, yapılan değişikliklerle aracı kurumların sahip olması gereken asgari öz sermaye rakamları güncellenmiştir.

2014 yılında, yatırımcı uyumsuzluklarına ilişkin hukuki altyapının geliştirilmesi amacıyla da çalışmalar gerçekleştirilmiştir. İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu Tasarısı'nın, TBMM Adalet Komisyonu'ndaki çalışmalarına Kurulumuzca katılım sağlanmış, söz konusu Tasarı'nın kanunlaşması süreci ilgili kuruluşlarla birlikte takip edilmiştir. Bu çerçevede, 20.11.2014 tarih ve 6570 sayılı İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu 29.11.2014 tarih ve 29190 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan kanunda yer alan hükümler çerçevesinde, İstanbul Tahkim Merkezi'nin oluşturulması için Kurulumuzca da gerekli çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Hedef 2: Gözetim ve Denetimlerin Etkinliği Artırılacaktır

Etkin bir gözetim ve denetim için yurt dışındaki sermaye piyasası otoriteleriyle de sürekli bir işbirliğinin önemli olduğu değerlendirilmekte olup, bu kapsamda diğer ülke yetkili otoriteleri ile bilgi paylaşımı ve işbirliğine yönelik mutabakat zaptı imzalanması için çalışmalarımız 2014 yılı içinde de devam etmiştir.

Bunun yanında, denetime ayrılan kaynakların daha fazla riskli olan alanlara yönlendirilerek denetim kaynaklarının etkin kullanımı amacıyla, Risk Bazlı Denetime İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde oluşturulan 01.04.2014-30.04.2015 dönemini kapsayan yıllık denetim programı kapsamında denetim çalışmaları sürdürülmektedir.

Bilgi sistemlerinin yönetimi ve denetiminde etkinlik sağlanma-

sı amacıyla, "Bilgi Sistemleri Yönetim İlkeleri ile Bilgi Sistemleri Denetim İlkeleri"ne ilişkin mevzuat çalışmaları sürdürülmektedir.

Gözetimin verimliliğini artırmak adına BIST ile ortak çalışmalar yapılarak bilgi paylaşımında etkinliği artırıcı iyileştirmeler sağlanmış olup, özellikle piyasa verileri, kurumsal yatırımcı bilgileri ve kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin gözetimine ilişkin sistemlerin daha etkin çalışması, güncellenmesi ve piyasa sistemlerindeki değişikliklere adapte edilmesi amacıyla da çalışmalar yapılmaktadır.

Hedef 3: Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği Çalışmaları Güçlendirilecektir

Düzenlemelerimizin AB Standartlarına eşdeğerliğine yönelik olarak Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA) ile çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, izahname formatları AB standartlarına uygun olarak düzenlenmiş olup, hali hazırda izahname formatlarının AB alt düzenlemelerine uygunluğunu gösteren çalışma ESMA'ya sunulmuştur.

Kurulumuzca özellikle stratejik öneme sahip konularda uluslararası kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri geliştirilmektedir. Bu çerçevede, Kurulumuz OECD/INFE'nin (Finansal Eğitim Ağı) Aralık 2014 tarihi itibarıyla faaliyete geçecek KOBİ'lerin Finansal Eğitimi Uzman Alt Komitesi'nde Hollanda ile birlikte eş başkanlık görevini yürütecektir. Ayrıca, yatırım fonlarının ücretlendirilmesi konusunda çalışma yapmak üzere, IOSCO'nun 5 numaralı komitesinde eş başkanlık görevi üstlenilmiştir.

Kurumsal yönetim ile ilgili olarak OECD Kurumsal Yönetim Komitesi çalışmalarına aktif katılım sağlanmakta ve Komite başkan yardımcılığı görevi sürdürülmektedir. Bunun yanında ayrıca, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması ve uygulamanın gözetimi amacıyla yeni bir projeye başlanmasına yönelik hazırlıklar yapılmaktadır.

AB Katılım Öncesi Mali Yardımlarından yararlanmak üzere hazırlık çalışmaları yapılan "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kapasitesinin Artırılması" konulu proje önerisi kapsamında, muhasebe ve denetim alanında eğitimin yanı sıra yeni Sermaye Piyasası Kanunu ve sonrasında Kurulumuzca çıkarılan ikincil düzenlemelerin sürekli değişmekte olan AB mevzuatına uyum düzeyinin tekrar gözden geçirilmesi ve gerektiğinde bu konuda değişiklik taslaklarının hazırlanması ve SPK personelinin ilgili AB mevzuatı konusunda eğitim almaları da öngörülmektedir.

SPK ev sahipliğinde, EBRD işbirliği ile 19 Haziran 2014'te İstanbul'da, "Yatırımcılar İçin Altyapı Finansman Araçlarının Geliştirilmesi" konulu uluslararası bir konferans düzenlenmiştir. Ayrıca, İSEDAK Sermaye Piyasaları Forumu çalışmaları kapsamında 3'üncü İSEDAK Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Forumu 11 Kasım 2014 tarihinde Kurulumuzun ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Forumun kuruluşundan itibaren, Forum sekreteryası ve başkanlığı Kurulumuz tarafından yürütülmektedir.

Diğer yandan, G-20 Dönem Başkanlığının 2015 yılında Türkiye

tarafından üstlenilmesi paralelinde IOSCO, OECD gibi uluslararası kuruluşlarda üstlenilen çalışma ve görevlerin aktarılmasında köprü görevi görülmesi amacıyla Kurulumuzca çalışmalar gerçekleştirilmektedir. 2014 yılında Kurulumuz IOSCO Büyüme ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (GEM) temsilcisi olarak IOSCO Yönetim Kuruluna (IOSCO Board) ve Uluslararası Muhasabe Standartları Kurulu'nun (IASB) resmi danışma organı olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Danışma Konseyi (IFRS Advisory Council) üyeliğine seçilmiştir.

Hedef 4: Kurumsal Yönetim Uygulamaları Geliştirilecektir

Kurulumuzca, kurumsal yönetim ilkelerinin uygulamasının daha etkin izlenmesi ayrıca dünyadaki gelişmeler ve piyasa şartları çerçevesinde güncellenmesi kapsamında çalışmalar yapılmaktadır. OECD Kurumsal Yönetim Komitesi üyeliğimizin yanı sıra, kurumsal yönetim düzenlemelerinin uygulanması ve uygulamanın gözetiminde etkinliğin artırılmasına yönelik olarak EBRD ile hazırlıkları yapılan projenin de ülkemizdeki kurumsal yönetim uygulamalarına katkıda bulunması beklenmektedir.

Hedef 5: Finansal Piyasa Altyapısının Güçlendirilmesi Çalışmaları Sürdürülecektir

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda (VİOP) gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak Banka tarafından 03.03.2014 tarihi itibarıyla "merkezi karşı taraf" uygulamasına geçilmiştir.

AMAÇ 3: KURUMSAL KAPASİTE GÜÇLENDİRİLECEKTİR

Hedef 1: İnsan Kaynakları Güçlendirilecek, Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi İçin Çalışmalar Yapılacaktır

Kurulumuzca, hizmet birimlerinin ihtiyaçları çerçevesinde personel istihdamı yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2014 yılında 36 adedi meslek personel yardımcısı olmak üzere, toplam 45 adet yeni personel ataması yapılmıştır.

Hizmet kalitesini arttırmak amacıyla, istihdam edilen Kurul personeline ulusal ve uluslararası finansal piyasalardaki değişim ve gelişmeler paralelinde mevzuat ve uygulamayı esas alan hizmet içi eğitimler verilmekte olup, uzman personele yurtiçi ve yurtdışı eğitim olanakları sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra, uluslararası kuruluşlarda geçici olarak görevlendirilmelerine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Bu kapsamda Kurulumuzda yeni çalışmaya başlayan personele yönelik olarak, 25 Kasım 2013-26 Şubat 2014 döneminde 22 meslek personel yardımcısına, 19 Kasım 2014-27 Şubat 2015 döneminde 38 adet personele hizmet içi eğitim verilmiştir. (Bunlardan 2 istatistikçi için sadece 3 haftalık oryantasyon eğitimi verilmiştir.) Mevcut personelin hizmet içi eğitimi anlamında ise ayrıca, 28 Ocak-2 Haziran 2014 tarihlerinde Kurul personeline yönelik Kurul Düzenlemeleri eğitimi verilmiştir.

2014 yılında ABD Menkul Kıymet ve Borsa Komisyonu (SEC), Dünya Bankası İstanbul Küresel İslami Finans Geliştirme Mer-

kezi, EBRD ve OECD Finansal Eğitim Birimi (INFE) olmak üzere dört Kurul personeli geçici olarak (secondee) görevlendirilmiş, gerekli onayların alınmasını takiben 10 meslek personeli de yurtdışı lisansüstü eğitime gönderilmiştir. Ayrıca, Kurul personelinin eğitimi ve uluslararası uygulamaların takibi anlamında, yurtdışında düzenlenen seminer ve çalışma toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında Kurul merkezinin İstanbul'a taşınması amacıyla İstanbul'da hizmet binası inşaatının tamamlanması için gerekli çalışmalar da sürdürülmektedir. Kurulumuz için TOKİ Başkanlığı tarafından Kurulumuz İstanbul Hizmet Binası inşaatının ihalesi yapılmıştır.

Hedef 2: Finansal Piyasaların Daha Etkin İzlenmesi Sağlanacaktır

Finansal piyasaların daha etkin izlenmesi için, uluslararası gündemin takibinin önemli olduğu değerlendirilmekte olup, bu kapsamda uluslararası kuruluşlarca oluşturulan komite, forum ve çalışma gruplarındaki faaliyetlerimiz sürdürülmektedir. Bunun yanında, gerek ulusal ve uluslararası işbirliği olanaklarının geliştirilmesi gerekse sektör ve paydaşlarımız ile diyalogun artırılması amacıyla Kurulumuzca seminer, toplantı ve çalıştay gibi etkinlikler de düzenlenmektedir.

Hedef 3: Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi İçin Teknolojik İmkanlar Geliştirilecektir

Kurulumuz kamunun etkin bir şekilde bilgilendirilmesi amacıyla Kurul internet sitesinin güncelliğini sağlamak için azami özen göstermektedir. Bu kapsamda, mevzuat çalışmalarının yanı sıra, Kurulumuzca düzenlenen ulusal ve uluslararası düzeydeki organizasyonlara davet, kabul/katılım ve sonuçların kamuoyunun bilgisine sunulmasında da Kurulumuzun resmi internet sayfası etkin olarak kullanılmaktadır. Kurulumuzca alınan kararların ka-

muya duyurulması amacıyla hazırlanan SPK Bülteni'nin internet sitemizde yayımlanmasına devam edilmekte olup, kamuya açıklama yapılması gereken durumlarda zamanında basın duyurusu yoluyla kamuya bilgi verilmektedir. Ayrıca incelemeler kapsamında alınan işlem yasağı veya diğer tedbir kararları ile idari para cezası kararlarının Kurulumuz internet sitesinde bir liste halinde yayımlanması sağlanmaktadır.

Bunların yanı sıra, kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda uygulama geliştirme faaliyetlerine (mevcutların iyileştirilmesi ve yenilerinin oluşturulması) ve bu doğrultuda ihtiyaç duyulan donanımların teminine devam edilmekte olup, 2014 yılında sunucu donanım altyapısı güçlendirmiş, var olan uygulamalarda iyileştirmeler yapılmıştır. Ayrıca uygulamalarda kullanılan ve Kurul dışında üretilen verilerin doğruluğunun sağlanması adına dış kurumlardan veri alım (MERSİS, TAKASBANK, MKK) çalışmaları yapılmıştır.

3.9.2. 2014 Yılı Denetim Performans Hedefleri ve Bunların Uygulama Sonuçları

Tablo 3.1. 2014 Yılı Denetim Performans Hedefleri ve Uygulama Sonuçları (*)

Performans Hedefleri	Uygulama Sonuçları
15 adet sermaye piyasası kurumunun denetlenmesi	37 adet sermaye piyasası kurumunu denetlenmiştir
60 adet halka açık şirketin denetlenmesi	50 adet halka açık şirket denetimi gerçekleştirilmiştir
15 adet izinsiz sermaye piyasası faaliyetinin denetlenmesi	24 adet izinsiz sermaye piyasası faaliyeti denetlenmiştir
10 adet Savcılık tarafından talep edilen denetimin gerçekleştirilmesi	Savcılık tarafından talep edilen 1 adet denetim tamamlanmış, 8 adet denetim ise halen devam etmektedir.
10 adet MASAK tarafından talep edilen denetimin gerçekleştirilmesi	MASAK tarafından talep edilen 8 adet denetim gerçekleştirilmiştir.
2 adet Birlik denetimi yapılması	Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği ve Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği denetlenmiştir
(*) SPKn md. 106, 107/1 ve 107/2 kapsamında yapılan denetim çalışmalarına ilişkin verileri içermemekte olup, tüm denetim verilerine ilişkin bilgiler 4'üncü bölümde Tablo 4.7'de verilmektedir.	

3.10. 2014 YILI KURUL İLKE KARARLARI

Pay Satış Bilgi Formuna İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.128-6.a (20.06.2014 tarih ve 19/610 s.k.) sayılı İlke Kararı ile VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 27'nci maddesi kapsamında hazırlanan bilgi formunun (pay satış bilgi formu) onaylanması amacıyla Kurulumuzun yapılan başvuruların sonuçlandırılmasında Kurulumuzun kurumsal yönetim ilkelerine ilişkin düzenlemeleri uyarınca belirlenen 1. ve 2. Grupta yer alan halka açık ortaklıklar ile kamunun pay sahibi olduğu halka açık ortaklıklar hariç olmak üzere payları borsada işlem gören diğer ortaklıklar için VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 27'nci maddesinde yer alan hükümlere ilave hususların belirlendiği 06.12.2013 tarihli ve 40/1331 sayılı Kurul İlke Kararında (i-SPK.128-6) yer verilen "kamunun pay sahibi olduğu halka açık ortaklık" ifadesinin kamunun pay sahibi olduğu halka açık ortaklıklarda bizzat ilgili kamu kurumları dışındaki diğer ortakların gerçekleştireceği pay satışlarını kapsamayacak şekilde değiştirilmesine karar verilmiştir.

Geri Alınan Paylara İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.22.1 (24.07.2014 tarih ve 23/759 s.k.) sayılı İlke Kararı ile Kurulumuzun II-22.1 sayılı "Geri Alınan Paylar Tebliği"nin 19'uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan "Geri alınan paylar Kurulun fon çıkışı gerektirmeyen sermaye azaltımı usullerine göre itfa edilir." hükmü kapsamında yapılacak sermaye azaltımlarında, VII-128.1 sayılı "Pay Tebliği"nin 19'uncu maddesinin yalnızca 6, 9, 10 ve 11'inci fıkrasında yer alan hükümlerin esas alınmasına karar verilmiştir.

Fon Çıkışı Gerektirmeyen Sermaye Azaltım Başvurularına İlişkin İlke Kararları

Kurulumuzun i-SPK.128-8 (29.08.2014 tarih ve 26/856 s.k.) sayılı İlke Kararı ile VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin "Fon çıkışı gerektirmeyen sermaye azaltımı" başlıklı 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi uyarınca Şirket paylarının borsada nominal değerinin altında işlem görüp görmediğinin tespitinde, sermaye azaltım kararının kamuya açıklandığı tarihten önceki 30 gün içerisinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatların ortalamasının esas alınması hükmüne bağlanmıştır.

Kurulumuzun i-SPK.128-10 (03.12.2014 tarih ve 34/1185 s.k.) sayılı İlke Kararı ile fon çıkışı gerektirmeyen sermaye azaltım başvurularının değerlendirilmesinde, Kurulumuzun VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 19'uncu maddesinin üçüncü cümlesi çerçevesinde, payların düzeltilmiş borsa fiyatının hesaplanmasında sermaye azaltım kararının kamuya açıklandığı tarihten önceki 30 gün içerisinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatların ortalamasının esas alınmasına ve uygulamanın bu şekilde yönlendirilmesine karar verilmiştir.

Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Rehber

Söz konusu Tebliğlerin uygulanmasına yönelik olarak hazırlanan "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına

İlişkin Rehber" (Rehber) Kurulumuzun i-SPK.37.1 (27.06.2014 tarih ve 20/661 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilmiştir. Takiben, Rehber'e ilave edilecek hususlar Kurulumuzun i-SPK.37.2 (23.09.2014 tarih ve 28/953 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilmiş olup, Rehber bu doğrultuda güncellenmiştir.

Rehber'de yer alan hususlar temel olarak: Yatırım Fonlarıyla İlgili Yatırım Danışmanlığı İstisnası, Uygunluk ve Yerindelik Testleri, Yatırım Danışmanlığı Yetki Belgesi Olmayan Yatırım Kuruluşlarının Yatırım Fonlarıyla İlgili Sunabilecekleri Diğer Hizmetler, Yatırım Danışmanlığı ve Genel Yatırım Tavsiyeleri, Portföy Aracılığı Faaliyeti, Banka Şubelerinde Örgütlenme, Bankaların Türev Araç İşlemleri, Bankaların İç Sistemleri, Yatırım Kuruluşlarının Bilgi İşlem Altyapıları, Saklama Hizmeti, Dışarıdan Hizmet Alımı, Yatırım Kuruluşlarında Çalışan Personel, İç Denetim Sistemi, Alım Satım Aracılığı Faaliyeti, İşlem ve Portföy Aracılığı Faaliyetine İlişkin Risklerin Müşteri Bazında İzlenmesi, Geçiş Süresi ve Diğer Hususlar başlıkları altında toplanmıştır.

Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber

III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nin uygulama esaslarına açıklık kazandırmak üzere, "Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber" hazırlanmıştır. Kurulumuzun i-SPK.52.4 (20.06.2014 tarih ve 19/614 s.k.) sayılı İlke Kararı ile kabul edilen Rehber'de;

Fon türlerine ve fon unvanının belirlenmesine,

Fon portföyünü oluşturan varlık ve işlemlere,

Fon katılma paylarının alım-satımına,

Fonlara ilişkin risk yönetim sistemine,

Fonlara ilişkin operasyonel işlemlere,

Kamuyu aydınlatma esaslarına,

Fon kurucusunun yönetim kurulu tarafından alınması zorunlu olan kararlara,

Tebliğ'de yer alan geçici maddelerin uygulama esasları ile geçiş sürecine

ilişkin esaslar ile diğer konulara ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği ve Yöneticilerin Net Alım Satım Kazançlarını İhraççılara Ödemeleri Hakkında Tebliğe İlişkin İlke Kararları

Kurulumuzun i-SPK.104.1 (28.05.2014 tarihli ve 16/514 s.k.) sayılı İlke Kararı ile VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin "İçsel bilgi veya sürekli bilgilere ilişkin piyasa bozucu eylemler" başlıklı 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "hesap dönemi" ifadesi, "6 aylık ve 12 aylık dönemler" olarak kabul edilmiştir. Böylece içsel veya sürekli bilgilere erişimi

olan şahısların ilgili pay piyasasında daha geniş bir aralıkta işlem yapabilmeleri sağlanmıştır.

Kurulumuzun i-SPK.104.2 (05.06.2014 tarihli ve 17/563 s.k.) sayılı ve i-SPK.103.1 (05.06.2014 tarihli ve 17/564 s.k.) sayılı İlke Kararları ile VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği ve VI-103.1 sayılı Yöneticilerin Net Alım Satım Kazançlarını İhraççılara Ödemeleri Hakkında Tebliğde yer alan; "ihraççı" tanımının uygulamada "Payları borsalar ile teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören veya işlem görmek üzere başvuruda bulunan tüzel kişiler" olarak kabul edilmesine, "sermaye piyasası aracı/araçları" ifadeleri ile "ilgili sermaye piyasası araçları" tanımının ise uygulamada "Borsalar ile teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören veya MKK'da kaydı olarak izlenen; paylar, payları temsil eden depo sertifikaları veya paylara dayalı; varantlar, yatırım kuruluşu sertifikaları, opsiyon sözleşmeleri, vadeli işlem sözleşmeleri" olarak kabul edilmesine karar verilmiştir.

Bilgi Suistimali veya Piyasa Dolandırıcılığı Suçları Hakkında Bildirim Yükümlülüğü Tebliği'ne İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.102.1 (08.07.2014 tarihli ve 21/681 s.k.) sayılı İlke Kararı ile yatırım kuruluşlarının ilgili tebliğ kapsamındaki bildirim yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden sorumlu kişinin/birimin belirlenmesi ile bunların sorumluluk sınırları hakkında kurallar getirilmiştir.

ABC Düzenlemesi

Kurulumuzun i-SPK.101.1 (30.10.2014 tarihli ve 31/1080 s.k.) sayılı İlke Kararı ile ABC Düzenlemesi olarak bilinen düzenleme SPKn ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yeniden ele alınarak; mevcut A, B ve C grubu pay sınıflandırılmasına

ek olarak pay piyasası dışında kalan paylar D grubu adı altında düzenlenmiş ve söz konusu her bir grup için farklı işlem esasları getirilmiştir.

Aracı Kurumların Sermaye Artırım Başvurularına İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun İ-SPK.45.2 (17.07.2014 tarih ve 22/711 s.k.) sayılı İlke Kararı ile aracı kurumların sermaye artırım başvurularında 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 376'ncı maddesinin uygulaması ve uygulama esasları karara bağlanmıştır.

Yatırım Kuruluşları İçin Uygunluk ve Yerindelik Testleri Kararı

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 33'üncü maddesi uyarınca genel müşterilere yapılması gereken uygunluk testi ile Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin 40'inci maddesi uyarınca müşterilere bireysel portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı hizmeti sunulmasından önce yapılması gereken yerindelik testinin Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (Birlik) tarafından hazırlanan asgari içeriği Kurul'un 15.05.2014 tarih ve 15 sayılı toplantısında onaylanmıştır. Bu kapsamda, testlerin asgari içeriğine uyulması, kendi içinde bütünlük arz etmesi ve makul gerekçelerin olması kaydıyla yetkili kuruluşların, "risk ve getiri tercihi" ile "bilgi ve tecrübe" sınıflandırmaları dahil olmak üzere testleri, şirket uygulamaları doğrultusunda şekillendirmesine ve müşteriden alınan bilgileri kendi belirleyeceği yöntemlere göre değerlendirmesine imkan tanınması ile mevcut ve yeni müşteriler için uygunluk ve yerindelik testleri ile testlere ilişkin uyarı ve bildirimlerin yazılı olarak yapılmasının yanında, gerektiğinde kanıtlayıcı bilgi ve belgelerin sunulabilmesi kaydıyla, elektronik ortamda da yapılabilmesi yönünde bir değişikliğin ilgili tebliğlere işlenmesine imkan tanınmıştır.

3.11. DEVAM EDEN İKİNCİL DÜZENLEME ÇALIŞMALARI

3.11.1. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları

Aracı kurumların belge ve kayıt düzenine ilişkin tebliğin SPKn kapsamında belirlenen yatırım hizmetleri ve faaliyetlerine uygun olarak güncellenmesi.

SPKn'da düzenlemesi yapılan Merkezi Karşı Taraf Sistemine ilişkin alt düzenlemelerin oluşturulması.

Sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine ilişkin Tebliğin güncellenmesi.

Kurulumuzun 03.02.2015 tarih ve 3 sayılı toplantısında kabul edilen "Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"e ilişkin uygulama çalışmaları.

Aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin Tebliğin SPKn kapsamında aracı kurumların gerçekleştirebilecekleri tezgahüstü türev işlemlere ilişkin bankacılık düzenlemeleri ve BASEL uygulamalarına paralel olarak revize edilmesi.

Yatırım kuruluşlarında uygulanacak iç denetim esasları ve yatırım kuruluşlarının kamuyu aydınlatma esasları hakkında ikincil düzenleme çalışmaları.

SPKn'nun 87'nci maddenin ikinci fıkrasına dayanılarak çıkarılacak Veri Depolama Kuruluşlarının Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik (VDK Yönetmeliği) ile 87'nci maddenin birinci fıkrasına dayanılarak çıkarılacak Veri Depolama Kuruluşlarına Raporlama Yapılmasına İlişkin Esaslar Tebliği (Raporlama Tebliği).

Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri Rehberi'nin sektörden gelen görüş ve başvurulardan kaynaklanan talep ve ihtiyaçlar çerçevesinde uygulamaya yönelik olarak revize edilmesi.

Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin olarak özellikle yatırımcıları korumaya yönelik yeni hükümlerin eklenmesi

çalışmaları devam etmektedir.

3.11.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları

3.11.2.1. Değişken Sermayeli Yatırım Ortaklıkları

Değişken Sermayeli Yatırım Ortaklıklarına (DSYO) ilişkin ikincil düzenleme çalışmalarında 2014 yılında son aşamaya gelinmiştir. Bu kapsamda, DSYO'lara ilişkin düzenlemenin 2015 yılı ilk çeyreğinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Değişken sermayeli

yatırım ortaklığı yurt dışında SICAV (Société d'investissement à Capital Variable) ya da ICVC (Investment Company with Variable Capital) olarak bilinen açık uçlu bir sermaye yapısına sahip yatırım ortaklığı modelini ifade etmektedir. Söz konusu ortaklık, tüzel kişiliği haiz şirket yapısı altında yatırım fonunun sunduğu esneklikleri sağlayan bir özelliğe sahiptir.

3.11.2.2. Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber

Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik'in uygulama esaslarına açıklık kazandırmak ve uygulama birliği sağlamak amacıyla hazırlanan "Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber Taslağı" 17.12.2014 tarihinde Kurulumuz internet sitesinde yayımlanarak kamuoyunun ve ilgililerin görüşüne sunulmuştur.

Rehber taslağında;

Fon Türleri,

Fon Türlerine İlişkin Kontrol,

Fon Portföyünü Oluşturan Varlık ve İşlemler,

Fon Portföyündeki Varlıkların Değerlemesi,

Fon Paylarının Alım-Satımı,

Risk Yönetim Sistemi,

Fonlara İlişkin Operasyonel İşlemler,

Kamuyu Aydınlatma Esasları,

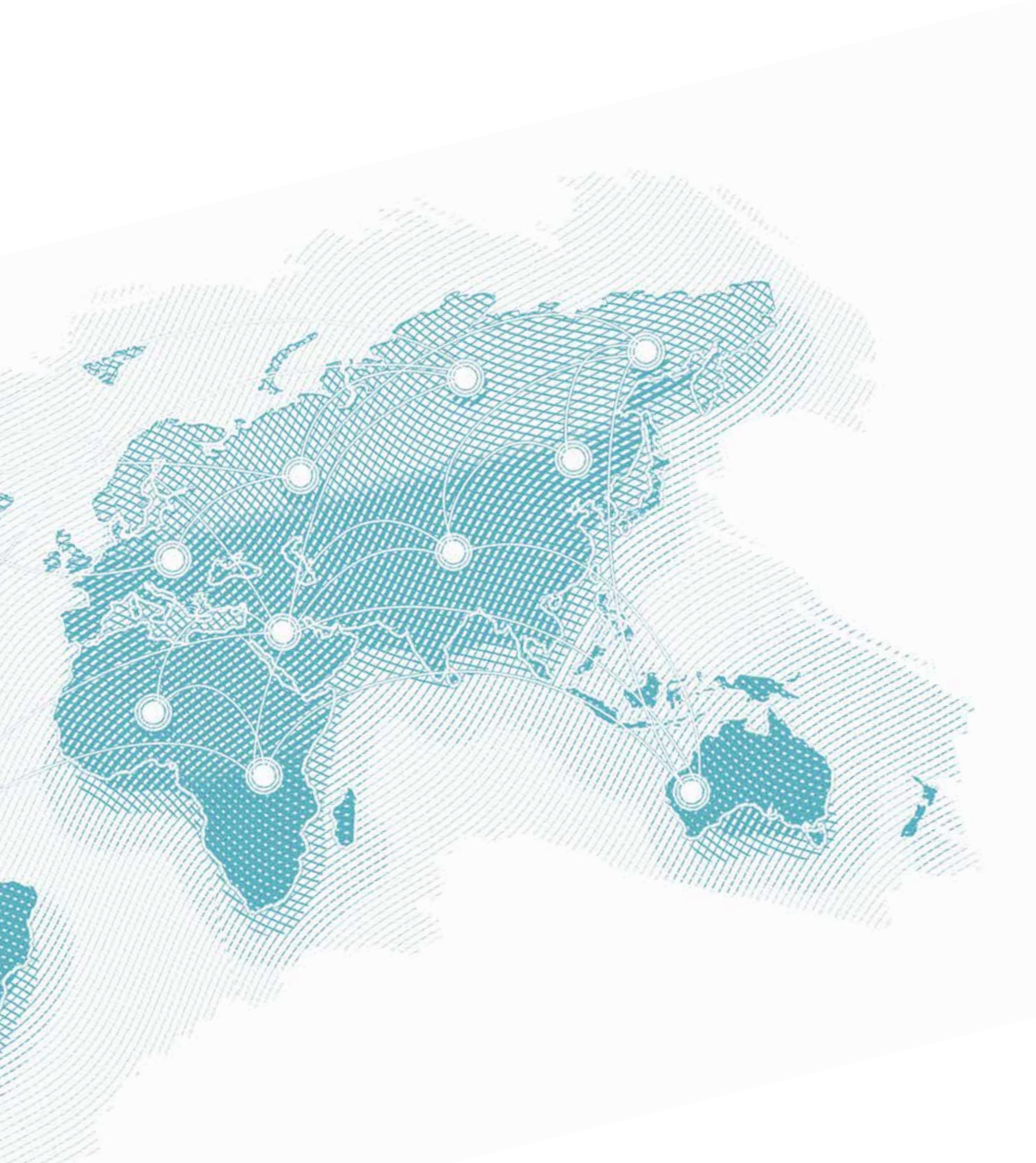
Kurul Ücreti

ile diğer konulara ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun
misyonu

uluslararası
gelişmelere
paralel olarak değişen
piyasa ihtiyaçlarını
karşılamanın objektif
yaklaşımlar üretmektir

4. SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN 2014 YILI FAALİYETLERİ

2014 yılı içinde SPK Karar Organı 36 kez toplanarak faaliyet alanları ile ilgili çeşitli konularda 1340 adet karar almıştır.

4.1. İHRAÇ BAŞVURULARI

SPKn uyarınca, sermaye piyasası araçlarının halka arz edilebilmesi veya borsada işlem görebilmesi için izahnamenin, halka arz edilmeksizin ihraç edilmesi için ise, ihraç edilecek araçların niteliği ve satış şartları hakkında bilgileri içeren ihraç belgesinin

hazırlanması ve hazırlanan izahnamenin veya ihraç belgesinin Kurulca onaylanması zorunludur. Sermaye piyasası aracı ihraç başvuruları ve 2014 yıl sonu itibarıyla sonuçları hakkında bilgi aşağıda verilmektedir:

Tablo 4.1. İhraç Başvuruları ve Sonuçları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı (*)
Pay		
Halka Açık Ortaklıklar (**)	73	83
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları (***)	4	3
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları (***)	3	3
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları (***)	4	1
Yatırım Fonu Katılma Payları	11	15
Emeklilik Yatırım Fonu Payları	20	20
Borçlanma Araçları	148	149
Kira Sertifikası	12	17
Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika/Senetleri	3	2
VTMK-VDMK	3	3
Toplam	281	296

(*) Sonuçlanan başvuruların, yapılan başvuruların fazla olması bir önceki yıldan gelen başvurulardan kaynaklanmaktadır.

(**) Halka açılma başvurularını da içermektedir. Birleşme işlemleri ile ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında yapılan pay ihraç başvurularını içermemektedir.

(***) Halka açılma ve bedelli sermaye artırımını içermektedir.

Kaynak: SPK

4.2. İZİNLER VE ONAYLAR

4.2.1. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını teminen sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunacak yatırım kuruluşlarının faaliyette bulunabilmeleri için gerekli koşullar Kurulumuzca belirlenmektedir. Bu kapsamda, aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmaları, merkez dışı örgüt açmaları, ortaklık yapılarının değişmesi, esas sözleşmelerinde değişiklik yapılması Kurulumuz iznine tabi bulunmaktadır.

SPKn kapsamında III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, yatırım kuru-

luşlarının mevcut faaliyet izinlerini yeni Tebliğlere uygun olarak yenilemek üzere 01.07.2015 tarihine kadar Kurul'a başvurması ve bu kapsamda SPKn kapsamında belirtilen yatırım hizmet ve faaliyetleri uyarınca yetkilendirilmeleri gerekmektedir. Bununla birlikte; 2014 yılı içerisinde yatırım kuruluşları tarafından dönüşüme ilişkin yapılan başvurular sonuçlandırılmadığından mülga 2499 sayılı SPKn ile 6362 sayılı SPKn kapsamında tanımlanan yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin Kurulumuz iznine tabi olarak gerçekleştirilebilen faaliyetler ile bu faaliyetleri gerçekleştirebilecek kurumlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4.2. SPK İznine Tabi Faaliyetler ve Bu Faaliyetleri Yürütebilecek Kuruluşlar

Faaliyet Konusu	Aracı Kurumlar	Mevduat Kabul Etmeyen Bankalar (Yatırım Bankaları)	Ticari Bankalar
Alım Satım Aracılığı	√	√ Borsa Dışında	√ Borsa Dışında
Halka Arza Aracılık	√	√	
Menkul Kıymetlerin Geri Alma veya Satma Taahhüdü ile Alım Satımı (Repo-Ters Repo)	√	√	√
Portföy Yöneticiliği	√	√	
Yatırım Danışmanlığı	√	√	
Kredili Menkul Kıymet, Açığa Satış ve Menkul Kıymetlerin Ödünç Alma ve Verme İşlemleri	√		
Türev Araçların Alım Satımına Aracılık	√	√	√
Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri	√		

Kaynak: SPK

2014 yılı içerisinde yatırım kuruluşları tarafından Kurulumuza iletilen izin başvurularına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4.3. Yatırım Kuruluşlarının 2014 Yılında Kurulumuza Yaptıkları Başvurular

Yapılan Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Sayısı
Faaliyet İzni Başvuruları	61*	20
Merkez Dışı Örgüt Başvuruları		
- Merkez Dışı Örgüt Açma/Adres Değişikliği	27	26
- Merkez Dışı Örgüt Kapanma	35	33
Ortaklık Yapısı Değişikliği	46	39
Aracı Kurumların Esas Sözleşme Tadili	57	56
Yetki Belgesi İptali	178	178
Faaliyet Durdurma	6	6
Yetki Belgesi Devri Yoluyla Yeni Aracı Kurum Kuruluşu	5	5
Sermaye Arttırımı / Azaltımı	31	30
TOPLAM	446	393

(*) 40 adet faaliyet izni başvurusu aracı kurumlar tarafından dönüşüm kapsamında yılsonunda yapılmış ve 02.01.2015 tarihinde sonuçlandırılmıştır.

Kaynak: SPK

Diğer taraftan, aracı kurumlara ilişkin olarak 2014 yılı içerisinde yapılan faaliyetlere bakıldığında; 178 adet yetki belgesi iptali, 20 adet yeni yetki belgesi verilmesi, 11 adet şube açma ve 12 adet şube kapatma izni, 15 adet irtibat bürosu açma ve 21 adet irtibat

bürosu kapatma izin işlemleri gerçekleştirilmiş olup, 6 adeti 2014 yıl içinde olmak üzere 2014 yıl sonu itibarıyla 13 adet aracı kurumun geçici kapalılık durumu devam etmektedir.

4.2.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Kolektif yatırım kuruluşlarının işleyişleri ile kamuyu aydınlatma esaslarının daha sağlıklı ve şeffaf bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla kolektif yatırım kuruluşlarından:

Yatırım fonları ile emeklilik, girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım fonlarının, kuruluş, içtüzük, izahname/ihraç belgesi, kurucu ve tür değişiklikleri, birleşme ile tasfiyeleri,

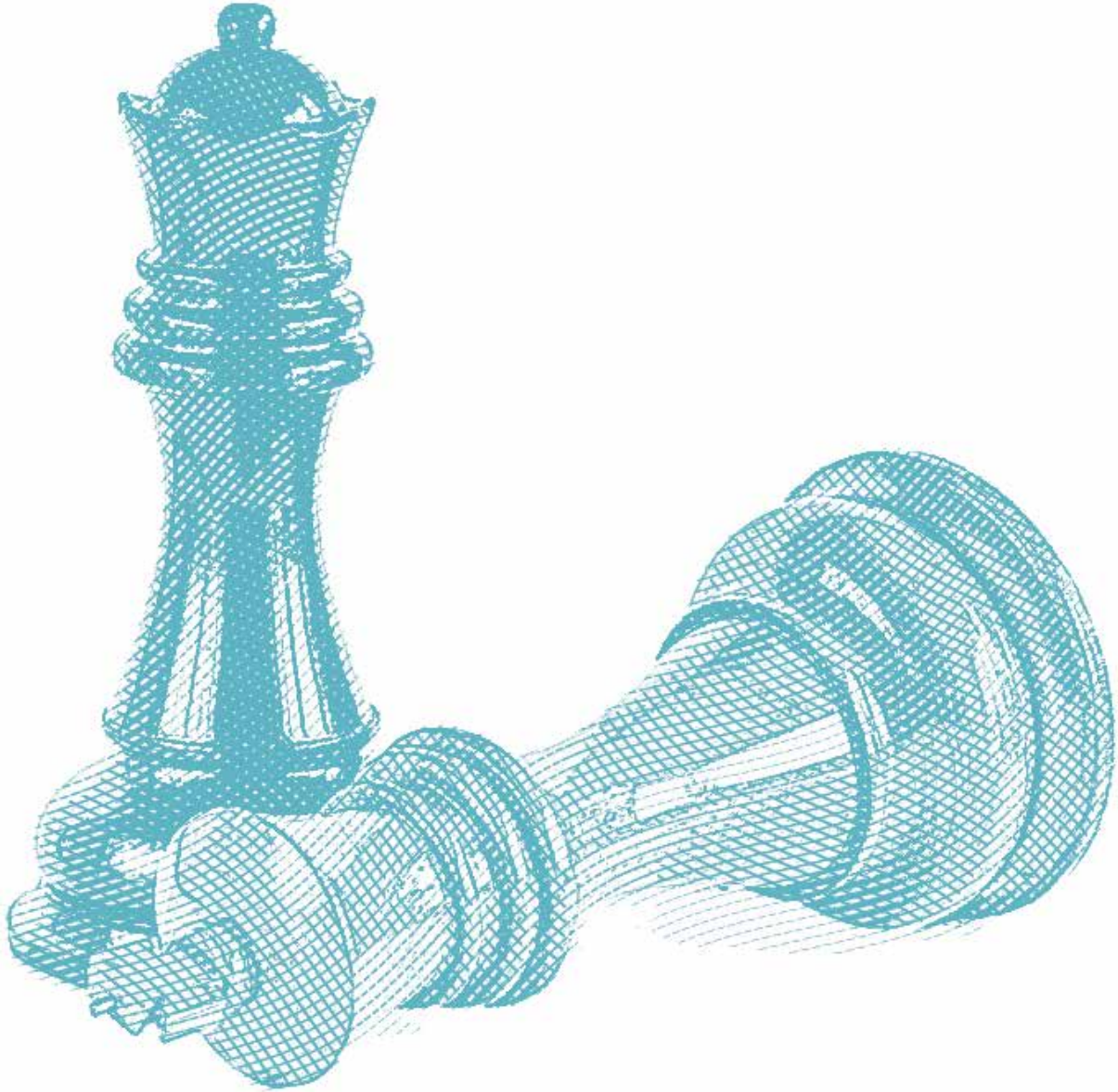
Menkul kıymet, girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kuruluş/dönüşüm, esas sözleşme değişikliği, kayıtlı sermaye sistemi tavan artırımını ile portföy işletmeciliği yetki belgesi alması.

Portföy yönetim şirketlerinin ise kuruluş ve faaliyet izni, portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı yetki belgesi alması ile çeşitli kuruluşlarla acentelik tesis etmesi.

Kurul iznine tabi bulunmaktadır.

Ayrıca, 2014 yılında portföy yönetim şirketlerinin III-55.1 sayılı Portföy Yönetimi Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin esaslar Tebliği'ne uyum başvuruları da Kurulca değerlendirilmiştir.

Buna göre söz konusu kuruluşlar tarafından 2014 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin dağılım yandaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.4. Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları

Başvurunun Türü	YATIRIM ORTAKLIĞI		GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI		GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI		PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETİ		YATIRIM FONU		EMEKLİK YATIRIM FONU		GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU VE GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	
	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru
Kuruluş/Dönüşüm/Fon Kayda Alma	-	-	2	1	3	-	18	9	20	14	20	16	4	-
Çağn/Muafeyet/Pay Devri	2	-	-	-	2	2	8	7	-	-	-	-	-	-
Birleşme	-	-	-	-	2	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Tasfiye	-	-	-	-	2	2	-	-	47	46	-	-	-	-
Esas Sözleşme Değişikliği	8	8	5	5	15	12	23	22	-	-	-	-	-	-
İçtüzük/İzahname Değişikliği	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	28	25	-	-
İlk Halka Arz	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Halka Arz/Tutar Artırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11	-	-	-	-
Sermaye Artırımı (bedelli ve içkaynaklardan)	5	4	5	5	6	6	15	14	-	-	-	-	-	-
Kayıtlı Sermaye Sisteminde (KSS) Tavan Artırımı	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III-55.1 Sayılı PYŞ Tebliğine Uyum Başvuruları	-	-	-	-	-	-	14	13	-	-	-	-	-	-
Diğer(*)	20	18	13	12	40	34	47	37	33	32	18	18	-	-
TOPLAM	35	30	28	26	71	59	125	102	120	112	66	59	4	-

(*) Ek süre, görüş vb. başvuruları içermektedir.

Kaynak: SPK

4.2.3. Halka Açık Ortaklıklara İlişkin Onaylar

Gerek payları borsada işlem gören gerekse payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların sermaye artırımı prosedürünün kolaylaştırılması ve halka açık ortaklıkların çeşitli işlemlerinde hissedarlarının korunmasını teminen;

KSS'ye geçiş ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesi,

Birleşme ve bölünmeler,

Esas sözleşme değişiklikleri,

Çağrı yoluyla vekalet toplanması veya pay alım teklifinde bulunulması, pay alım teklifinden muafiyet talepleri,

Ortaklıkların SPKn kapsamından çıkarılmaları,

Kurul onayına tabi bulunmaktadır. Diğer taraftan SPKn'nun 16'ncı maddesi uyarınca halka açık ortaklık hükümlerine tabi hale gelen ortaklıklarının, bu durumun teyidi ve halka açık ortaklık olarak Kurul gözetim ve denetimi kapsamına girmelerinin sağlanmasını teminen Kurula başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Bu kapsamda 2014 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.5. Halka Açık Ortaklıkların 2014 Yılı Başvuruları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı (*)
KSS'ye Geçiş ve Tavan Yükseltme	69	73
Birleşme-Bölünme	18	22
Pay Alım Teklifinde Bulunma ve/veya Pay Alım Teklifinden Muafiyet	28	29
Esas Sözleşme Değişiklikleri	106	105
Ortaklıkların Kanun Kapsamına Alınması	4	5
Ortaklıkların Kanun Kapsamından Çıkarılması	78	54
Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakkı	5	-
Borsada İşlem Görme	8	5
Sermaye Azaltımı	3	3
Toplam	319	296

(*) Sonuçlanan başvuruların, yapılan başvurularan fazla olması bir önceki yıldan gelen başvurulardan kaynaklanmaktadır.

Kaynak: SPK

4.2.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler

6102 sayılı TTK hükümleri kapsamında gerçekleştirilecek bağımsız denetim faaliyeti ve bu faaliyette bulunacaklara ilişkin olarak 02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) yetkilendirilmiştir. Diğer taraftan, 6362 sayılı SPKn ile daha önce KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarının, belirlenecek ilave şartlar kapsamında, serma-

ye piyasasında faaliyette bulunmaları için Kurulumuz tarafından tekrar yetkilendirilmeleri yapılacaktır. Bu kapsamda, sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurulumuza başvuruda bulunmaktadır.

Bu çerçevede 2014 yılı içinde 4 adet bağımsız denetim kuruluşu yetkilendirilmiştir.

4.2.5. Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyetinde bulunacak derecelendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul'a başvuruda bulunmaktadır.

Bu kapsamda 2014 yılı içerisinde Kurulumuza herhangi bir başvuru yapılmamıştır.

4.2.6. Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında gayrimenkul değerlendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında değerlendirme faaliyetinde bulunacak değerlendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul'a başvuruda bulunmaktadır.

Değerleme kuruluşlarının yetkilendirilmesine ilişkin olarak 2014 yılı içerisinde 3 adet gayrimenkul değerlendirme kuruluşu yetkilendirilmiştir.

4.2.7. Varlık Kiralama Şirketlerinin/Varlık Finansmanı Fonunun Kuruluşu

Varlık kiralama şirketleri (VKŞ) münhasıran kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulan anonim ortaklıklardır. Varlık kiralama şirketlerinin kurulabilmesi ve esas sözleşmesi için Kuruldan uygun görüş alınmış olması zorunludur.

2014 yılı içerisinde 5 adet varlık kiralama şirketinin kuruluşu amacıyla esas sözleşmesine uygun görüş verilmiştir.

Varlık finansman fonu, VDMK karşılığında toplanan paralarla, VDMK sahipleri hesabına inanca mülkiyet esaslarına göre fon iç tüzüğü ile kurulan ve tüzel kişiliği olmayan mal varlığıdır. VD-

MK'lar, ilgili fonların portföyündeki varlıklar karşılık gösterilerek ihraç edilen sermaye piyasası araçlarıdır. VDMK ihraç için VFF'nin kurulması zorunludur. Varlık finansman fonunun kurulabilmesi için içtüzüğünün onaylanması amacıyla Kurul'a başvuruda bulunulması gerekmektedir.

2014 yılı içerisinde 4 adet varlık finansmanı fonunun kuruluşu için iç tüzüklerine onay verilmiştir.

4.3. GÖZETİM

Sermaye piyasasında gözetim faaliyetleri, yatırımcıların korunması, piyasaların adil, etkin ve şeffaf bir biçimde işleminin güvence altına alınması ve sistemik riskin azaltılması amaçlarıyla:

Halka açık anonim ortaklıklar ile sermaye piyasası işlemlerinin ve kurumlarının izlenmesi suretiyle mevzuata aykırı fiillerin ve muhtemel risklerin tespit edilerek mevzuat çerçevesinde işleme tabi tutulması,

Gözetim faaliyetleri sırasında yapılan tespitler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar çerçevesinde mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması

suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, Kurulca yürütülen gözetim ve izleme faaliyetlerine ilişkin bilgiler izleyen bölümlerde yer almaktadır.

4.3.1. Halka Açık Ortaklıkların Gözetimi

Finansal Tabloların Revizyonu

Payları borsada işlem gören ortaklıkların finansal raporlarının gözetimi için oluşturulan risk bazlı, diğer ilgili kriterleri de dikkate alan ve Avrupa Birliği ile uyumlu gözetim sistemi prensipleri çerçevesinde 2014 yılında finansal tablolarının gözetim faaliyetleri yürütülmeye devam edilmiştir. Finansal tablo gözetiminin finansal tablolarda düzeltme ya da idari para cezası ile sonuçlanması durumunda, ilgili yaptırımlar Kurul Bülteni ile kamuya duyurulmaktadır.

Özel Durumların İzlenmesi

Kurul'un kamuyu aydınlatmaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek önemli olay ve gelişmelerin kamuya açıklanmasını, asimetrik bilgi dağılımının önlenmesini ve tasarruf sahipleri, ortaklar ve diğer ilgililerin zamanında, tam ve doğru bilgilendirilerek sermaye piyasasının açıklık ve dürüstlük içinde işleyişinin sağlanmasını teminen payları Borsa İstanbul'da işlem gören ortaklıkların KAP'ta yayınlanan özel durum açıklamaları izlenmekte, ortaklıklar ile ilgili basında yer alan haberler takip edilerek gerekli durumlarda idari işlemler tesis edilmektedir. Öte yandan, payları borsada işlem görmeyen anonim ortaklıkların özel durum bildirimleri, doğrudan Kurulumuz internet sitesi aracılığıyla kamuya duyurulmaktadır.

Genel Kurul Toplantılarına Katılım

Gözetim faaliyetleri kapsamında, SPKn'nun 95'inci maddesi hükmü çerçevesinde 2014 yılı içinde halka açık ortaklık statüsünde olan ve dolayısıyla Kurulumuz gözetim ve denetimine tabi olan 3 ortaklığın olağan/olağanüstü genel kurul toplantılarına gözlemci sıfatıyla katılmış, muhtemel sorunların yerinde tespitine yönelik çalışmalar yapılarak, katılan her genel kurul toplantısı için bilgi formları düzenlenmiştir.

4.3.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi

Kolektif yatırım kuruluşları ile portföy yönetim şirketlerinin periyodik tablo ve raporları izlenmekte, mevzuata aykırılık hallerinde gerekli önlemler alınmakta ve gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Tüm yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının portföy yapılarının elektronik ortamda Kurulumuz tarafından izlenebilmesine olanak tanıyan bir sistem geliştirilmiş olup, 2001 yılında yatırım fon ve ortaklıklarının portföylerinin günlük

olarak izlenebilmesi amacıyla T+2 (Takas) gününde Kurulumuza iletilmekte olan bilgilerin T gününde (aynı gün) iletilebilmesi için gerekli teknik değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler paralelinde Kurulumuza iletilen söz konusu veriler 2014 yılında da incelenmiş ve mevzuata aykırı bulunan hususlar hakkında gerekli işlemler yapılmıştır.

4.3.3. Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi, İzlenmesi ve Denetimi

Yatırım kuruluşlarının gözetimi; sermaye yeterliliği tablolarının izlenmesi, çeşitli izleme faaliyetleri ile denetim ve yerinde inceleme faaliyetlerinden oluşmaktadır.

Sermaye Yeterliliği Tablosu İzleme

Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği uyarınca, aracı kurumlar, sermaye yeterliliğine ilişkin olarak hazırladıkları tablolar ile faaliyetleriyle ilgili verileri içeren tabloları haftalık olarak her ayın 7, 15, 23 ve 30'uncu günlerinde Kurulumuza göndermektedirler.

Bu çerçevede, aracı kurumların sağlıklı mali yapılarının korunmasını teminen, 2014 yılı boyunca söz konusu tablolar incelenmiş ve bütün aracı kurumların sermaye yeterliliği yükümlülüklerini yerine getirmeleri amacıyla gerekli uyarılar yapılmış ve tedbirler alınmıştır. Bu faaliyetler ile aracı kurumların aktif yapıları düzenlenerek, güçlü bir sermayeye sahip olmaları sağlanmıştır.

İzleme Faaliyetleri

Aracı kurum ortakları ile aracı kurumlarda görev alacak personelin ilgili Tebliğler uyarınca gerekli şartları sağlayıp sağlamadıkları izlenmektedir. Aracı kurumlarda görev alan personelde meydana gelen değişikliklerin TSPB'ne bildirildiği dikkate alınarak, bu konuda TSPB ile koordineli olarak çalışılmaktadır.

Aracı kurumların merkez ve merkez dışı örgütlerindeki organizasyon, mekan, belge-kayıt düzeninde meydana gelen değişiklikler Kurula yapılan bildirimler üzerinden izlenmektedir.

Aracı kurum ve bankaların, faaliyet yetki belgelerine ilişkin olarak mevcut mevzuat gereğince gerçekleştirmek zorunda oldukları tescil yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği takip edilmektedir.

Denetim ve Yerinde İnceleme Faaliyetleri

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2014 yılı içerisinde 63 adet aracı kurumda yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) adına ise 2014 yılında 8 adet aracı kurum için inceleme talebi Kurulumuza ulaşılmış olup, söz konusu incelemeler yıl içinde tamamlanmıştır.

2014 yılı içinde 5 aracı kurumun kendi başvurusu üzerine, 1 aracı kurumun ise Kurul incelemesi sonucu olmak üzere toplam 6 aracı kurumun faaliyetleri geçici olarak durdurulmuştur.

Tablo 4.6. Yıllar İtibariyle Aracı Kurumlar Nezdinde Yapılan Denetim Türleri

Denetim Türü	2014	2013	2012
Mali Denetim	2	7	2
Mevzuat Denetimi	42	8	7
Şikayet Denetimi	8	5	-
Yetki Belgesi Denetimi	8	12	21
MASAK Denetimi	3	8	12
Toplam	63	40	42

Kaynak: SPK

4.3.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetine ilişkin olarak, bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından izleme faaliyetinde bulunulmaktadır. Bağımsız denetim sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurulun diğer birimlerinden gelen bildirimler de izleme faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda bağımsız denetim kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir. Bağımsız denetim kuruluşları nezdinde gerçekleştirilen

gözetim faaliyetinin etkinliğini arttırmak amacıyla başlatılan Uzaktan Veri Alım Projesi tamamlanmış olup, gözetim kapsamında elektronik ortamda çeşitli raporlar alınması mümkün hale gelmiştir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2014 yılı içerisinde 3 adet bağımsız denetim kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.3.5. Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin olarak yürütülen yeni düzenleme çalışmaları çerçevesinde, derecelendirme kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esasları, organizasyon, mekan, teknik donanım, belge ve kayıt sistemindeki değişiklikler ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler itibarıyla izlenmekte ve gözetimine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2014 yılı içerisinde 4 adet derecelendirme kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.3.6. Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında gayrimenkul değerlendirme faaliyetine ilişkin olarak, değerlendirme kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından izleme faaliyetinde bulunulmaktadır. Değerleme sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurulun diğer birimlerinden gelen bildirimler de izleme faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda değerlendirme

kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2014 yılı içerisinde 12 adet değerlendirme kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.3.7. Piyasa Gözetimi

Gözetim faaliyetleri 04.04.2008 tarihinde alınan Kurul Kararı çerçevesinde yürütülmeye devam edilmiştir. Alınan Kurul Kararı çerçevesinde,

Kurulumuz düzenleme alanındaki borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda, işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve kendi mevzuatlarında bu konularda yer alan hükümlere aykırılıklar ile mülga 2499 sayılı SPK'nın 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine (ve bunların karşılığı olan 6362 sayılı SPK'nın 106, 107/1 ve 107/2 maddesi hükümlerine) aykırılık oluşturacak şekilde gerçekleştirilen işlemlerin tespiti amacıyla fiyat ve miktar hareketleri ile işlem ve emirlerin izlenmesi kapsamındaki piyasa gözetim faaliyetlerinin söz konusu borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar nezdinde yapılmasının esas olduğuna;

Bu çerçevede mülga 2499 sayılı SPK'nın 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine (ve bunların karşılığı olan 6362 sayılı SPK'nın 106, 107/1 ve 107/2 maddesi hükümlerine) konu suçlara ilişkin ön tespitlerin borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar tarafından yapılmasına; bu tespitlerle ilgili incelemeler sonucunda suç unsurları olduğuna dair sonuçlara ulaşılması halinde konunun Kurulumuza intikal ettirilmesine,

Kurulumuzca borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemlerinin yeterliliği ile piyasa gözetim faaliyetlerinin etkinliğinin denetiminin yapılmasına, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemleri ve piyasa gözetim faaliyetlerine ilişkin altı aylık olarak hazırlanacak raporları ilgili dönemi izleyen bir ay içerisinde Kurulumuza iletmelerine,

Kurulumuza iletilen piyasa gözetim faaliyetleri kapsamındaki ihbar, şikayet ve başvurular ile Kurulumuzun diğer daireleri tarafından yapılan bu kapsamdaki bildirimlerin ilgili borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalara aktarılmasına ve yapılan işlemlerin sonuçları hakkında Kurulumuza bilgi verilmesine,

karar verilmiştir.

Bilindiği üzere piyasa gözetimi faaliyetlerinin iyileştirilmesi, verimlilik ve etkinliğinin artırılması amacıyla 30.12.2009 tarihinde Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi kurulmuştur. Piyasa gözetim ve denetimi çerçevesinde, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarında meydana gelen olağandışı fiyat ve miktar hareketleri ile piyasa bozucu faaliyetler SPK'n ve yönetmelik, tebliğler ile diğer mevzuat uyarınca izlenmekte, incelenmekte ve denetlenmektedir.

4.4. DENETİM

Kurul denetiminin amacı; sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda çalışmasını ve tarafların hak ve yararlarının korunmasını engelleyen ihmal, ihlal, suiistimal ve benzeri her tür yasal olmayan fiil ve eylemlerin önlenmesidir. Bu amaçla ihraççılar, halka açık ortaklıklar, yatırım kuruluşları, yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, portföy saklama şirketleri, bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları, ipotek finansmanı kuruluşları, konut finansmanı ve varlık finansman fonları, varlık kiralama şirketleri, borsalar ve piyasa işleticileri, merkezi takas kuruluşları, merkezi saklama kuruluşları, veri depolama kuruluşları, kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğinin hesap, işlem ve faaliyetleri Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca denetlenmektedir. Kurulumuzda temel olarak sermaye piyasası suçlarına ilişkin denetim faaliyetleri Denetleme Dairesi ile Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi tarafından yürütülmekte olup, diğer Daireler de kendi alanlarına giren konularda incelemeler yapmaktadır.

Denetim faaliyeti, önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmeleri kapsamında oluşturulan program uyarınca yürütülmektedir. Denetim programı, önemlilik ve öncelik ilkeleri çerçevesinde risk değerlendirmesi uyarınca belirlenen denetimlerin yanı sıra Kanunla yıllık olarak yapılması zorunlu tutulan denetimler, yargı mercileri, Kurul Karar Organı veya Başkan, Kurulun diğer daireleri, diğer kamu kurumları tarafından talep edilen denetimler, ihbar ve şikâyetler dikkate alınarak oluşturulmaktadır.

2014 yılında Kurulumuzun temel ilkeleri doğrultusunda yapılan denetimlerde bir yandan yol gösterici, yapıcı ve iyileştirici bir yaklaşım izlenirken, diğer yandan cezai yaptırım gerektiren işlemler de derhal ilgili makamlara iletilmiştir.

Geçmiş yıllarda veya 2014 yılında başlatılan denetim faaliyetleri sonucunda, 2014 yılında Kurul denetim daireleri tarafından 187 denetim çalışması tamamlanmıştır. 2014 yılı denetim faaliyetlerinin en önemli kısmını 57 denetim çalışmasıyla piyasa dolandırıcılığı ve 50 denetim çalışmasıyla halka açık şirketler oluşturmuştur. Denetim çalışmalarının konularına göre dağılımına ilişkin bilgiler aşağıda tabloda özetlenmiştir.

Tablo 4.7. Denetim Çalışmalarının Konularına Göre Dağılımı

	2014		2013	
	DENETİM SAYISI	(%)	DENETİM SAYISI	(%)
Yatırım Kuruluşu (Aracı Kurum) Denetimi	5	2,67	9	4,46
İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyeti	24	12,83	28	13,86
Halka Açık Ortaklık Denetimi	50	26,74	51	25,25
Kurul Kaydına Alınmaksızın Halka Arz Denetimi	1	0,54	2	0,99
Bilgi Suistimali (İçerden Öğrenenlerin Ticareti)	16	8,56	13	6,44
Piyasa Dolandırıcılığı (*)	57	30,48	57	28,21
Kolektif Yatırım Kuruluşu	30	16,04	32	15,84
Bağlı Kuruluşlar	4	2,14	10	4,95
TOPLAM	187	100,00	202	100,00

(*) Piyasa dolandırıcılığı ya da diğer suçlarda fiilin gerçekleştirildiği dönem ile suç duyurusunun yapıldığı dönem farklı olabilmektedir.

Kaynak: SPK

Kurul denetimleri sonucunda Kurul Karar Organı tarafından uyarı, idari para cezası; mahkemeler tarafından ise adli para cezası ve hapis cezası biçiminde yaptırımlar uygulanabilmektedir. Kanunda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçların tespiti halinde Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulmaktadır.

Bununla birlikte, Kurul Karar Organı tarafından hukuki ve cezai işlemler saklı kalmak kaydıyla önleyici tedbirler de alınabilmektedir. Söz konusu tedbirlere örnek olarak kanuna aykırı ihraçlarda ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz isteme, hukuka aykırı işlemleri ile sermaye-

yi veya malvarlığını azaltıcı işlemlerde ilgililerden aykırılıkların giderilmesini isteme, sorumluluğu bulunanların imza yetkilerini kaldırma, görevden alma, yönetim kurulu üyelerinin yerine yenilerini atama, örtülü kazanç aktarımında denetleme sonuçlarının duyurulmasını isteme, belirlenen örtülü kazanç tutarının iadesi için dava açma, sermaye piyasası kurumlarının hukuka aykırı faaliyet veya işlemleri ile mali durumunun bozulması halinde sermaye piyasası kurumlarının faaliyetlerini geçici olarak durdurma, tamamen veya kısmen yetkilerini kaldırma, sorumluluğu tespit edilenlerin lisans belgelerini iptal etme, sorumluluğu tespit edilen yönetim kurulu

üyelerini görevden alma ve yerine yenilerini atama, mali durumun bozulması halinde tedrici tasfiye kararı verme, doğrudan iflasını isteme, internet aracılığıyla yürütülen izinsiz sermaye piyasası faaliyetinde mahkemeden erişimin engellenmesine karar verilmesini talep etme, bilgi suiistimali veya piyasa dolandırıcılığı suçlarında geçici veya sürekli işlem yasağı tesis etme, takas yöntemini değiştirme, kredili alım, açığa satış, ödünç alma ve verme işlemlerine ilişkin sınırlamalar getirme, teminat yükümlülüğü getirme veya yükümlülüğün değiştirilmesi, farklı pazar ya da piyasalarda işlem görme veya farklı işlem esaslarının belirlenmesi, piyasa verilerinin dağıtım kapsamının sınırlandırılması, işlem veya pozisyon limiti getirilmesi sayılabilir.

Bu kapsamda 2014 yılı içerisinde piyasa dolandırıcılığı suçu kapsamında, olağan dışı fiyat ve miktar hareketliliği gözlenen ve piyasasında gerçekleştirilen işlemlerde 21 farklı pay için; internet yoluyla

emir iletimine kapatma, brüt takas, önceden depo şartı uygulaması, kredili işlem yasağı veya açığa satış yasağı şeklinde tedbirler uygulanmıştır. Ayrıca, 32 gerçek ve 2 tüzel kişi hakkında benzer şekilde geçici işlem yasağı, önceden depo şartı uygulaması ve yatırım kuruluşlarının bu şahısların internet üzerinden verdikleri emirleri kabul etmemeleri gibi tedbirler getirilmiştir.

2014 yılı içerisinde bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığı suçları kapsamında 14 farklı pay piyasasında gerçekleştirilen işlemlerle ilgili olarak, 136 farklı kişiye toplam 341 ayrı işlem yasağı getirilmiştir. Ayrıca, piyasa dolandırıcılığı suçuna ilişkin makul şüphenin oluştuğuna dair tespitler üzerine 5 şahıs hakkında tedbir niteliğinde geçici işlem yasağı uygulanmıştır.

2014 yılı içinde yapılan Kurul denetim faaliyetleri sonucunda uygulanan yaptırımlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4.8. Denetim Sonucunda Uygulanan Yaptırımlar

	2014	2013
Uyarı	123	121
Şahıs	29	41
Yatırım Kuruluşu	7	7
Halka Açık Ortaklık	68	32
Bağımsız Denetim Kuruluşu	3	6
Kolektif Yatırım Kuruluşu	11	22
Derecelendirme Kuruluşu	-	1
Değerleme Şirketi	5	12
Suç Duyurusu ve İşlem Yasağı (*)	247	97
Suç Duyurusu	145	61
Suç Duyurusu ve İşlem Yasağı Getirilmesi	102	36
İdari Para Cezası	146	95
Şahıs	45	20
Yatırım Kuruluşu	27	17
Halka Açık Ortaklık	50	24
Bağımsız Denetim Kuruluşu	6	9
Kolektif Yatırım Kuruluşu	16	21
Değerleme Şirketi	2	4
TOPLAM	516	313
(*) Bir kişiye birden çok eylemi nedeniyle birden fazla suç duyurusu yapılması ve işlem yasağı getirilmesi söz konusudur.		
Kaynak: SPK		

Kurul'un tüm hizmet birimleri tarafından yapılan incelemelerde 123 gerçek ve tüzel kişinin SPKn ve ilgili mevzuat hükümlerine uyum konusunda uyarılmasına, 145 kez suç duyurusu yapılmasına, 102 kez gerçek kişiler hakkında suç duyurusu ile birlikte işlem yasağı getirilmesine karar verilmiştir.

Kurulun tüm hizmet birimleri tarafından 2014 yılında 146 gerçek ve tüzel kişi hakkında toplam 24.316.893 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır. İdari para cezası uygulama nedenleri ve tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4.9. İdari Para Cezası Uygulama Nedenleri ve Tutarları

İLGİLİLER VE CEZA UYGULAMA NEDENİ	2014		2013	
	SAYI	CEZA TUTARI (TL)	SAYI	CEZA TUTARI (TL)
Şahıslar	45	15.690.237	20	1.340.668
Seri: I, No: 31 Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	7	801.248
Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda İç Denetim Tebliği	1	21.560	1	17.170
Seri: VIII, No: 54 Özel Durumlar Tebliği	4	164.732	2	75.476
II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği	1	280.091	-	-
VI-104.1 Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği	14	910.466	-	-
Seri: X, No: 22 Bağımsız Denetim Tebliği	-	-	4	80.052
Seri: IV, No: 44 Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği	5	12.275.899	-	-
Seri: XI, No: 1 sayılı Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ	3	64.680	-	-
VII-128.1 Pay Tebliği	5	606.221	-	-
Seri: VIII, No: 35 Değerleme Kuruluşları Tebliği	-	-	5	97.222
Seri: XI, No: 29 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	3	55.476	-	-
Bireysel Emeklilik Sistemi Kanunu ve Emeklilik Fonları Yönetmeliğine Aykırılık	4	10.884	-	-
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	5	1.300.228	1	269.500
Yatırım Kuruluşları / Kolektif Yatırım Kuruluşları	43	1.624.400	38	1.683.858
Seri: V, No: 6 Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ	-	-	2	73.968
Seri: V, No: 46 Aracılık Faaliyetleri Tebliği	8	159.763	8	643.174
Seri: VIII, No: 54 Özel Durumlar Tebliği	2	291.060	8	520.454
Seri: V, No: 60 Portföylerin Performans Sunumuna İlişkin Tebliğ	1	20.389	-	-
Seri: V, No: 65 Açığa Satış Tebliği	-	-	6	151.730
Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda İç Denetim Tebliği	5	348.230	3	154.516
Seri: V, No: 125 Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Tebliği	7	150.920	-	-
Seri: VIII, No: 45 Sermaye Piyasasında Uluslararası Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ	1	123.278	-	-
Seri: VII, No: 10 Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği	2	43.967	-	-
Seri: VI No: 15 Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	2	40.000
Seri: V No: 59 Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Tebliği	2	41.949	-	-
III-48.1 sayılı Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği	1	269.500	-	-

Tablo 4.9. İdari Para Cezası Uygulama Nedenleri ve Tutarları (devamı)

İLGİLİLER VE CEZA UYGULAMA NEDENİ	2014		2013	
	SAYI	CEZA TUTARI (TL)	SAYI	CEZA TUTARI (TL)
Seri: IV, No: 41 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Olan Anonim Ortaklıkların Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ	1	20.000	-	-
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	6	129.559	2	81.560
Bireysel Emeklilik Sistemi Kanunu ve Emeklilik Fonları Yönetmeliğine Aykırılık	7	25.785	7	18.456
Halka Açık Ortaklıklar	50	6.645.641	24	2.784.360
Seri: IV, No: 27 sayılı Temettü ve Temettü Avansı Hakkında Tebliğ	-	-	1	20.000
Seri: VIII, No: 39 Özel Durumlar Tebliği	-	-	1	343.392
Seri: VIII, No: 54 Özel Durumlar Tebliği	13	2.265.497	11	826.828
II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği	6	429.685	-	-
Seri: XI No: 29 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	4	73.968	4	812.130
VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği	2	1.121.404	-	-
VII-128.1 sayılı Pay Tebliği	3	953.480	-	-
II.14.2 Finansal Raporlama Tebliği	16	470.547	-	-
Seri: IV, No: 44 Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	1	135.926
Seri: II, No: 22 Borçlanma Araçlarının Kurul Kaydına Alınması ve Satışına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ	-	-	1	64.680
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	6	1.331.060	5	581.404
Bağımsız Denetim Kuruluşları	6	313.405	9	192.480
Seri: X, No: 22 Bağımsız Denetim Tebliği	2	55.530	9	192.480
Seri: VIII, No: 45 Sermaye Piyasasında Uluslararası Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ	4	257.875	-	-
Değerleme Kuruluşları	2	43.210	4	134.206
Seri: VIII, No: 35 Değerleme Kuruluşları Tebliği	2	43.210	4	134.206
TOPLAM		24.316.893		6.135.572

Kaynak: SPK

Diğer taraftan 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren V-102.1 sayılı "Bilgi Suistimali veya Piyasa Dolandırıcılığı Suçları Hakkında Bildirim Yükümlülüğü Tebliği" kapsamında yatırım kuruluşları

tarafından bildirim yükümlüsü olarak yeterli sayıda personel görevlendirmiştir. Bu kapsamda 2014 yılının ikinci yarısında Kurulumuza toplam 81 adet şüpheli işlem bildirimini gönderilmiştir.

4.5. DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER

SPKn'nun 115'inci maddesinde Kanunda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı soruşturma yapılması, Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulmasına bağlı olduğu hususu düzenlenmiştir.

SPK, yaptığı inceleme ve denetimler sonucunda ulaştığı tespitleri, olayın bütünlüğü, menfaatler dengesi, Kanunun geneli ve kamu yararı açısından değerlendirerek, kovuşturmaya geçilmesinde kamu yararı varsa Savcılığa başvuruda bulunmaktadır. Cumhuriyet Savcıları, Kanuna aykırılık oluşturan fiilleri Kurulumuz dışı bir kanalla öğrenmeleri halinde dahi, durumu Kurula intikal ettire-

rek inceleme istemektedirler.

Mali piyasalarda işlenen suçlarda, genellikle birbiriyle bağlantılı birden fazla suç teşkil eden fiil söz konusu olmaktadır. SPKn de tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı kovuşturma, yukarıda açıklandığı gibi yürütülmekte, bu fiillerle birlikte işlenen Türk Ceza Kanununa veya başka kanunlara muhalefet suçları ise tamamen genel hükümlere veya ilgili özel kanun hükümlerine göre kovuşturmaya tabi tutulmaktadır.

Diğer yandan Kurulumuzun idari işlemlerine karşı iptal davaları ve bu işlemler nedeniyle zarara uğranıldığı iddiasıyla tam yargı

davaları açılmaktadır. Ayrıca münferiden ve az sayıda olmak üzere adli mahkemelerde Kurulumuz aleyhine tazminat davaları da açılmaktadır. Kurulumuzca yatırımcıların haklarının korunmasını teminen adli mahkemelerde tedbir istemiyle davalar açılmakta ve alınan tedbir kararları uygulanmaktadır.

SPKn'nun 101'inci maddesi uyarınca Kurul, SPKn'nun 106'ncı ve 107'inci maddesinde sayılan fiilerin işlenmesine doğrudan ya da dolaylı olarak iştirak ettikleri Kurulumuzca tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerin, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda geçici veya sürekli olarak işlem yapmalarının önlenmesini teminen gerekli tedbirleri almaktadır.

Bunların yanı sıra, piyasalarda güven ve istikrarı daha hızlı sağlamaya yönelik olarak: düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara ve Kurulumuzca alınan genel ve özel nitelikteki kararlara aykırı hareket ettiği tespit edilen gerçek ve tüzel kişiler hakkında Kurulumuz tarafından idari para cezası verilmektedir.

4.5.1. Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan Davalar

İdari Davalar

Kurulumuzun çeşitli karar ve idari işlemlerinin yürütülmesinin durdurulması ve/veya iptali ya da bu kararlara ilişkin tazminat

Aşağıdaki tablolarda karşılaştırmalı olarak yer alan önceki yıl verileri, muhtelif sebeplerden dolayı önceki yıllara ilişkin faaliyet raporlarında yer alan verilerden farklılık gösterebilmektedir.

Bu farklılığın bir nedenini, önceki yıllarda açılan ve yargılaması sürmekte olan bir kısım davaların 2014 yılı içinde karara bağlanarak Kurulumuza tebliğ edilmiş olmasından ve bu son veriler esas alınarak 2014 yılı Faaliyet Raporunun hazırlanması oluşturmaktadır. Farklılığın diğer bir nedeni ise, önceki yıllar faaliyet raporlarında karara bağlanmış görülen bir kısım davaların, karşı tarafın temyiz istemi sonucunda üst derece mahkeme tarafından bozularak dosyanın tekrar ilk derece mahkemesine gönderilmesi ve yargılamanın devam ediyor olmasından kaynaklanmaktadır. Mahkemeler tarafından yapılan tebligatlardaki gecikmeler, örneğin Aralık ayında açılan bir davanın tebligatının izleyen yıl içinde geçmiş yıl faaliyet raporunun hazırlanmasından sonra Kurulumuza ulaşması gibi durumlar nedeniyle de önceki yıllar verilerinde yıllar itibarıyla farklılaşma ortaya çıkabilmektedir.

(tam yargı) talebi ile açılmış olan davalara ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir:

Tablo 4.10. Kurul İşlemlerine Karşı Açılan İdari Davalar

Yılı	Dava Sayısı	İdari Para Cezası	İptal Davası	Tam Yargı Davası	Diğer	Karara Bağlanan	Yargılaması Devam Eden
2012	35	-	24	2	9	18	17
2013	66	16	28	15	7	23	43
2014	121	37	60	8	16	27	94

Kaynak: SPK

Açıklama: 2 adet dosyanın idari para cezasının iptali ve kurul işleminin iptali talepli açıldığı tespit edilmiş olup; mükerrer sayımın önüne geçilmesini teminen söz konusu dosyalar iptal davası olarak sayılmıştır. 2 adet dosyanın tam yargı ve kurul işleminin iptali talepli açılmış olduğu tespit edilmiş olup; mükerrer sayımın

önüne geçilmesini teminen söz konusu dosyalar iptal davaları arasında sayılmıştır. Son olarak, 2 dosyanın kurul işleminin iptali ve diğer taleplerle açıldığı tespit edilmiş olup; anılan dosyalar mükerrer sayımın önüne geçilmesini teminen diğer dosyalar arasında sayılmıştır.

Tablo 4.11. Karara Bağlanan İdari Davalar

Dava Yılı	Karara Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)	Görevsizlik
2012	18	-	1	3	14	-
2013	23	1	-	3	19	-
2014	27	1	-	-	26	-

Kaynak: SPK

Hukuk Davaları

Kurul'un idari nitelikte olmayan eylem ve işlemleri aleyhine hukuk ve ticaret mahkemelerinde açılmış olan davalara ilişkin

son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir:

Tablo 4.12. Kurul Aleyhine Açılan Hukuk Davaları

Yılı	Dava Sayısı	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2012	2	-	2
2013	10	2	8
2014	4	2	2

Kaynak: SPK

Tablo 4.13. Kurul Aleyhine Açılan ve Karara Bağlanan Hukuk Davaları

Dava Yılı	Karara Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)
2012	2	-	1	1	-
2013	8	1	1	2	4
2014	2	-	1	-	1

Kaynak: SPK

4.5.2. Kurul Tarafından Açılan Davalar

Ceza Davaları - Suç Duyuruları

Kurul'un ilgili birimleri tarafından yapılan inceleme ve denetimler sonucunda, mevzuata aykırı işlem ve eylemleri tespit edilmiş olan kişi ve kuruluşlar hakkında, Kurul Karar Organı kararları uyarınca, 2014 yılı içerisinde Cumhuriyet Savcılıklarına yapılan suç duyurusu sayısı 67'dir.

Suç duyuruları ve bu suç duyuruları üzerine, ilgililer hakkında açılmış ve Kurulumuzun "müdahil" sıfatıyla katıldığı ceza davalarına ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4.14. Kurul Tarafından Yapılan Suç Duyuruları ve Açılan Kamu Davaları

Yıllar	Suç Duyurusu Sayısı	Konularına Göre Dağılımı				Yargılama Aşamasına Göre Dağılımı		
		Bilgi Suistimali	Piyasa Dolandırıcılığı	İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyeti	Diğer	Savcılık İncelemesinde	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2012	30	1	19	3	7	-	16	14
2013	54	2	32	9	11	7	32	15
2014	67	5	23	4	35	39	25	3

Kaynak: SPK

Kurulumuzca yapılan suç duyuruları neticesinde açılan kamu davalarından karara bağlanana ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir. Ancak verilen

kararlar ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar olup kesinleşmemiştir.

Tablo 4.15. Kurulun Başvurusu Üzerine Açılan ve Karara Bağlanan Davalara İlişkin Bilgiler

Suç Duyurusu Yılı	Karara Bağlanan	Mahkumiyet	Ön Ödeme	Takipsizlik	Beraat(*)	Yetkisizlik	Birleşme	Görevsizlik
2012	14	3	-	2	5	-	3	1
2013	15	2	1	-	1	-	11	-
2014	3	1	-	1	-	1	-	-

(*) İlk derece mahkemeleri tarafından verilen beraat kararları, Kurulumuzca temyiz edilmiştir.

Kaynak: SPK

Hukuk Davaları

Kurul tarafından, diğer kişi ve kuruluşlar aleyhinde hukuk ve ticaret mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde açılmış olan alacak,

tespit, vb. davalara ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4.16. Kurul Tarafından Açılan Hukuk Davaları

Yıllar	Dava Sayısı	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2012	2	1	1
2013	3	2	1
2014	6	6	-

Kaynak: SPK

Tablo 4.17. Kurul Tarafından Açılan ve Karara Bağlanan Hukuk Davaları

Dava Yılı	Karar Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)
2012	1	-	-	-	1
2013	1	-	-	1	-
2014	-	-	-	-	-

Kaynak: SPK

İflas Davaları

2014 yılı sonu itibarıyla, esasen hukuk davası niteliğinde olmakla beraber, takip prosedürü bakımından farklılıklar gösterdiğinden aynı bir başlık altında izlenmesinde fayda görülen ve Kurul tarafından şirket ya da aracı kurumların iflası veya şirket ya da

aracı kurum yöneticilerinin şahsi iflası talebi ile son 3 yıllık dönemde açılmış olan 4 dava bulunmakta olup, bunlardan 2'si karara bağlanmıştır.

4.6. DİĞER KURUMLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

4.6.1. Finansal İstikrar Komitesi

Finansal İstikrar Komitesi 08.06.2011 tarih ve 27958 Sayılı mükerres Resmi Gazete'de yayımlanan 637 sayılı KHK ile 4059 sayılı "Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" a ek 4'üncü maddesi ile düzenlenmiştir. Başlıca görevleri sistemik riskin izlenmesi ve önlenmesi ile sistemik risk yönetimine ilişkin

koordinasyonu sağlamak olan Finansal İstikrar Komitesi'nin 20. toplantısına 20.12.2014 tarihinde Kurulumuz tarafından katılım sağlanmış olup, toplantıda belirlenen görevler doğrultusunda komite çalışmalarına katkı sağlanmaktadır.

4.6.2. Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları

2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı, 6 Temmuz 2013 tarihli ve 28699 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda hazırlanmıştır. 2023 hedeflerine ve Onuncu Kalkınma Planının amaçlarına ulaşılabilmesi açısından 25 adet “Öncelikli Dönüşüm Programları” tasarlanmıştır.

Onuncu Kalkınma Planında yer alan öncelikli dönüşüm programlarından İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı’nın 2. alt bileşeni olan “Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılma-

4.6.2.1. İstanbul Finans Merkezi Çalışmaları

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) Projesi, 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planında yer almış olup; söz konusu proje, 2010-2012 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program uyarınca, 29.09.2009 tarihli ve 2009/31 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararıyla onaylanmış ve 02.11.2009 tarihli ve 27364 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu doğrultuda hazırlanmış olan; İFM Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Piyasalar ve Enstrümanlar Komitesi başkanlığı Kurulumuz tarafından yürütülmüş ve toplamda 22 eylem ve buna bağlı 43 alt eyleme ilişkin olarak; 11 eylem ve 23 alt eylem tamamlanmıştır.

Bu doğrultuda, 6 Temmuz 2013 tarihli ve 28699 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Onuncu Kalkınma Planında belirlenen 25 adet “Öncelikli Dönüşüm Programı” (ÖDÖP) arasında yer alan 2014-2018 yıllarını kapsayan İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Öncelikli Dönüşüm Programı’nın Kurulumuz başkanlığında yürütülecek olan “Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılması” başlıklı alt bileşeni kapsamında yapılması gereken işlemler aşağıda yer almaktadır:

Finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması

Finansal aracılık sektörünün etkin işleyen bir yapıya kavuşturulması

4.6.2.2. Yurtiçi Tasarrufların Arttırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı

Onuncu Kalkınma Planı Öncelikli Dönüşüm Programları çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı’nın koordinatörlüğünde yürütülen çalışmalarda Kurulumuz “Yurtiçi Tasarrufların Arttırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı”nda “Mali Piyasa Araçlarıyla Tasarrufların Özendirilmesi Bileşeni” sorumlusu olarak Kalkınma Bakanlığı ve diğer işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşlarla eylem planının hazırlanması çalışmalarını sürdürmektedir. Bu program çerçevesinde, yüksek ve istikrarlı bir büyüme dinamiği sağlamak üzere, en güvenilir ve kalıcı finansman kaynağı olan yurtiçi tasarrufların artırılması, artan yurtiçi tasarrufların üretken yatırımlara yönlendirilmesi ve israfın azaltılması ve yurtiçi tasarruf oranının %19’a yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Mali Piyasa Araçlarıyla Tasarrufların Özendirilmesi Bileşeni kapsamında 7 politika ve 27 eylem taslağı belirlenmiştir.

si” alt bileşeni ile Onuncu Kalkınma Planında yer alan öncelikli dönüşüm programlarından Yurtiçi Tasarrufların Arttırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı’nın birinci alt bileşeni olan “Mali Piyasa Araçlarıyla Tasarrufların Özendirilmesi” alt bileşeni başkanlığının yürütülmesi görevi Kurulumuza verilmiştir. Söz konusu öncelikli dönüşüm planları Yüksek Planlama Kurulu’nun onayına sunulmuş olup; Resmi Gazete’de yayımlanma aşamasındadır.

Yeni piyasa ve finansal ürünlerin geliştirilmesi

Kurumsal yatırımcı tabanının genişletilmesi

İnternet bankacılığı, mobil ve şubesiz bankacılık gibi alternatif dağıtım kanallarının yaygınlaştırılması

Faizsiz finansman araçlarının geliştirilmesi

Ödeme sistemlerinin güçlendirilmesi

“Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılması” alt bileşeni kapsamında 3 politika ve 25 eylem taslağı belirlenmiştir.

Politika 1: Finansal Ürün Çeşitliliğinin Arttırılması

Politika 2: Piyasaların ve Finansal Altyapının Geliştirilmesi

Politika 3: Finansal Araçlarda Vergi Düzenlemelerinin İyileştirilmesi

Bu bileşen ile, İstanbul’un Küresel Finans Merkezleri Endeksinde ilk 25 içerisinde yer alması ve Türkiye’nin Finansal Gelişmişlik Endeksinde ilk 30 içinde yer alması hedeflenmektedir.

Politika 1: Finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması

Politika 2: Yastık altı tasarrufların sisteme çekilmesi

Politika 3: Küçük tasarrufların teşvik edilmesi ve korunması

Politika 4: Finansal ürün çeşitliliğinin artırılması

Politika 5: Tasarrufların uzun vadeli araçlara kaydırılması

Politika 6: Özel sektörün finansmanında sermaye piyasalarının kullanılmasının teşvik edilmesi

Politika 7: Altın Bankacılığının Geliştirilmesi

4.6.3. Sistemik Risk Değerlendirme Grubu

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 6362 sayılı SPKn'nun 145'inci maddesi ile mülga 72'nci maddesi çerçevesinde oluşturulan Sistemik Risk Koordinasyon Komitesi (SRKK), Hazine Müsteşarlığı, BDDK, TMSF ve TCMB tarafından 14.04.2009 tarihinde imzalanan "Finansal Sisteme İlişkin Sistemik Risk İşbirliği Protokolü" ile kurulmuştur.

Diğer taraftan Finansal İstikrar Komitesi Sistemik Risk Değerlendirme Grubu Protokolü 30.10.2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, SRKK söz konusu Protokol ile Sistemik Risk Değerlendirme Grubu (SRDG) olarak çalışmalarına devam etmiştir. Sistemik Risk Koordinasyon Komitesi'nin amacına paralel şekilde SRDG, siste-

mik riske neden olabilecek ve finansal sistemin istikrarına yönelik tehlike oluşturabilecek muhtemel gelişmelerin önceden tespit edilebilmesi ve söz konusu hususlara ilişkin önlem alınabilmesi amacıyla oluşturulmuş olup, BDDK sorumluluğunda Kurulumuz, Hazine Müsteşarlığı, TCMB ve TMSF arasında koordinasyon ve işbirliği çerçevesinde çalışmalarına devam etmektedir. SDRG'nin 2014 yılı üçüncü ve son toplantısı 17.10.2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

4.6.4. Finansal Sektör Komisyonu

Finansal Sektör Komisyonu, finansal piyasalardaki güven ve istikrar ile gelişmeyi temin etmek üzere, bilgi iletişimini, kurumlararası işbirliği ve koordinasyonunu sağlamak, ortak politika önerilerinde bulunmak ve finans sektörünün geleceğini ilgilendiren konulara ilişkin görüş bildirmekle görevlendirilmiştir. İlk toplantısını Kurulumuz ile birlikte BDDK, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, TCMB, TMSF, Rekabet Kurulu, Devlet Plânlama Teşkilatı

Müsteşarlığı, Borsa İstanbul A.Ş., Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği temsilcilerinin katılımıyla 2006 yılının Mayıs ayında yapan ve yılda en az iki kere toplanan Komisyonun 2014 yılında Mayıs ve Kasım aylarında yaptığı toplantılara Kurulumuz tarafından etkin bir şekilde katılım sağlanmıştır.

4.6.5. Finansal İstikrar Kurulu (The Financial Stability Board)

Finansal İstikrar Kurulu (The Financial Stability Board - FSB), ulusal düzenleyici otoriteler tarafından finansal piyasalarda daha etkin düzenleme ve denetim yapılmasını ve bu düzenleme ve denetim faaliyetlerinin uluslararası düzeyde koordine edilmesini sağlamak için gerekli politika ve ilkelerin belirlenmesi amacıyla Nisan 2009'da Finansal İstikrar Forumu'nun (Financial Stability Forum) yerine geçmek üzere kurulmuş olup, FSB'ye G20 ülkelerini temsil eden kurumlar üyedir.

FSB, finansal istikrarın korunması temel amacı çerçevesinde, uluslararası finansal düzenleme reformlarının başta G20 ülkelerinde uygulanmasına ilişkin ülke uyumlarını da takip etmektedir. FSB

Genel Kurulunda ülkemiz TCMB tarafından temsil edilmekte olup, FSB'nin yürüttüğü çalışmalara 2009 yılından bu yana TCMB koordinasyonunda Kurulumuzun da aralarında bulunduğu ülkemiz finansal sektör düzenleyici otoriteleri tarafından destek verilmektedir. Bu kapsamda Kurulumuz görev alanı içerisindeki konular hakkında FSB standartlarına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.

4.7. AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI

Avrupa Birliği'nin Türkiye ile müzakerelere başlamasının kabul edildiği 03.10.2005 tarihinden sonra gerçekleştirilen ve müzakere süreci öncesi hazırlık niteliği taşıyan tarama toplantıları ile ilgili AB mevzuatı ve Türk mevzuatında yapılması gerekenler konusunda temel çerçeve çizilmiştir. Bu kapsamda, Kurulumuzun mevzuat uyumu konusunda sorumlu olduğu ana konular, Sermayenin Serbest Dolaşımı, Mali Hizmetler, Şirketler Hukuku ve Ekonomik ve Parasal Politika müzakere başlıkları altında yer alan konulardan oluşmaktadır.

Söz konusu konu başlıklarında yer alan hususlarla ilgili çalışmalar 2014 yılında da aktif biçimde sürdürülmüştür. Finansal piyasalarda görülen hızlı değişim ve AB'nin sermaye piyasasına

ilişkin düzenlemelerinin de kendi içinde sürekli yenilenmesi, bu gelişmelerin düzenli takibi ve yapılacak işlerin uygun zaman ve yöntemle sonuçlandırılmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda, AB konusundaki Kurulumuz Strateji Geliştirme Dairesi tarafından Avrupa Birliği ile ilişkilerin yürütülmesi ve AB Direktifleri ile ülkemiz düzenlemelerinin uyumlaştırılması çalışmalarına yönelik olarak AB Kurumları ve üye ülkeleri ile işbirliği ve AB fonlarından destek alınması yoluyla kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

4.7.1. Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon

Sermaye Piyasası Kurulu AB mevzuat uyum çalışmalarını ilgili diğer kurumlarla koordineli biçimde yürütmektedir. Bu çerçevede Kurulumuzca Avrupa Birliği Bakanlığı başta olmak üzere diğer kurumlarla eşgüdüm içinde yapılan çalışmalar 2014 yılı içerisinde de sürdürülmüştür.

Mevzuat uyumunda ilgili kurumlar arasında eşgüdümün sağlanmasına yönelik olarak, mevzuat uyumu konusundaki gelişmelerin Ulusal Program Veri Tabanı kapsamında güncel olarak izlenmesi ve uyum takviminin koordinasyonu amacıyla düzenli katkılar yapılmıştır. 2014 yılında yayımlanan AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı'nın hazırlanmasında Kurulun görev alanına giren fasıllar kapsamında katkı sağlanmıştır. 2014 Yılı İlerleme Raporu "Türkiye Katkısının" hazırlanması çalışmalarına iştirak edilmiş, İlerleme Raporunda Kurulumuz faaliyet alanına giren konular değerlendirilmiş, 2015-2017 Katılım Öncesi Ekonomik

Programının Kurulumuz görev alanına giren bölümüne ilişkin katkılarımız ilgili koordinatör kuruma iletilmiştir. Ayrıca, Şirketler Hukuku faslındaki AB müzakerelerinin hızlandırılması amacıyla AB Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Pozitif Gündem kapsamındaki çalışmalara Kurul görev alanı kapsamında destek verilmiştir. Buna ek olarak ESMA'nın Avrupa'da menkul kıymetler ve piyasalara ilişkin düzenlemelerin uygulanması konusundaki belirleyici rolü dikkate alınarak ESMA ile işbirliği çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda, ESMA ile Kurulumuz tarafından Türk sermaye piyasası mevzuatınca uygulanan hisse senedi izahname rejiminin, Avrupa Birliği mevzuatına eşdeğer sayılabilesine yönelik olarak 2011 yılında başlatılan çalışma 2014 yılında da sürdürülmüştür.

4.7.2. AB Fonlarından Yararlanmaya Yönelik Faaliyetler

AB mevzuatına ve uygulamalarına uyum çalışmalarında AB fonlarından ve diğer AB üyesi ülke fonlarından yararlanma amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede 2006-2007 döneminde Almanya Federal Maliye Bakanlığı ile gerçekleştirilen "Sermaye Piyasası Kuruluna Avrupa Birliği Sermaye Piyasası Standartlarına Uyumda Yardım" isimli Eşleştirme Projesi'nin (Twinning Project) tamamlanmasının ardından AB Katılım Öncesi Mali Yardımlarından yararlanmak üzere hazırlanan "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kapasitesinin Artırılması" konulu proje önerisi AB Komisyonu tarafından onaylanmıştır. Proje önerisinin AB Komisyonu tarafından kabul edilen son hali çerçevesinde AB Merkezi İhale ve Finans Birimi (CFCU) ve AB Türkiye delegasyonu tarafından yürütülen ihale sürecine yönelik destek çalışmaları yapılmıştır. Proje kapsamında, muhasebe ve denetim alanında eğitimin yanı sıra yeni Sermaye Piyasası Kanunu ve sonrasında Kurulumuzca çıkarılan ikincil düzenlemelerin sürekli değişmekte olan AB mevzuatına uyum düzeyinin tekrar gözden geçirilmesi ve gerek-

tiğinde bu konuda değişiklik taslaklarının hazırlanması ve SPK personelinin ilgili AB mevzuatı konusunda eğitim almaları da öngörülmektedir.

Kısa süreli teknik yardımlar kapsamında ise aday ülkelere AB mevzuatına uyum sağlanması ve gerekli idari alt yapının kurulması için teknik yardım sağlayan Avrupa Komisyonunun Genişlemeden Sorumlu Genel Müdürlüğü altında faaliyet gösteren Teknik Yardım Bilgi Paylaşımı Ofisi (Technical Assistance Information Exchange Office - TAIEX) ve Kurulumuzun işbirliği 2014 yılında da devam etmiştir. İhtiyaç duyulan alanlarda seminer/çalışma toplantısı, çalışma ziyareti ve uzman taleplerinde bulunulması ve kabul edilen taleplerin gerçekleştirilmesi zemininde yürütülen faaliyetler çerçevesinde, 2014 yılında "Uluslararası Denetim Standartları" konulu uzman ziyareti düzenlenmiştir.

4.8. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Kurulumuzca sermaye piyasamızın gelişmesinde uluslararası işbirliğine ve belirlenen uluslararası ilke ve standartlara uyuma büyük önem verilmektedir. Kurulumuz uluslararası kuruluşların gerçekleştirdiği çalışmaları yakından takip etmekte ve bu çalışmalara katkı da sağlamaktadır. Bu anlamda 2014 yılında Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Forumu, İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB), Dünya Bankası (WB) ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) gibi uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin yanı sıra

bölgesel ve ikili ilişkilerin geliştirilmesi yönünde önemli faaliyetler yürütülmeye devam edilmiştir. Bunlar arasında çeşitli düzeylerde aktif görevler üstlenilmesi, ortak projeler yürütülmesi, birlikte dönemsel gelişmelerin takip edilmesi, iyi uygulamaların paylaşılması, bilgi alış-verişi gibi çeşitli işbirliği formları artarak sürdürülmektedir. Tüm bu çalışmalar değişen koşullar karşısında gerek ülkemizde gerekse gelişmekte olan ülkelere finansal piyasalar ile ilgili düzenleyici ve denetleyici çerçevenin yenilenmesi sürecinde önemli görülmektedir.

4.8.1. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO)

IOSCO sermaye piyasalarındaki düzenleyici/denetleyici otoritelerin, ilgili alanlarda koordinasyon ve iş birliği sağlamak sermaye piyasalarının yasal ve kurumsal yapısına ilişkin olarak ortak uluslararası standartlar oluşturmak ve üyeler arasında bilgi alışverişini olanaklı kılmak amacıyla oluşturdukları bir kuruluştur. IOSCO, mali piyasalarla ilgili diğer uluslararası kuruluşlarla da işbirliği içinde faaliyet göstermekte ve alanındaki en etkin uluslararası kuruluş niteliğini taşımaktadır.

Kurulumuz 1988 yılında üyesi olduğu IOSCO'da 2014 yılı itibarıyla aşağıdaki komite ve çalışma grubu çalışmalarına aktif olarak iştirak ederek IOSCO amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi yönünde politika oluşturulmasına katkıda bulunmuştur.

Başkanlar Komitesi (Presidents' Committee)

IOSCO Yönetim Kurulu (IOSCO Board)

Büyüme ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi: GEM-Growth & Emerging Markets Committee)

GEM Yönlendirme Komitesi (Steering Committee)

Avrupa Bölge Komitesi (ERC-European Regional Committee)

Politika Oluşturucu Komiteler (Policy Committees)

Değerlendirme Komitesi/Uygulama Komitesi (Assessment Committee/Implementation Task Force)

IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı İzleme Grubu (Screening Group)

IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı Gözetim Grubu (Monitoring Group)

Gelişen Riskler Komitesi (Committee on Emerging Risks)

Kurulumuzun 2014 yılı içerisinde IOSCO faaliyetlerine ilişkin olarak yürüttüğü çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

IOSCO Yönetim Kurulu ve Yönetim Ekibi

IOSCO Yönetim Kurulu, IOSCO'nun en üst düzeyde karar alma ve yürütme organıdır. Kurulumuz, IOSCO'nun 28 Eylül - 2 Ekim 2014 tarihlerinde Brezilya'da yapılan 39. Yıllık Konferansı sırasında, Büyüme ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (GEM) temsilcisi olarak IOSCO Yönetim Kuruluna 2014-2016 dönemi için seçilmiş bulunmaktadır. IOSCO Yönetim Kurulu üyeliği ile Kurulumuz, sermaye piyasaları alanındaki uluslararası karar alma mekanizmalarına ve tartışmalara doğrudan katılım ve katkı sağlama imkânını elde etmiştir.

Büyüyen ve Gelişen Piyasalar Komitesi (GEM Committee)

2013 yılına kadar Gelişen Piyasalar Komitesi olarak adlandırılan Komite gelişen piyasaların etkinliğini artırıcı ilkelerin oluşturulması ve bilgi akışının sağlanmasını amaçlamaktadır. Mevcut durumda 93 üyesi bulunmaktadır. Kurulumuz geniş kapsamlı olan Komitenin daha etkin çalışabilmesi ve yönetilebilmesi için daha küçük bir yönetim takımı olarak GEM Komite üyeleri arasında yapılan seçimlerle kurulan Yönlendirme Komitesi (Steering Committee) üyeliğini de yürütmektedir.

Kurulumuz 2002-2006 ve 2010-Mayıs 2013 dönemlerinde başkanlığını da yaptığı Komite çalışmalarına aktif olarak katılım sağlamakla olup, 2014-2016 dönemi için GEM Yönlendirme Komitesi (Steering Committee) üyeliğini de sürdürmektedir. GEM Komitenin 2014

yılı toplantıları Nisan 2014'te Mauritius'ta ve Eylül 2014'te Rio de Janeiro'da gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda, gelişmekte olan menkul kıymet piyasalarında yükselen riskler, piyasaların gelişmesinin önündeki engeller, gelişmekte olan piyasaların eğitim ihtiyaçlarını da içeren kapasite artırımına yönelik çalışmalar ele alınmış, komite bünyesinde yürütülen KOBİ'lerin sermaye piyasaları yoluyla finansmanı, yatırım fonları gibi teknik çalışmalarla ilgili gelişmeler paylaşılmış, güncel konularla ilgili çeşitli panel ve çalıştaylar düzenlenmiştir.

Politika Oluşturucu Komiteler

2012 IOSCO yıllık konferansını takiben IOSCO'daki çalışma grupları tek bir çatı altında "IOSCO Policy Committees" adı altında örgütlenmiş olup, hâlihazırda 8 adet IOSCO Politika Oluşturucu Komite bulunmaktadır. Bunlardan; Muhasebe, Denetim ve Kamuyu Aydınlatma Komitesi (Committee on Issuer Accounting, Audit and Disclosure), İkincil Piyasalar Komitesi (Committee on Secondary Markets), Piyasa Araçları Komitesi (Committee on Market Intermediaries), Denetim ve Bilgi Paylaşımı Komitesi (Committee on Enforcement and Information Sharing), Yatırım Yönetimi Komitesi (Committee on Investment Management), Kredi Derecelendirme Kuruluşları Komitesi (Committee on Credit Rating Agencies) ve Bireysel Yatırımcılar Komitesi (Committee on Retail Investors) bünyesinde Kurulumuz temsilcileri komite üyesi olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda, 2014 yılı içerisinde söz konusu Komitelerin çalışma ve toplantılarına aktif katılım sağlanmış, Eylül 2014'de (3) no'lu Komitenin, Ekim 2014'te ise (5) no'lu Komite'nin çalışma toplantılarına İstanbul'da ev sahipliği yapılmıştır.

Diğer IOSCO Çalışmaları

IOSCO Genel Kurulu niteliğindeki Başkanlar Komitesi, IOSCO yıllık konferansı sırasında toplanmakta olup, 2014 yılı Ekim ayında Brezilya'da gerçekleştirilen toplantıya Kurulumuzca da katılım sağlanmıştır. Halen IOSCO bünyesinde faaliyet göstermekte olan 4 bölgesel Komite'den biri olan Avrupa Bölge Komitesi'nin üyesi olan Kurulumuz, söz konusu Komite'nin Mayıs ayında Kudüs'te, Eylül ayında Rio de Janeiro'da ve Aralık ayında Brüksel'de yapılan toplantılarında da yer almıştır. Anılan toplantılarda; Avrupa finansal piyasalarındaki son eğilimler, önümüzdeki dönemde karşılaşılabilecek beklenen riskler, gündemde olan politika önlemleri ve düzenlemelerdeki son değişiklikler, Avrupa bölgesinin IOSCO MMoU karşısındaki durumu ele alınmış, IOSCO'da özellikle kapasite artırım (capacity building) ve IOSCO 2020 hedefleri ile ilgili yürütülen çalışmalar üyelerle paylaşılmış, bazı seçimler yapılmıştır.

Kurulumuzun menkul kıymet düzenlemelerine ilişkin IOSCO ilke ve amaçlarının uygulanması ve değerlendirilmesinden sorumlu Değerlendirme Komitesi (Assesment Committee) üyesi olması sebebi ile Kurulumuz, söz konusu Komite çalışmalarına 2014 yılında da katılmıştır. Bu kapsamda, IOSCO ilkelerinin uygulanmasına yönelik tematik incelemeler ile ülke incelemelerinde görev alınmış, bilgi alışverişini sağlanmıştır. Üye ülkeler arasında bilgi paylaşımı ve işbirliğine yönelik IOSCO Çok Taraflı Mutabakatını imzalamak talebiyle başvuruda bulunan düzenleyici kuruluşların başvurularını inceleyerek görüş oluşturmakla görevli olan IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı ile ilgili İzleme Komitesi (Screening Group) üyeliğimiz dolayısıyla ilgili komite çalışmalarına katılım sağlanmış bu kapsamda mutabakata üye olmak isteyen ülke incelemelerine katılım-

miş ve komite bünyesinde yürütülen teknik çalışmalara katkıda bulunulmuştur. Gelişen Riskler Komitesi ise, piyasalarda ortaya çıkan risklerin belirlenmesi, izlenmesi ve azaltılması için gerekli veri ve araçların geliştirilmesi için görev yapmakta olup, Kurulumuz da söz konusu Komite üyeliği nedeniyle 2014 yılında Komite çalışmalarına aktif katılımda bulunmuştur. Söz konusu Komiteler dışında, IOSCO bünyesinde oluşturulan bazı görev güçlerine de Kurulumuz

aynı şekilde katkı da bulunmaktadır.

Finansal İstikrar Kurulu'na (FSB) İlişkin Çalışmalar

Kurulumuz 2014 yılında IOSCO çalışmalarına bağlı olarak katıldığı FSB çalışmaları dışında, TCMB ile koordineli olarak FSB çalışmalarına katkı sağlamayı da sürdürmüştür.

4.8.2. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

OECD Kurumsal Yönetim Komitesi

Kurulumuz, OECD Kurumsal Yönetim İlke ve uygulamalarını geliştirme amaçlı çalışmalar yapmakta olan OECD Kurumsal Yönetim Komitesi'nin (OECD Corporate Governance Committee) çalışmalarına aktif katılım sağlamakta olup, kurumsal yönetim alanında Ulusal Eşgüdüm Birimi olma görevini sürdürmektedir. Kurulumuz, Komitenin 2014 yılında Paris'te yapılan toplantılarında yer almıştır. Bu kapsamda, OECD Kurumsal Yönetim Komitesi ile birlikte yürütülen "Kurumsal Yönetim, Değer Arttırma ve Büyüme" projesi kapsamında, "Gelişmekte Olan Piyasalarda Hisse Senedi Piyasasının Geliştirilmesi ve Kurumsal Yönetim" konulu yuvarlak masa toplantısı, Ocak 2014 tarihinde İstanbul'da ger-

çekleştirilmiş ve ilgili çalışmalar sonucunda, "Corporate Bonds, Bondholders and Corporate Governance" isimli bir rapor hazırlanmıştır.

Kurulumuz İkinci Başkanı, OECD Kurumsal Yönetim Komitesi Başkan Yardımcısı olarak seçilmiş olup, Komite çalışmalarında ve iş programının belirlenmesinde stratejik olarak destek vermektedir. Bu kapsamda, komite yönetiminin (büro) çalışmalarına aktif katılım sağlanmaktadır. Tüm bunlara ilave olarak Kurulumuz, OECD bünyesindeki Finansal Piyasalar Komitesi, Yatırım Komitesi, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Komitesi çalışmalarında da temsil edilmektedir.

4.8.3. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ve Diğer Ticaret Anlaşmaları

WTO Mali Hizmetler Komitesi çalışmalarına Kurulumuzca da iştirak edilmekte olup, 2014 yılı içinde de bu çalışmalar devam etmiştir.

Ayrıca, Türkiye ile Ukrayna, Güney Kore ve Singapur arasında imzalanması planlanan ve Ekonomi Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülen ikili Serbest Ticaret Anlaşması ile Dünya Ticaret

Örgütü Doha müzakere turunda yaşanan tıkanmanın ardından 22 WTO üyesi arasında sürdürülmekte olan çoklu Hizmet Ticareti Anlaşması (TISA) müzakere çalışmalarına Kurulumuz faaliyet alanı kapsamında katkı sağlanmıştır.

4.8.4. İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)

İSEDAK üyelerine yönelik olarak 2011 yılında İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyici Kuruluşlar Forumu kurulmuş, Forumun Başkanlığını ve Sekreteriyasını ise Kurulumuzun üstlenmesine karar verilmiştir. Forum kapsamında, finansal piyasaların altyapısının güçlendirilmesi, finansal eğitim, İslami finans ve üye ülke sermaye piyasaları düzenleyici kuruluşlarının idari kapasitesinin güçlendirilmesi konularında işbirliği yapılmaktadır.

Bu kapsamda, "3'üncü İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri

Forumu" Kasım 2014'te Kurulumuz ev sahipliğinde, İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Forum toplantısında "Piyasa Gelişimi", "İslami Finans", "Kapasite Geliştirme" ve "Finansal Okuryazarlık" alanlarındaki 4 görev gücünün çalışmaları ile ilgili sunuşlar yapılmış ve ilgili sermaye piyasası düzenleyicileri arasındaki işbirliği olanakları ele alınmıştır.

4.8.5. İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)

Kurulumuz, İslami finansal hizmetler sektörünün sağlamlığını ve istikrarını güçlendirmek üzere kurulmuş olan, bankacılık, sermaye piyasaları ve sigortacılık konusunda uluslararası standartlar ve yönlendirici prensipler belirleyen, araştırmalar yapan, sektöre ilgili konularda koordinasyon görevini yerine getiren, toplantı, seminer ve konferanslar düzenleyen bir kurum olan ve merkezi Kuala Lumpur'da bulunan İslami Finansal Hizmetler Kurulu'na, Ağustos 2010'da yardımcı üye sıfatıyla üye olmuştur. 2013 Nisan

ayı itibarıyla ise tam üye konumuna geçmiştir. Bu kapsamda Kurulumuz, IFSB tarafından gerçekleştirilen toplantı ve seminerlerde yer almaktadır. Ayrıca, 2014 yılı itibarıyla Kurulumuz IFSB Teknik Komitesinde temsil edilmekte olup, IFSB tarafından 'İslami Finansın Temel Prensipleri' konulu yeni bir uluslararası standart belirlenmesi amacıyla oluşturulan komite çalışmalarına katılım sağlanmaktadır.

4.8.6. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

Kurulumuzca Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development - EBRD) ile de işbirliğine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, özellikle finansal kriz sonrasında küresel finansal düzenleme reformunun odağında yer alan tezgâh üstü türev araç işlemlerinde merkezi karşı taraf kullanımına ilişkin olarak Ocak 2014 tarihinde EBRD işbirliği ile Ankara ve İstanbul'da birer günlük uluslararası çalışma toplantıları gerçekleştirilmiştir. Buna ek olarak büyük altyapı yatırımları ile ilgili projelere sermaye piyasaları vasıtasıyla finansman sağlanması konusunda farkındalık yaratılmasına ve bu konuya yönelik olarak piyasa katılımcıları ve düzenleyici kuruluşlar arası diyalogun artırılmasına katkı sağlamak amacıyla Haziran 2014'te Kurulumuz ev sahipliğinde, EBRD'nin işbirliği ile "Yatırımcılar İçin Altyapı Finansman Araçlarının Geliştirilmesi" konulu ulusla-

rarası bir konferans gerçekleştirilmiştir. Söz konusu konferansta hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilerde altyapı yatırım gerekliliklerinin önemine bağlı olarak bu sektördeki en yüksek etkinliği sağlamak için altyapı projelerinin finansmanını sağlayacak sermaye piyasası araçlarına dayalı alternatif yaklaşımlar tartışılmıştır.

Diğer taraftan, EBRD yetkilileri ile kurumsal yönetim düzenlemelerinin borsa şirketlerince uygulanması ve ilgili gözetim faaliyetlerinde etkinliğin artırılması ile ilgili proje hazırlıkları da 2014 yılı içinde sürdürülmüş olup, ilgili proje faaliyetlerinin 2015 yılında başlaması beklenmektedir.

4.8.7. Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Ortaklığı

Kurulumuz Akdenize kıyısı bulunan ülkelerin oluşturduğu Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Ortaklığı'na (Mediterranean

Partnership of Securities Regulators) Şubat 2014'te Cezayir'de düzenlenen yıllık başkanlar toplantısında üye olmuştur.

4.8.8. Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR)

Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (International Forum of Independent Audit Regulators - IFIAR), temelde bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarının kalite kontrol gözetimi de dahil olmak üzere küresel düzeyde bağımsız denetimin kalitesinin artırılarak yatırımcının korunması ve kamu yararı sağlanması ortak amacının gerçekleştirilmesi için faaliyet göstermek üzere 2006 yılında kurulmuş, geniş katılımlı ve toplantılarına AB Komisyonu, Dünya Bankası, Basel Komitesi

ve IOSCO'nun da gözlemci olarak katıldığı uluslararası bir organizasyondur. Kurulumuz, 2009 yılında gelen davet üzerine üyelik başvurusu yapmış ve aynı yıl üyeliğe kabul edilmiş olup, bu kapsamda IFIAR'ın 2014 yılı içinde yapılan toplantıları ve çeşitli çalışmalarına katkı sağlamıştır.

4.8.9. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) Danışma Konseyi Üyeliği

Kurulumuz 26.11.2014 tarihinde IASB'nin resmi danışma organı olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Danışma Konseyi (IFRS Advisory Council) üyeliğine seçilmiştir. IASB, ülkemizde Türkiye Finansal Raporlama ve Türkiye Muhasebe Standartları olarak kabul edilmiş bulunan ve dünyada 130 ülkede uygulanan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı yayımlayan ve be-

lirleyen uluslararası kuruluştur. IFRS Danışma Konseyi, IASB karar organının, standartlar hakkında karar almadan önce danıştığı resmi organ olup, standartların oluşturulması ve revize edilmesi süreçlerinde büyük rol oynamaktadır.

4.8.10. İkili İlişkiler ve İmzalanın Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU)

Diğer ülkelerdeki sermaye piyasalarında düzenleme ve denetim yetkisine sahip kuruluşlarla iş birliği çerçevesinde MoU imzalanması için başlatılan girişimler 2014 yılında da sürdürülmüştür. Bu kapsamda, 2014 yılı içerisinde Katar sermaye piyasası düzenleyici otoritesi ile MoU imzalanmıştır. Böylece, Kurul tarafından şimdiye kadar 12'si AB üyesi olmak üzere toplam 33 ülkenin düzenleyici ve denetleyici kuruluşuyla ikili mutabakat zabtı imzalanmış olup, ayrıca iki ülke ile (ABD ve Maldivler) de imzalanmış görev tanım belgesi (düzenleyici diyalog belgesi) bulunmaktadır.

Öte yandan, 08.06.2011 tarih ve 2011/61/EU sayılı Alternatif Yatırım Fonu Yöneticilerine ilişkin AB Direktifi uyarınca, Kurulumuz ile 14 AB Üye Ülkesi ve 3 Avrupa Ekonomik Alanı Ülkesinin ilgili düzenleyici otoriteleri arasında 2013 yılında imzalanmış olan alternatif yatırım fonlarının gözetiminde işbirliği ve bilgi paylaşımı hususundaki mutabakat zabıtları arasında 2014 yılında Slovakya ile imzalanın mutabakat zaptı eklenmiştir.

4.8.11. Kurulumuzca Düzenlenen Uluslararası Programlar

Kurulumuzun üyesi bulunduğu organizasyonlarla ya da çeşitli ülkelerle işbirliği içerisinde eğitim seminerleri ve konferanslar düzenlenmesine 2014 yılında da devam edilmiş olup bu kapsamda aşağıdaki organizasyonlar yapılmıştır:

OECD işbirliği ile Gelişmekte Olan Piyasalarda Hisse Senedi Piyasasının Geliştirilmesi ve Kurumsal Yönetişim konulu yuvarlak masa toplantısı (Ocak 2014),

Tezgâh üstü türev araç işlemlerinde merkezi karşı taraf kullanımına ilişkin olarak EBRD işbirliği ile Ankara ve İstanbul'da birer günlük çalışma toplantıları (Ocak 2014),

OECD/INFE 2014 yılı 1. yarıyıl toplantıları ile Hazine Müsteşarlığı ve TCMB'nin de katkılarıyla "Finansal Eğitimde Küresel ve Avrupa Çapında Eğilimler: Yeni Sorunlar, Yenilikler ve Başarı Ölçütleri" konulu uluslararası konferans (Mayıs 2014),

TAIEX ve Kurulumuzun işbirliği ile "Uluslararası Denetim Standartları" konulu uzman ziyareti (Haziran 2014),

EBRD ve Kurulumuz işbirliği ile "Yatırımcılar İçin Altyapı Finansman Araçlarının Geliştirilmesi" konulu uluslararası konferans (Haziran 2014),

Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi işbirliği ile "Yerel Kamu Sukuk Piyasasının Geliştirilmesi" konulu çalışma toplantısı (Haziran 2014),

IOSCO Komite 3 toplantısı (Eylül 2014),

IOSCO Komite 5 toplantısı (Ekim 2014),

İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu yıllık toplantısı (Kasım 2014).

4.9. LİSANSLAMA FAALİYETLERİ

SPK'nın 128'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca hazırlanan ve 14.08.2014 tarih ve 29088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren VII-128.1 sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Tebliği, sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanların mesleki yeterliliklerini, bilgi ve becerilerini tespit etmek amacıyla yapılacak sınavlar, bu sınavlar sonucunda verilecek lisanslar, lisanslarla ilgili düzenlenecek eğitim programlarına ve lisanslı personelin sicilinin tutulması hususlarını düzenlemektedir.

Bu amaçla 2014 yılı içinde; 31 Mayıs-1 Haziran ve 20-21 Aralık tarihlerinde Ankara, Adana, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya ve Samsun olmak üzere 12 ilde lisanslama sınavları yapılmıştır.

Yapılan lisanslama sınavlarında başarılı olan adaylara katıldıkları sınav türüne göre; Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı, Türev Araçlar Lisansı, Kurumsal Yönetim

Derecelendirme Lisansı, Kredi Derecelendirme Lisansı, Konut Değerleme Lisansı, Gayrimenkul Değerleme Lisansı olmak üzere 8 çeşit lisans verilmiştir.

Lisanslama sınavlarında başarılı sayılmak için sınav konularının her birinden 100 üzerinden en az 50 alınması ve tüm sınav konularından alınan notların aritmetik ortalamasının en az 60 olması gerekmektedir.

Borsa İstanbul A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği ve Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği'nin ortaklığıyla oluşan Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. (SPL) ile lisanslama sınavlarına yönelik işlemler Kurulumuzun katkılı ile gerçekleştirilmeye devam etmektedir. Sınavların fiilen gerçekleştirilmesinde Anadolu Üniversitesi ile işbirliği yapılmaktadır.

2002-2014 yılları arasında gerçekleştirilen lisanslama sınavlarında hak kazanılan lisans sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4.18. Hak Kazanılan Lisans Sayıları (2002-2014)

Lisans Türleri	Hak Kazanılan Lisans Sayısı
	2002-2014
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisansı	18.406
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansı	12.311
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı	11.060
Türev Araçlar Lisansı	7.467
Gayrimenkul Değerleme Lisansı	5.082
Kredi Derecelendirme Lisansı	2.702
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı	2.464
Konut Değerleme Lisansı	559
TOPLAM	60.051

Kaynak: SPL

4.10. BİLGİLENDİRME

Kurulumuz Bilgi Edinme Birimi'ne ulaşan başvurular "şikayet, görüş ve öneriler" ile "bilgi edinme" olmak üzere iki bölümde ele alınmakta olup, bilgi edinme başvuruları "4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu" çerçevesinde 15 iş günü içinde cevaplanmaktadır.

Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER)'nden yönlendirilen başvurular da bilgi edinme birimi tarafından koordine edilmektedir. Son 3 yıl içinde Kurulumuza gelen başvurular hakkındaki özet bilgi aşağıda verilmektedir:

Tablo 4.19. Kurulumuza Gelen Bilgi Edinme Başvuruları

Gelen Başvurular	2014	2013	2012
Şikayet, Görüş ve Öneriler	3.310	2.209	5.909
Bilgi Edinme Başvuruları	1.355	5.124	1.988
Toplam	4.665	7.333	7.897

Kaynak: SPK

Şikayet, görüş ve öneriler bölümündeki rakamlar, bu konularda Kurulumuza yapılan elektronik başvuruları, bilgi edinme başvuru

ları bölümündeki rakamlar ise yazılı ve elektronik başvuruları kapsamaktadır.

4.11. BİLGİ KAYNAKLARI

Sermaye piyasalarını ilgilendiren sosyal, ekonomik ve mali konulara ilişkin yerli ve yabancı, basılı ve elektronik yayınları derlemek, takip etmek ve hizmete sunmak amacı ile kurulmuş olan bir ihtisas kütüphanesi olan Kurulumuz kütüphanesi, Kurul içi ve Kurul dışı uzman ve araştırmacılara aktif olarak hizmet sunmaktadır.

Modern bir bilgi merkezi olması amaçlanan Kurul kütüphanesinde, bilgiye hızlı ve kolay erişim olanakları tanıyan teknolojik gelişmeler ile birlikte kullanıcılara sunulan hizmetler de gelişmiştir. Kütüphane işlevlerinin bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesi ve Kurul içi ağ sistemi ile kullanıcılara, kendi bilgisayarlarından koleksiyonu tarayabilme ve elektronik yayınlara ulaşabilme olanakları sağlamaktadır.

Kurul kütüphanesinin kurulduğu 1982 yılında 274 olan kitap sayısı, 2014 yılında 10.341 adete ulaşmıştır.

2014 yıl sonu itibariyle, 312 basılı dergi koleksiyonu vardır. Ayrıca "EBSCO Business Source Corporate", "EBSCO EconLit with Full Text", PwC INFORM (2 kişi erişim) ve "Lebib Yalkın Mevbank" elektronik veri tabanları mevcuttur.

2014 yılında 235 kitap okuyucu işlemi, 18.185 adet elektronik veri tabanları kullanımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca yıl boyunca Kurulumuz personeli için deneme veri tabanları açılmış ve etkin kullanılmıştır.

Kitap/elektronik kitap ve basılı/elektronik dergi koleksiyonunun zenginleştirilmesi hedeflenmektedir.

Diğer yandan, Kurulumuzun yayın faaliyetleri kapsamında 2014 yıl sonu itibariyle toplam yayın sayısı 213 olarak gerçekleşmiştir. Kurul yayınları ücretsiz olarak kamu kurumları kütüphaneleri ile devlet ve vakıf üniversiteleri kütüphanelerine gönderilmektedir.

4.12. EĞİTİM VE TANITIM FAALİYETLERİ

5 Haziran 2014 tarih ve 29021 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/10 sayılı Başbakanlık genelgesi ile "Finansal Erişim, Finansal Eğitim ve Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları" yürürlüğe girmiş olup, Finansal Eğitim Eylem Planı'nın takibi ve koordinasyonu görevi Kurulumuza verilmiştir. Söz konusu Strateji ve Eylem Planına göre yürütülecek 36 adet eyleme, 44 kurum ve kuruluşun katkı sağlaması öngörülmektedir.

Söz konusu Strateji ve Eylem Planında "Finansal Eğitimle İlgili Doküman ve Çalışmalarla Yönelik Ortak Bir İnternet Sayfası Oluşturulması ve Finansal Eğitim Faaliyetlerinin Sosyal Medya Yoluyla Duyurulması" 8 numaralı eylem olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Genelge'nin yürürlüğe girmesinden hemen sonra başlatılan çalışmalar sonuçlanma aşamasına gelmiş olup, hazırlıkları devam eden finansal eğitim internet sitesinin 2015 yılında yayına başlaması öngörülmektedir.

2014 yılında sermaye piyasalarını tanıtmak ve eğitim çağındaki gençlerden başlayarak, tasarruf ve yatırım bilinci oluşturmak

amacı ile Türkiye genelindeki ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik, Milli Eğitim Bakanlığı onaylı kompozisyon yarışmasının 4'üncüsü düzenlenmiş, dereceye giren eser sahiplerine çeşitli ödüller verilmiştir.

Üniversitelerin iktisadi ve idari bilimler fakülteleri öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen, sermaye piyasasına yönelik bilgi ve farkındalığın artırılmasını amaçlayan "7 Bölge 7 Üniversite Eğitim Seminerleri"nin 2014-2015 Akademik Yılında 4'üncüsü Borsa İstanbul A.Ş., TSPB ve Takasbank'tan eğitimcilerin de katılımıyla Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Elazığ Fırat Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Çorum Hitit Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi'nde düzenlenmektedir.

Önemli uluslararası paydaşlar tarafından finansal eğitim konusunda belirlenen ihtiyaç ve açıkların giderilmesi amacı ile OECD tarafından kurulan ve Kurulumuzun ülke koordinatörü olarak görev yaptığı Uluslararası Finansal Eğitim Ağı'nın (International

Network on Financial Education-INFE) her yıl, yılda 2 kez olmak üzere, üye ülkelerin ev sahipliğinde, çeşitli ülkelerde düzenlenen toplantılarının 2014 yılı ilk toplantısı Kurulumuz ev sahipliğinde 20-23 Mayıs 2014 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantı kapsamında, ilk gün INFE Danışma Kurulu ve alt grup çalışma toplantıları; ikinci gün INFE teknik komitesi grubu üyeleri toplantısı gerçekleştirilmiş olup, toplantının son iki günü olan 22-23 Mayıs tarihlerinde ise finansal eğitim konuları hakkında katılımcılara açık bir konferans düzenlenmiş, konferansa 57 ülkeden 122'si yabancı olmak üzere toplam 255 kişi katılmıştır.

Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülen Orta Vadeli Dönüşüm Programları kapsamında "Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı ve Eylem Planı"nın hazırlanması çalışmalarına katılmıştır.

Ayrıca, Şubat ve Haziran aylarında 5'er günlük devreler halinde, Kurulumuzun Ankara ve İstanbul'daki merkez ve temsilciliğinde üniversite öğrencilerine yönelik eğitim seminerleri düzenlenmiştir.

Tablo 4.20. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Eğitim Seminerlerine Başvurular

Gelen Başvurular	2014	2013	2012	2011	2010
Başvuru Sayısı	7.871	5.549	5.803	1.240	3.889
Verilen Sertifika Sayısı	1.242	1.315	1.152	481	1.125

Kaynak: SPK

4.13. BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI

4.13.1. Bilgi Sistemleri İncelemesi

TSE tarafından belgelendirilmiş ve ISO/IEC 27001 standardına uygun olarak kurulmuş olan Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) kapsamında iç denetim çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca alım satım işlemleri faaliyet yetki belgesi kapsamında başvuru yapan aracı kurumların bilgi işlem altyapısı yeterliliklerinin incelenmesi çerçevesinde, 5 aracı kurum nezdinde yerinde inceleme çalışması yapılmış olup, Kurulumuzun aktif/aktif mimarili işlem

platformunu zorunlu kılan 08.05.2013 tarih ve 16/535 sayılı karar kapsamında, 2014 yılının ilk çeyreğinde kaldıraçlı alım satım (KAS) lisansına sahip 31 aracı kurum nezdinde yerinde inceleme çalışması yapılmıştır.

4.13.2. Sistem ve Ağ Alanındaki Çalışmalar

Kurulumuz gereksinimleri çerçevesinde, mevcut teknik altyapının sürekli işler, güncel, verimli ve güvenilir halde tutulması Kurulumuzun operasyonel sürekliliği için bir zorunluluktur. Bu kapsamda düzenli olarak yürütülen çalışmalar ile Kurul teknik altyapısı izlenmekte, gerekli görülen iyileştirmeler gerek donanım gerekse yazılım alanında gerçekleştirilmekte ve oluşan so-

runlara müdahale edilmektedir. Bu çerçevede 2014 yılı içerisinde Kurulumuz yerel alan ağ altyapısındaki tüm aktif cihazlar ve fiber kablolar ile sistem altyapımızın önemli unsurlarından olan sunucu ve depolama donanımlarımız, güncel teknolojilerin işletilebilmesi amacıyla yenilenmiştir.

4.13.3. Uygulama Geliştirme Çalışmaları

2014 yılı içerisinde Kurul gereksinimleri doğrultusunda mevcut uygulamaların bakım ve iyileştirme çalışmalarına devam edilmiş olup gerekli görülen yeni uygulamalar geliştirilmiştir. Bu kapsamda yürütülen çalışmalardan önemli olanları şunlardır;

Kurul evrak ve iş takip sisteminde gerekli standart ve mevzuat uyum çalışmaları.

Kurul gözetim uygulaması kapsamı genişletilerek yeni analizlerle zenginleştirilmesi.

Kurula alınan veri ve dokümanların elektronik ortamdan alınması kapsamında yeni çalışmalar başlanılması.

Diğer kamu kurumlarından bilgi alım çalışmaları.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun

öncelikli amaçlarından biri

piyasanın
arz ve talep
yönlerinin güçlendirilmesini
sağlamaktır

5. 2014 YILINDA TÜRK SERMAYE PİYASASI

5.1. SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN 2014 YILI TEMEL GÖSTERGELERİ

2014 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasalarına ilişkin bazı büyüklükler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 5.1. Sermaye Piyasasına İlişkin Temel Göstergeler

	2014	2013
SERMAYE PİYASASI KANUNUNA TABİ HALKA AÇIK ORTAKLIK SAYISI	579	605
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖREN ŞİRKETLER (*)	422	421
Pay Piyasası	386	388
Ulusal Pazar	217	228
İkinci Ulusal Pazar	94	89
Kurumsal Ürünler Pazarı	46	48
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları	9	12
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	31	30
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	6	6
Gözetli Pazar	29	23
Serbest İşlem Platformu	14	13
Gelişen İşletmeler Piyasası	22	20
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖRMEYEN ŞİRKETLER	157	184
BORSA İSTANBUL ŞİRKETLERİNİN PİYASA DEĞERİ (**)		
(Milyar TL)	624,4	503,7
(Milyar USD)	268,5	236,6
MKK'da Bakiyeli Yatırımcı Hesap Bilgisi	3.999.335	4.083.969
Pay senedi	1.081.241	1.116.537
Devlet iç borçlanma senetleri	21.441	24.476
Özel sektör borçlanma araçları	137.825	166.571
Yatırım fonu	2.751.820	2.766.512
Borsa yatırım fonu	3.393	3.956
Yapılandırılmış ürünler	2.997	3.306
Diğer sermaye piyasası araçları	618	2611

Tablo 5.1. Sermaye Piyasasına İlişkin Temel Göstergeler (Devamı)

	2014	2013
YETKİLİ KURULUŞLAR (Adet)	140	141
Bankalar	43	41
Aracı Kurumlar	97	100
KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI		
YATIRIM FONLARI (Adet) (***)	524	524
Yerli Yatırım Fonları	483	483
Portföy Değerleri (Milyar TL)	36	30,1
(Milyar USD)	15,2	14,14
Yabancı Yatırım Fonları (Adet)	41	41
Portföy Değerleri (Milyar TL)	36	30,1
(Milyar USD)	15,2	14,14
Yabancı Yatırım Fonları (Adet)	41	41
Portföy Değerleri (Milyon TL)	33	44
(Milyon USD)	14	22
EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI (Adet)	246	219
Portföy Değerleri (Milyar TL)	37,8	26,4
(Milyar USD)	16,2	12,4
YATIRIM ORTAKLIKLARI (Adet)	9	12
Aktif Toplamları (Milyon TL)	388,2	391,3
(Milyon USD)	166,5	183,3
GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI (Adet) (****)	31	30
Aktif Toplamları (Milyar TL)	41,6	36,8
(Milyar USD)	17,9	17,3
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIKLARI (Adet) (****)	12	6
Aktif Toplamları (Milyar TL)	1,9	1,3
(Milyon USD)	815	609
PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ (Adet)	44	40
Yönetilen Portföy Değerleri (Milyar TL)	81,8	65
(Milyar USD)	35	31
BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETLERİ (Adet)		
	92	92
GAYRİMENKUL DEĞERLEME ŞİRKETLERİ (Adet)		
	130	130
DERECELENDİRME KURULUŞLARI (Adet)		
	10	10
(*) Ulusal, İkinci Ulusal, Gelişen İşletmeler Piyasası, Gözaltı ve Kurumsal Ürünler Pazarı ile Serbest İşlem Platformu'nda işlem gören şirket sayısı toplamıdır.		
(**) GİP ve SİP şirketleri dahil değildir.		
(***) Borsa yatırım fonları dahildir.		
(****) Halka açık olan yatırım ortaklıklarının bilgilerine yer verilmiştir.		
Kaynak: SPK, MKK, Takasbank		

5.2. MENKUL KIYMET STOKLARI

2014 yılı sonu itibarıyla merkezi kaydı sistemde izlenen menkul kıymetlerin türü ve büyüklüklerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 5.2. Merkezi Kaydı Sistemde İzlenen Menkul Kıymet Bilgileri

Merkezi Kaydı Sistemde Bulunan Menkul Kıymet Bilgileri	Piyasa Değeri					
	2014		2013		2012	
	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)
Pay Senedi	640.643	274.824	511.098	239.469	557.431	312.076
Borsada İşlem Gören Paylar	248.965	106.802	195.319	91.514	213.298	119.414
Borsada İşlem Görmeyen Paylar	391.678	168.022	315.779	147.955	344.133	192.662
Özel Sektör Borçlanma Aracı	45.288	19.428	36.109	16.918	28.056	15.707
Yatırım Fonu Katılma Belgesi	36.093	15.483	30.872	14.465	30.250	16.935
Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler	1.672	717	1.455	682	977	547
Kira Sertifikaları (Kamu ve Özel)	946	406	768	360	16	9
Borsa Yatırım Fonu	192	82	183	86	378	212
Devlet İç Borçlanma Senetleri	210.063	90.114	183.493	85.973	173.599	97.189
Diğer Menkul Kıymetler	478	205	641	300	599	335
Toplam	935.375	401.259	764.619	358.253	791.306	443.010

(*) 31.12.2012, 31.12.2013 ve 31.12.2014 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.

Kaynak: MKK

Tablo 5.3. Menkul Kıymet Stok Bilgileri

Merkezi Kaydı Sistemde Bulunan Menkul Kıymet Bilgileri	Piyasa Değeri					
	2014		2013		2012	
	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)
1. Menkul Kıymetler	935.375	401.259	764.619	358.253	791.306	443.011
2. MKS'de Bulunmayan DİBS'ler	234.976	100.800	223.924	104.917	212.941	119.215
3. Toplam Menkul Kıymet Stoğu (1+2)	1.170.351	502.060	988.543	463.170	1.004.247	562.225
4. MKS'de Bulunan DİBS'ler	210.063	90.113	183.493	85.973	173.599	97.189
5. Özel Sektör Menkul Kıymetleri [3-(2+4)]	725.312	311.146	581.126	272.279	617.707	345.822
6. MKS'de Bulunan Borsada İşlem Görmeyen Paylar	391.678	168.023	315.779	147.954	344.133	192.662
7. Özel Sektör Menkul Kıymetleri Net Toplamı (5-6)	333.634	143.123	265.347	124.325	273.574	153.160
8. Toplam Menkul Kıymet Stoğu Net Değeri (3-6)	778.673	334.036	672.764	315.216	660.114	369.564

(*) 31.12.2012, 31.12.2013 ve 31.12.2014 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.

Kaynak: MKK

Yandaki verilere göre, 31.12.2014 itibarıyla,

Ülkemizdeki tüm menkul kıymet stoğunun piyasa değeri 1.170.351 milyon TL,

Özel sektör menkul kıymetlerinin net piyasa değeri 333.634 milyon TL,

Toplam menkul kıymet stoğu net değeri 778.673 milyon TL,

olarak hesaplanmakta olup, özel sektör menkul kıymetlerinin toplam menkul kıymet stoğunun net değeri içindeki payı geçen yıla göre yaklaşık 3,5 puanlık artışla %42,85 (2013: %39,44) olarak gerçekleşmiştir.

5.3. İZAHNAMESİ/İHRAÇ BELGESİ ONAYLANAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI

2014 yılında paylarının ilk halka arzına ilişkin izahnamesi onaylanan 14 ortaklıktan 3 tanesinin payları Ulusal Pazar'da, 5 tanesinin payları II. Ulusal Pazar'da ve 2 tanesinin payları da Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmeye başlamıştır. 3 ortaklığın payları ise Borsa İstanbul A.Ş. Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görmeye başlamıştır. İzahnamesi onaylanan ortaklıklardan 1 tanesinin halka arzına yeterli talep gelmemesi nedeniyle halka arz gerçekleşmemiştir.

Söz konusu halka açılmalar çerçevesinde 106.317.348 TL nominal değerli paylara ilişkin izahnameler onaylanmış olup, bu payların 57.930.000 TL kadarki sermaye artırımını suretiyle, 48.387.348 TL kadarki ortak satışı suretiyle halka arz edilmiştir. Halka açılmalar çerçevesinde gerçekleştirilen pay satışlarıyla toplam 732.687.856 TL tutarında (314.309.920,64 ABD Doları) kaynak yaratılmıştır.

2014 yılı içerisinde halka açık ortaklıkların nakit karşılığı gerçekleş-

tirdikleri sermaye artırımları kapsamında 2.243.119.269,18 TL nominal değerli paylara ilişkin izahnameler/ihraç belgeleri onaylanmış olup, söz konusu payların satışı neticesinde 2.614.632.910,15 TL tutarında (1.121.630.522,14 ABD Doları) kaynak yaratılmıştır.

2014 yılında borçlanma araçlarına ilişkin onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında verilen tavan tutarı 216.411.385.400 TL olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı içerisinde Kurulumuzca verilen ihraç tavanları dahilinde 80.512.887.676,36 TL, 2013 yılı içerisinde Kurulumuzca verilen ihraç tavanları dahilinde ise 37.166.843.121,80 TL olmak üzere 2014 yılı içerisinde toplam 117.679.730.798,16 TL tutarında borçlanma aracı satışı gerçekleştirilmiştir.

31.12.2013 tarihi itibarıyla TL cinsinden borçlanma araçlarından yurt içinde dolaşımda olanların portföy değeri yaklaşık 36,1 milyar TL iken, 31.12.2014 tarihi itibarıyla söz konusu tutar 44,8 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 5.4. 2014 Yılında Satışı Gerçekleştirilen Sermaye Piyasası Araçları Tutarları (Bin TL)

Yıllar	Pay (*)	VDMK	VTMK	Borçlanma Araçları	Kira Sertifikası	Yatırım Kuruluşu Varant/ Sertifika/Senetleri	Toplam
2013	6.009.004	516.600	710.895	78.155.707	734.699	71.475	86.198.380
2014	3.347.321	451.650	361.846	117.679.731	4.836.365	68.830	126.745.743

(*) 2014 ve 2013 yıllarında onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (bedelsiz ve birleşme/bölünme işlemleri çerçevesinde ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)

Kaynak: SPK

Tablo 5.5. 2014 Yılında Satışı Gerçekleştirilen Sermaye Piyasası Araçları Tutarları (Bin USD)

Yıllar	Pay (*)	VDMK	VTMK	Borçlanma Araçları	Kira Sertifikası	Yatırım Kuruluşu Varant/ Sertifika/Senetleri	Toplam (**)
2013	2.815.445	242.047	333.081	36.618.895	344.234	33.489	40.387.191
2014	1.435.940	193.750	155.225	50.482.489	2.074.714	29.527	54.371.645

(*) 2014 ve 2013 yıllarında onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (bedelsiz ve birleşme/bölünme işlemleri çerçevesinde ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)

(**) 31.12.2014 ve 31.12.2013 TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.

Kaynak: SPK

5.4. YATIRIM KURULUŞLARI

2014 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasalarımızda faaliyet gösteren, 13 adedi faaliyetleri geçici olarak durdurulmuş 97 aracı kurum ve 43 adedi banka olmak üzere toplam 140 yatırım kuruluşu bulunmaktadır.

2014 yılı sonu itibarıyla, aracı kurumların, yatırım bankalarının ve ticari bankaların, Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgiler aşağıda verilmektedir.

Tablo 5.6. Yatırım Kuruluşlarının Faaliyet Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Alım Satım Aracılığı Yetki Belgesi	88	16 (borsa dışında)	27 (borsa dışında)
Halka Arza Aracılık Yetki Belgesi	43	4	-
Portföy Yöneticiliği Yetki Belgesi	38	2	-
Yatırım Danışmanlığı Yetki Belgesi	46	4	-
Repo-Ters Repo İşlemleri Yetki Belgesi	-	-	-
Kredili Menkul Kıymet, Açığa Satış ve Menkul Kıymetlerin Ödünç Alma ve Verme İşlemleri İzin Belgesi	91	-	-
Türev Araçların Alım Satımına Aracılık Yetki Belgesi	82	4	15
Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Yetki Belgesi	35	-	-

Kaynak: SPK

Aracı kurumlar, ülke çapında merkez dışı örgütleri vasıtasıyla faaliyet göstermekte olup, 2014 yıl sonu itibarıyla 152 adet şube, 72 adet irtibat bürosu ve bankalarla tesis ettikleri 40 adet acentede hizmet vermektedirler.

6362 sayılı SPKn sonrasında hazırlanan ve 11.07.2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan III.37.1 sayılı "Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği" 01.07.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olup, yatırım kuruluşlarının mevcut faaliyet izinlerini yeni Tebliğlere uygun olarak yenilemek üzere 01.07.2015 tarihine kadar Kurul'a başvurması gerekmektedir. Bu kapsamda, mevcut durumda, 9 aracı kurumun 9 adet alım satım aracılığı, 6 adet halka arza aracılık, 6 adet portföy yöneticiliği, 4 adet yatırım danışmanlığı,

9 adet türev araçların alım satımına aracılık ve 6 adet kaldıraçlı alım satım işlemleri yetki belgeleri 30.12.2014 tarihinde dönüşüm kapsamında iptal edilmiştir. Diğer taraftan, mülga 2499 sayılı SPKn uyarınca sermaye piyasası faaliyeti olan repo-ters repo işlemlerinin 6362 sayılı SPKn uyarınca yatırım hizmeti ve faaliyeti sayılmamasından dolayı 46 aracı kurum ve 39 banka olmak üzere 85 yatırım kuruluşu repo - ters repo yetki belgesini iptal etmiştir. Söz konusu aracı kurumlar 02.01.2015 tarihinde yeni yatırım hizmet ve faaliyetleri çerçevesinde yetkilendirilmiş olup; aşağıdaki tabloda yetki belgeleri iptal edilen aracı kurumların faaliyet izni başvuruları sonucunda Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgilere yer verilmektedir.

Tablo 5.7. Yeni Düzenlemeye Göre Verilen Yatırım Hizmet ve Faaliyeti Yetki Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Emir İletimine Aracılık	1	-	-
İşlem Aracılığı	9	-	-
Portföy Aracılığı Faaliyeti	4	-	-
Bireysel Portföy Yöneticiliği	6	-	-
Yatırım Danışmanlığı	4	-	-
Halka Arza Aracılık Faaliyeti	8	-	-
Aracılık Yüklenimi	2	-	-
En İyi Gayret Aracılığı	6	-	-
Saklama Hizmeti	9	-	-
Genel Saklama	-	-	-
Sınırlı Saklama	9	-	-

Kaynak: SPK

5.5. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI

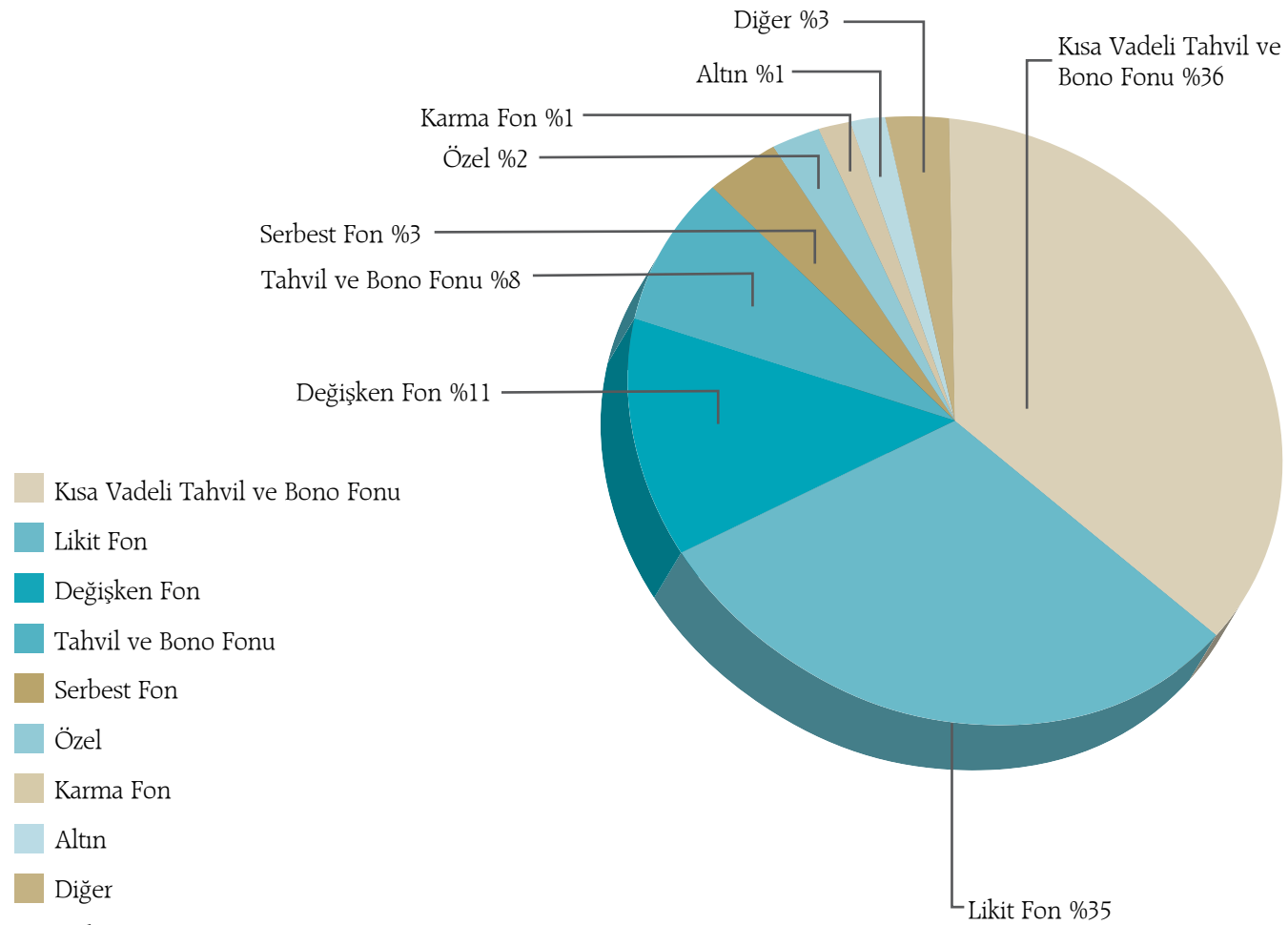
5.5.1. Yatırım Fonları

01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ile yatırım fonlarının şemsiye fon olarak kurulması ve fonların şemsiye fona bağlı alt fon olarak oluşturulması zorunlu tutulmuştur. Bu kapsamda, belirli şartları sağlayan mevcut yatırım fonlarına ise 01.07.2015 tarihine kadar ilgili düzenlemeye uyum sağlanması için süre verilmiştir. 2014 yılı sonu itibari ile mevcut olan yatırım fonu türleri ise Tahvil ve Bono Fonu, Kısa Vadeli Tahvil ve Bono Fonu, Hisse Senedi Fonu, Hisse Senedi Yoğun Fon, Sektör Fonu, İştirak Fonu, Grup Fonu, Yabancı Menkul Kıymetler Fonu, Kıymetli Madenler Fonu, Altın Fonu, Karma Fon, Likit Fon, Değişken Fon, Endeks Fon, Fon Sepeti Fonu, Garantili Fon, Koruma Amaçlı Fon, Özel Fon ve Serbest Yatırım Fonu'dur.

Türkiye'de 2014 yılı sonu itibariyle toplam 483 adet fon bulunmaktadır. Bunlar arasında 131 adet ile Değişken, 58 adet ile Tahvil ve Bono ve 40 adet ile Likit Fon ve 37 adet Serbest Fon en yaygın fonlardır. Bu dört fon grubu toplam fon sayısının %55'ini oluşturmaktadır. Yatırım fonlarının fon toplam değerine göre büyüklüğünde ise Kısa Vadeli Tahvil ve Bono Fonu, Likit Fon ve Değişken Fon türleri ilk üç sırada yer almaktadır.

Yatırım fonlarının portföy büyüklüklerine göre türlerinin dağılımına bakıldığında ise %36'sının Kısa Vadeli Tahvil ve Bono Fonları, %35'inin Likit Fonlar ve %11'inin Değişken Fonlardan oluştuğu görülmektedir.

Grafik 5.1. Yatırım Fonlarının Portföy Büyüklüğüne Göre Türlerinin Dağılımı

Kaynak: SPK

İlki 1987 yılında kurulan yatırım fonlarının toplam değerleri, 2014 yılında bir önceki yıla göre %19,6 oranında artarak 30,1 milyar TL'den 36 milyar TL'ye yükselirken, ABD Dolanı bazında %25,2 oranında artarak 12,3 milyar ABD Dolanı'ndan 15,4 milyar ABD Dolanı'na yükselmiştir. Ayrıca 41 adet de yabancı yatırım fonu bulunmakta olup, bunların Türkiye'de dolaşımında bulunan paylarının

portföy değeri 2014 yıl sonu itibariyle 14 milyar ABD Dolandır.

Yatırım fonlarının 2014 yıl sonu itibariyle portföylerinin %49,8'ini özel sektör borçlanma araçları, %20,3'ünü ters repo, %11,1'ini kamu borçlanma araçları %5,4'ünü ise payların oluşturduğu görülmektedir. Söz konusu fonlara ilişkin ayrıntılı bilgiler takip eden tabloda verilmiştir.

Tablo 5.8. Yatırım Fonlarının Toplam Portföy Dağılımı (%) (*)

Yıllar	Kamu Borçlanma Araçları	Yabancı Menkul Kıymet	Ters Repo	Özel Sektör Borçlanma Araçları	Pay	Borsa Para Piyasası	Toplam Değeri	
							(Milyon TL)	(Milyon \$)
2010	28,74	0,37	53,59	5,49	3,80	7,99	30.897	20.109
2011	23,38	0,37	46,69	16,83	3,59	9,14	30.219	16.009
2012	20,03	0,45	38,38	28,45	4,94	7,75	29.746	16.745
2013	16,97	0,69	29,19	36,50	5,38	11,27	30.082	14.130
2014	11,10	1,34	20,26	49,79	5,37	12,14	36.003	15.444

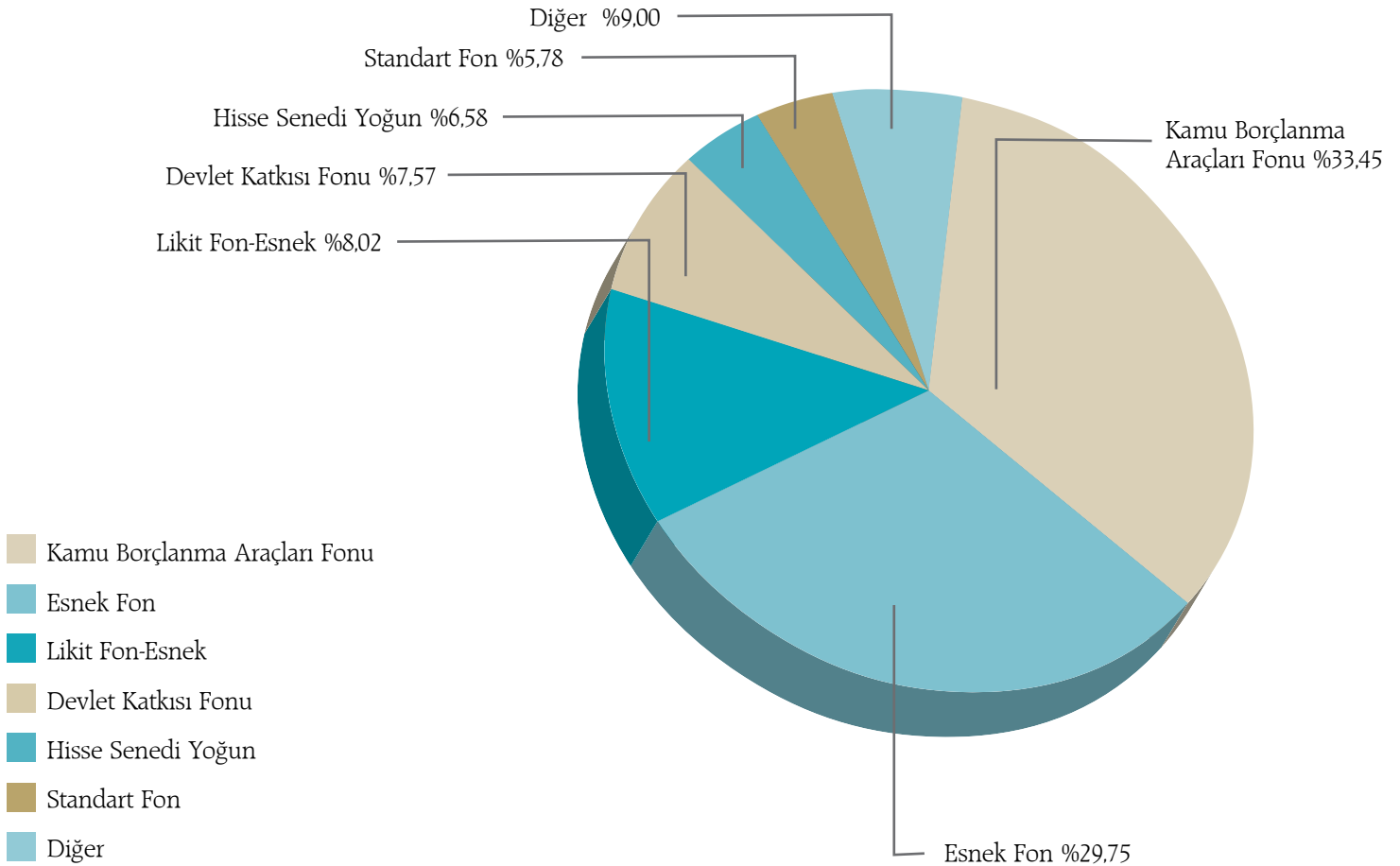
(*) Borsa yatırım fonları dahildir.

Kaynak: SPK

Emeklilik Yatırım Fonları

Türkiye'de bireysel emeklilik sistemi 2003 yılında faaliyete geçmiştir. 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yapılan sistem değişikliği ve bireysel emeklilik sistemi katılımcılarına katılma paylarının %25'i oranında kamu katkısının verilmesi uygulaması sonucunda sistemdeki katılımcı sayısı 1 Ocak 2013-31 Aralık 2014 döneminde 1,9 milyon artışla 2014 yıl sonunda 5 milyon katılımcıyı aşmıştır.

2014 yılı sonu itibarıyla halka arz edilmiş olan emeklilik fonu sayısı 246'dır. Söz konusu fonların toplam değeri 37,8 milyar TL'dir. Fon türlerinin toplam değer büyüklükleri incelendiğinde, emeklilik yatırım fonları içinde en büyük fon toplam değerine sahip olan fon türü olarak %33,45 ile TL cinsinden Kamu Borçlanma Araçları Yatırım Fonları birinci sırayı alırken, ikinci sırada Esnek Emeklilik Yatırım Fonları yer almaktadır.

Grafik 5.2. Emeklilik Yatırım Fonu Türlerinin Fon Toplam Değeri Dağılımı

Kaynak: SPK

Borsa Yatırım Fonları

Borsa yatırım fonlarına ilişkin düzenleme 2004 yılında yapılmış olup, buna göre bu fonlar katılma payları borsa pazarlarında işlem gören, fonun oluşturulma sürecine doğrudan katılan yetkilendirilmiş katılımcıların fon portföyünün kompozisyonunu yansıtabilecek şekilde, portföyde yer alan menkul kıymet ve nakdi bir araya getirilerek karşılığında fon katılma payı alabildiği ya da söz konusu kurumların en az asgari işlem birimine tekabül eden fon katılma paylarını saklamacı kuruluşa iade edip karşılığında fonun içindeki menkul kıymetlerin payına düşen kısmını alabildiği, riskin dağıtılması ilkesi ve inanca dayalı mülkiyet esaslarına göre portföy işletmek amacıyla kurulan malvarlıklardır.

2014 yıl sonu itibarıyla ise halka arz edilmiş ve Borsa İstanbul bünyesindeki Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmekte olan 15 (2013: 17) adet borsa yatırım fonu bulunmaktadır. Toplam değeri yaklaşık 192 milyon TL (2013: 189 milyon TL) olan bu fonlardan 9 tanesi çeşitli hisse senedi endekslerini, 4 tanesi altın ve diğer kıymetli maden endeksini, 2 tanesi ise tahvil ve bono endeksini baz almaktadır.

Fon Sepeti Fonları

Fon sepeti fonları (Funds of Funds) değişik fon yönetim stratejilerinin sağladığı getiri avantajlarından yararlanılması amacıyla, diğer yatırım fonlarının katılım paylarını portföylerine almak suretiyle faaliyet göstermektedir.

2014 yılı sonu itibarıyla 7 (2013: 4) adet fon sepeti fonu bulunmaktadır olup, bunların toplam değeri 51 milyon TL'dir (2013: 6,3 milyon TL).

Garantili Fonlar

Garantili fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getiri-

nin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine ve garantör tarafından verilen garantiye dayanılarak taahhüt edildiği fonlardır.

2014 yılı sonu itibarıyla 20 (2013: 5) adet garantili fon bulunmaktadır olup, bu fonların toplam değeri 22 milyon TL'dir (2013: 55,2 milyon TL).

Koruma Amaçlı Fonlar

Koruma amaçlı fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine dayanılarak en iyi gayret esas çerçevesinde amaçlandığı fonlardır.

2014 yılı sonu itibarıyla 33 (2013: 48) adet koruma amaçlı fon bulunmaktadır olup, bu fonların toplam değeri 161 milyon TL'dir (2013: 489,2 milyon TL).

Serbest Yatırım Fonları

Serbest yatırım fonları, katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fonlardır.

2014 yılı sonu itibarıyla 37 (2013: 30) adet serbest yatırım fonu bulunmaktadır olup, bu fonların toplam değeri 922 milyon TL'dir (2013: 524,5 milyon TL).

Yabancı Yatırım Fonları

2014 yılı Aralık ayı itibarıyla katılma payları Kurulca kayda alınmış olan yabancı yatırım fonu sayısı 41 (2013: 41) olup, Türkiye'de dolaşımda bulunan payların toplam değeri yaklaşık 14 milyon ABD Dolarıdır (2013: 22 milyon ABD Doları).

5.5.2. Yatırım Ortaklıkları

Türkiye'de menkul kıymet yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları olmak

üzere 3 tür yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

5.5.2.1. Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları

Sermaye piyasalarımızda 2014 yılı sonu itibarıyla 9 adet yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir. Bu ortaklıkların piyasa değeri 282 milyon TL (121 milyon ABD Doları)'dir. Yatırım ortaklıklarının portföylerinin %21,2'si hisse senedinden, %29,5'i devlet tahvili ve hazine bonosundan, %5,5'i ters repo işlemlerinden, %39,2'si

ağırlıklı olarak özel sektör borçlanma araçları olmak üzere özel sektör borçlanma araçları ve kıymetli madenlerden; kalan kısım ise borsa para piyasası işlemleri, yabancı menkul kıymetler ve diğer bazı varlıklardan oluşmaktadır.

5.5.2.2. Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları

Payları Borsa İstanbul'da işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları, gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı sermaye piyasası araçlarına, gayrimenkul projelerine, gayrimenkule dayalı haklara ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilmektedir.

2014 yıl sonu itibarıyla toplam piyasa değeri 21,6 milyar TL (9,3 milyar ABD Doları) olan ve 31 adet gayrimenkul yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

5.5.2.3. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları

Payları Borsa İstanbul'da işlem gören girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, sermayelerini esas olarak girişim sermayesi yatırımlarına yönelmektedirler.

2014 yıl sonu itibarıyla toplam piyasa değeri 1,5 milyar TL (640 milyon ABD Doları) olan 12 adet halka açık girişim sermayesi yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

5.6. PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ

2014 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasasında faaliyet gösteren 40 (2013: 40) adet portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerin yönettiği portföy büyüklüğü 81,8 milyar TL olup, 2013 yılına göre %26 oranında artış göstermiştir (2013: 64,9 milyar TL).

2014 yılında yönetilen portföyün %2,5'i (2013:%2,9) bireysel bazda, %90,5'i (2013: %89,3) kurumsal bazda ve %7'si (2013: %7,8) ise tüzel kişi bazında yönetilmektedir.

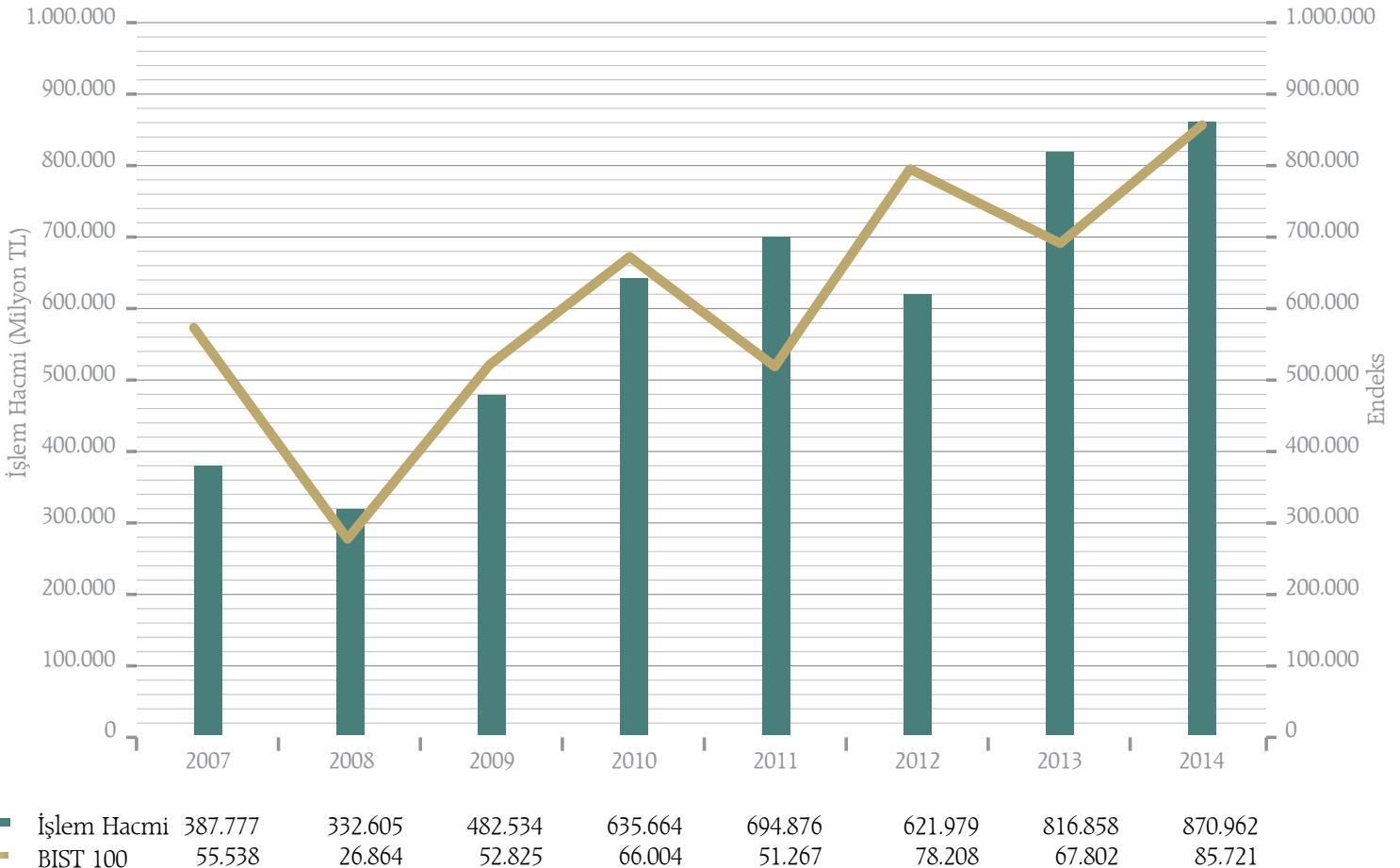
5.7. PAY PİYASASINDAKİ GELİŞMELER

5.7.1. Pay Piyasası ve BIST 100 Endeksi

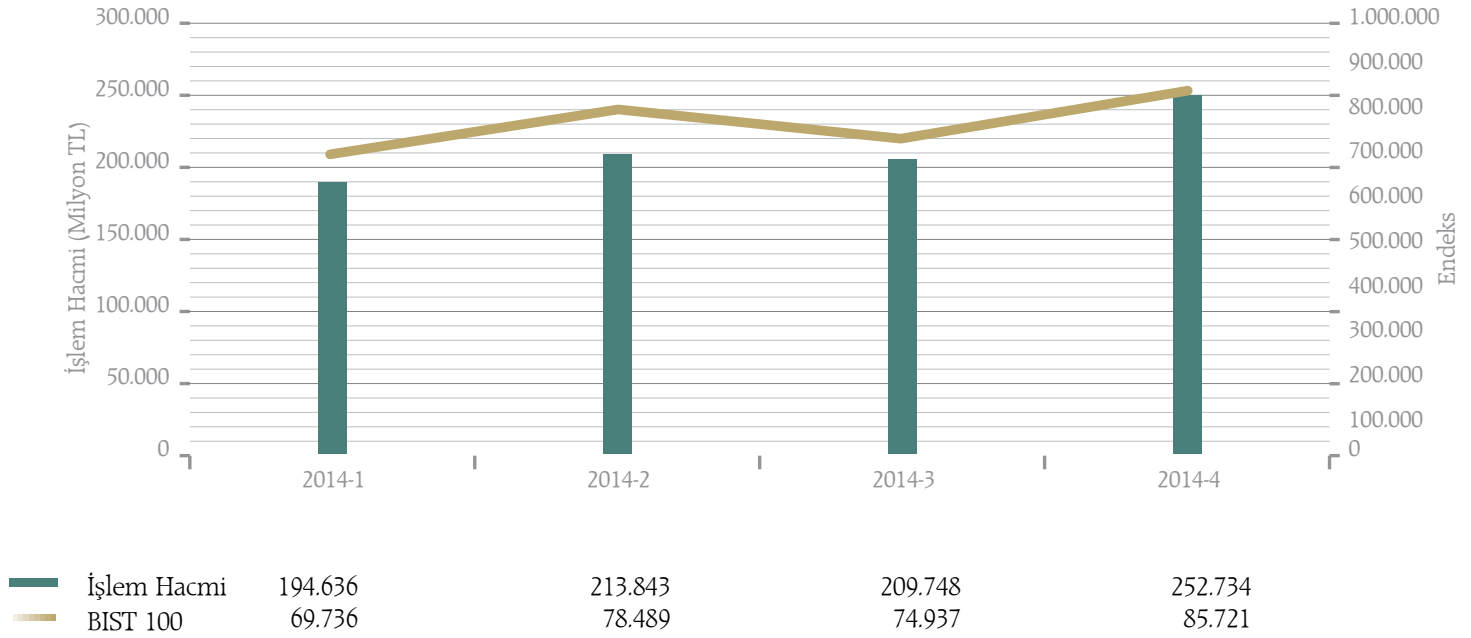
2013 yılını 67.802 puanla kapatan BIST 100 Endeksi 2014 yılında başlarda biraz dalgalı bir seyir izlemekle birlikte önemli bir artış trendine girerek 2014 yılını %26,4 artışla 85.721 puanla kapatmıştır. Aynı şekilde BIST Pay Piyasası işlem hacmi TL bazında 816,9 milyar TL'den 871 milyar TL'ye yükselmiş ancak, ABD Doları ba-

zında ise 431,3 milyar ABD Doları'dan kur etkisinden dolayı 398,3 milyar ABD Dolarına gerilemiştir. BIST işlem hacmi bir önceki yıla göre TL bazında %6,7'lik bir artışı ancak ABD Doları bazında ise %8,3 oranında bir azalışı ifade etmektedir.

Grafik 5.3. BIST 100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2007-2014)

Kaynak: BIST

Grafik 5.4. BIST-100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2014 yılı 3'er Aylık Bazda)**Kaynak: BIST**

2014 yılında BIST 100 Endeksi: yılın ilk çeyreğinde en düşük olarak 61.858 puana kadar gerilemiş, bununla birlikte yılın son çeyreğinde özellikle Kasım ayında 86.168 puana yükselerek toparlanma göstermiştir. 2014 yılı genel olarak değerlendirildiğinde,

aylık ortalama işlem hacminin 72.580,2 milyon TL olduğu, en yüksek işlem hacminin 96.324,8 milyon TL ile Aralık ayında, en düşük aylık işlem hacminin ise 57.405 milyon TL ile Şubat ayında gerçekleştiği görülmektedir.

Borsa İstanbul Kotunda Bulunan Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler

Payları Borsa İstanbul'da işlem gören ortaklıklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5.9. Payları Borsada İşlem Gören Ortaklık Sayısı (31.12.2014)

Borsa İstanbul'da İşlem Gören Ortaklık Sayısı	
Ulusal Pazar	217
İkinci Ulusal Pazar	94
Kurumsal Ürünler Pazarı	46
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları	9
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	31
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	6
Gözaltı Pazarı	29
PAY PİYASASI TOPLAM	386
Serbest İşlem Platformu (SİP)	14
Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP)	22
TOPLAM	422
Kaynak: BIST	

Tablo 5.10. Payları BIST'te İşlem Gören Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler

Yıllar	BIST'te İşlem Gören Şirketler			Fiyat/ Kazanç Oranı (%)	İşlem Görme Oranı (%)(***)
	İşlem Gören Şirket Sayısı (*)	Toplam Nominal Sermaye (Milyon TL)	Toplam Piyasa Kapitalizasyonu(*) (Milyon TL) (Milyon \$)		
2007	327	51.685	335.948	11,9	129,7
2008	326	63.300	182.025	5,8	135,1
2009	325	70.061	350.761	16,8	178,7
2010	350	80.806	472.553	13,3	150,6
2011	373	89.274	381.152	11,9	115,8
2012	395	96.634	550.051	12,5	113,1
2013	405	103.179	503.668	10,2	161,8
2014	401	104.540	624.369	14,4	139,5

(*) Ulusal, İkinci Ulusal, Gözaltı ve Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem gören şirket ve borsa yatırım fonu sayısı toplamıdır. Gelişen İşletmeler Piyasasında ve Serbest İşlem Platformu'nda işlem gören şirketler hariçtir.

(**) Toplam nominal sermaye, ilave kotasyon işlemleri henüz tamamlanmamış olan son sermaye artırım tutarlarını da içermektedir.

(***) Aylık hareketli ortalama (İşlem hacmi/Piyasa kapitalizasyonu) oranı.

Kaynak: BIST, WFE

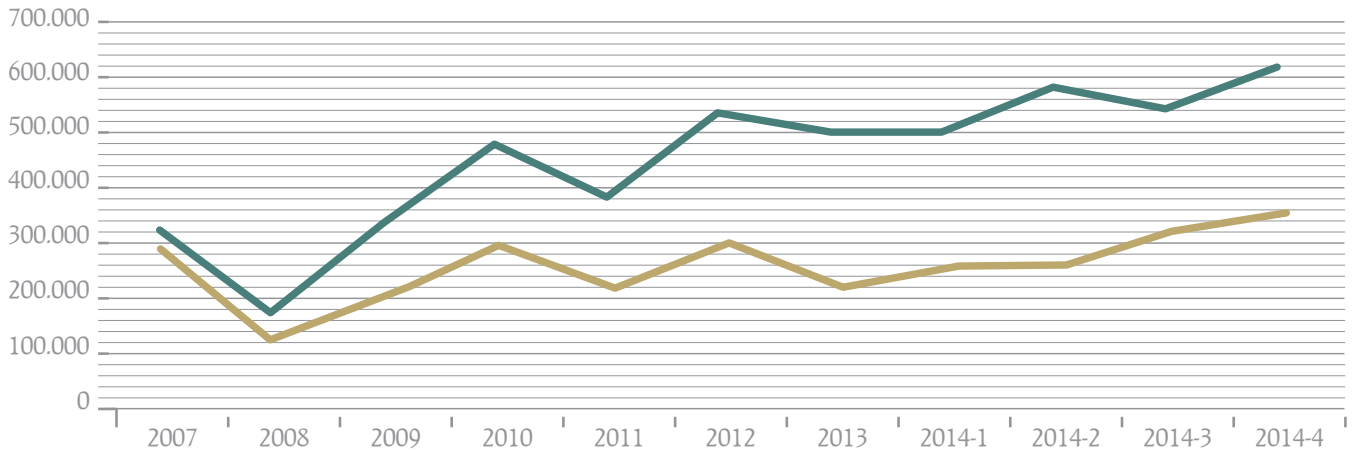
Yukarıdaki tabloda yer verilmemekle beraber 2014 yılı sonu itibarıyla, Serbest İşlem Platformu'nda işlem gören şirketlerin piyasa kapitalizasyonu 2.061 milyon TL, Gelişen İşletmeler Piyasasında işlem gören şirketlerin piyasa kapitalizasyonu ise 937 milyon TL'dir.

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin (Serbest İşlem Platformu ve Gelişen İşletmeler Piyasası'ndaki şirketler hariç olmak üzere) toplam piyasa değeri 2013 yılı sonunda 503.668 milyon

TL (236.586 milyon ABD Doları) düzeyinde iken, 2014 yıl sonu itibarıyla 624.369 milyon TL'ye (268.511 milyon ABD Dolarına) yükselmiştir. Bu şirketlerin fiyat/kazanç oranı %14,4, işlem görme oranı ise %139,5'dir.

Borsa İstanbul'un 2014 yılı piyasa kapitalizasyonunda 2013 yılına göre TL bazında %23,9; ABD Doları bazında ise %13,5 oranında yükselme olmuş; 2014 yılında ise ikinci ve son çeyrekte yaklaşık aynı tutarda seyir göstermiştir.

Grafik 5.5. Piyasa Kapitalizasyonu

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014-1	2014-2	2014-3	2014-4
TL	335.448	182.025	350.761	472.553	381.152	550.051	503.668	506.683	569.683	543.952	624.369
ABD DOLARI	289.986	119.698	235.996	307.551	201.924	309.644	236.586	235.207	268.579	239.037	268.511

Gelişen İşletmeler Piyasasında ve Serbest İşlem Platformu'nda işlem gören şirketler hariçtir.

Kaynak: Borsa İstanbul

5.7.2. Gelişen İşletmeler Piyasası

Gelişme ve büyüme potansiyeline sahip şirketlerin sermaye piyasalarından fon sağlamak amacıyla ihraç edecekleri menkul kıymetlerin işlem görebileceği şeffaf ve düzenli bir ortam yaratmak amacıyla Borsa İstanbul bünyesinde ayrı bir piyasa olarak Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP) kurulmuştur.

Borsa İstanbul GİP verilerine bakıldığında, 2012 yılında 1.306,05 milyon TL olan işlem hacmi 2013 yılında %65,2 oranında artarak 2.157,79 milyon TL'ye yükselmiş; bununla birlikte, 2014 yılında ise %9,7 oranında azalarak 1.947,88 milyon TL'ye düşmüştür. Diğer yandan 2012 yılında 11 adet olan GİP'te işlem gören şirket sayısı 2013 yılında 20'ye, 2014 yılında da 22'ye yükselmiştir.

Tablo 5.11. Gelişen İşletmeler Piyasasına İlişkin Veriler

Yıl	İşlem Hacmi (Milyon TL)	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Şirket Sayısı
2011	461,39	110,3	2
2012	1.306,05	387,1	11
2013	2.157,79	583,2	20
2014	1.947,88	936,97	22

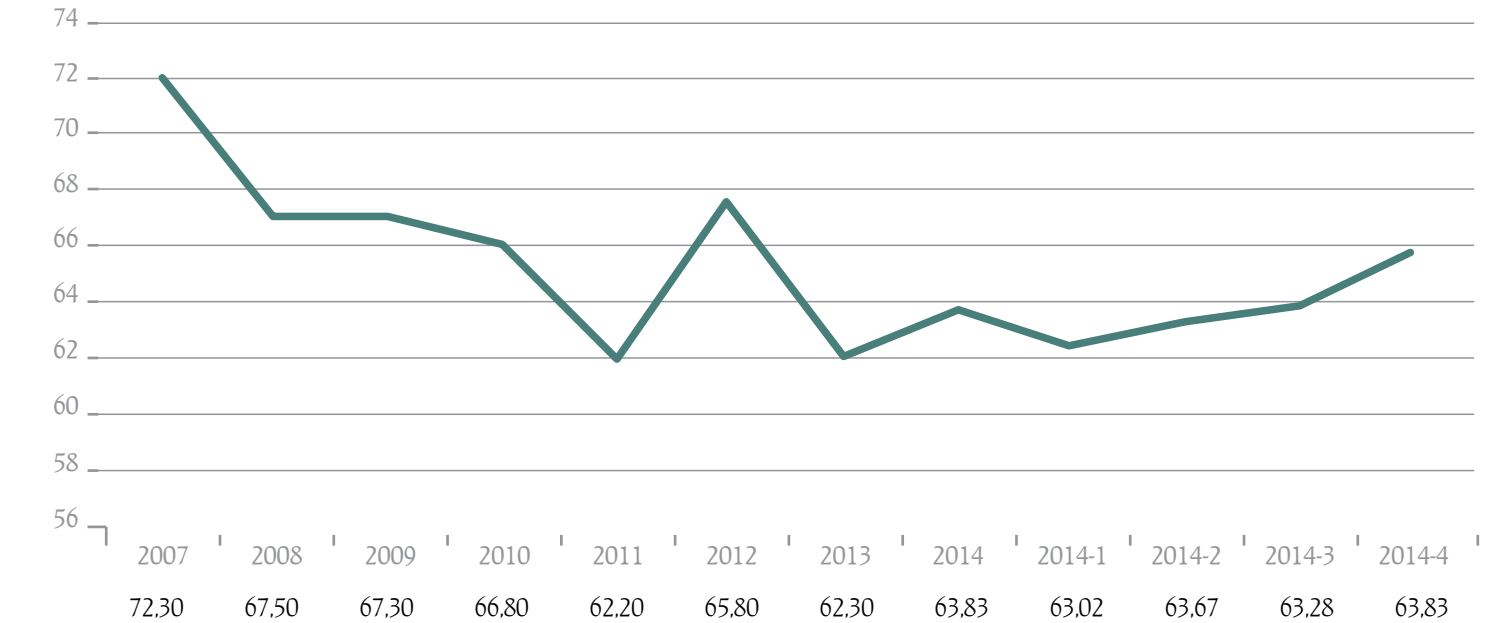
Kaynak: BIST

Yabancı Yatırımcıların Pay Senedi İşlemleri

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin halka açık kısmı için yabancı yatırımcılara ait payların saklamadaki toplam paylara ait oranının 2007-2014 yılları arasındaki dönemde %62 ve üzerinde

gerçekleştiği görülmektedir. 2014 yılında bu oran bir önceki yıla göre %2,5 puanlık bir artışla %63,83¹ olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5.6. Yabancı Yatırımcıların Saklama Bakiyeleri

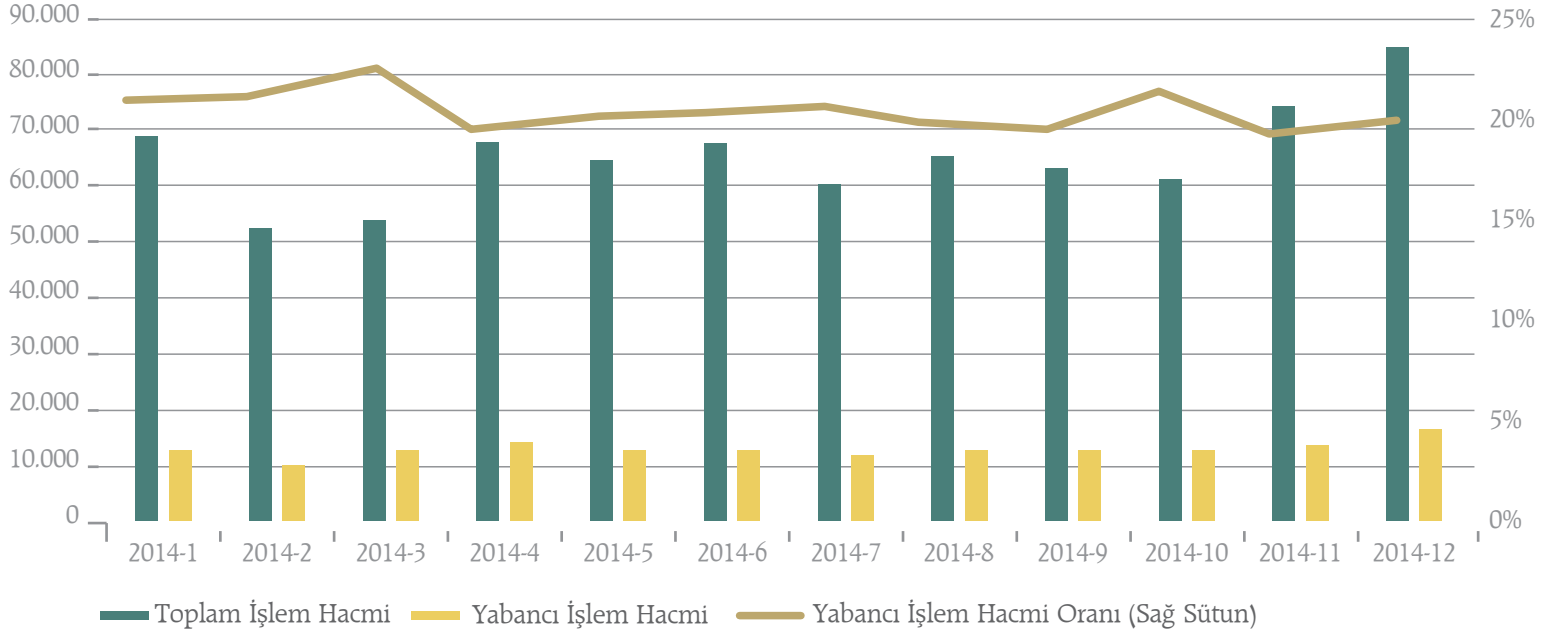
— Saklama Bakiyesi Oranı

Kaynak: MKK

Borsa İstanbul'da yabancı yatırımcı hesabına yapılan işlemlerin toplam işlem hacmine oranı ortalama 20,3% olarak görülmüş olup; yılın ilk çeyreğinde ise %21,25 oranla diğer çeyreklere göre daha yüksek seyretmiştir. En yüksek olarak Mart ayında toplam

işlem hacminin %22,55'i, Nisan ayında ise en düşük olarak toplam işlem hacminin %19,46'sı yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

(¹) Bu veri MKK tarafından günlük olarak veri yayın kuruluşlarına verilen ve BIST 2. seans ağırlıklı ortalama fiyatı üzerinden hesaplanmıştır.

Grafik 5.7. Borsa İstanbul Pay Piyasası Yabancı Yatırımcı İşlem Hacimleri**Kaynak: BIST**

Yabancı İşlem Hacmi verilerinde hem alım hem satım tarafı verileri dahil edilmiştir. Ancak toplam işlem hacmi hesabında işlemlerin her iki tarafı değil de tek taraflı işlemler hesaplamaya

dahil edildiğinden "Yabancı işlem hacmi oranı" yabancı işlem hacminin, toplam işlem hacminin iki ile çarpılmasıyla bulunan değere bölünmesiyle hesaplanmıştır.

5.8. BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER VE PİYASA BÜYÜKLÜKLERİ

Borçlanma Araçları Piyasası'nda, Türk Lirası ve döviz ödemeli ihraç edilmiş borçlanma araçları, menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları, kira sertifikaları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ihraç edilen likidite senetleri ile Borsa Yönetim Kurulu tarafından işlem görmesine karar verilen diğer sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

Borçlanma Araçları Piyasası'nda işlemler Kesin Alım-Satım Pazarı, Repo-Ters Repo Pazarı, Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı, Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı, Pay Senedi Repo Pazarı, Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı ile Uluslararası Tahvil Pazarı'nda gerçekleştirilmektedir.

Tablo 5.12. Borçlanma Araçları Piyasası İşlem Hacimleri

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kesin Alım ve Satım Pazarı								
Milyar TL	364	301	417	446	478	357	404	320
Milyar USD	279	239	270	298	291	200	215	147
Repo-Ters Repo Pazarı								
Milyar TL	2.571	2.935	2.983	3.012	2.903	3.718	3.129	2.795
Milyar USD	1.993	2.274	1.929	2.010	1.744	2.077	1.655	1.280
Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı								
Milyar TL	-	-	-	-	0,279	1,184	1,49	1,74
Milyar USD					0,151	0,663	0,78	0,79
Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı								
Milyar TL	-	-	-	-	732	2.742	3.344	4.509
Milyar USD	-	-	-	-	408	1.531	1.742	2.057

Tablo 5.12. Borçlanma Araçları Piyasası İşlem Hacimleri (devamı)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kamu ve Özel Kira Sertifikaları Pazarı (*)								
Milyar TL	-	-	-	-	-	0,030	0,670	1,130
Milyar USD	-	-	-	-	-	0,020	0,35	0,520
Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı								
Milyar TL	-	-	-	-	8	9	20	19
Milyar USD	-	-	-	-	5	5	11	9
Toplam								
Milyar TL	2.935	3.236	3.400	3.459	4.121	6.828	6.898	7.645
Milyar USD	2.272	2.513	2.199	2.308	2.448	3.814	3.624	3.493
GÜNLÜK ORTALAMA								
Milyar TL	11,7	12,9	13,0	13,8	16,3	26,9	27,6	30,5
Milyar USD	9,0	10,0	8,7	9,2	9,7	15,1	14,4	13,9
(*) Kamu ve özel sektör kira sertifikalarına ait özel bir Pazar bulunmamakta, BIST bünyesinde Kesin Alım Satım Pazarı'nda işlem görmektedir.								
Kaynak: BIST								

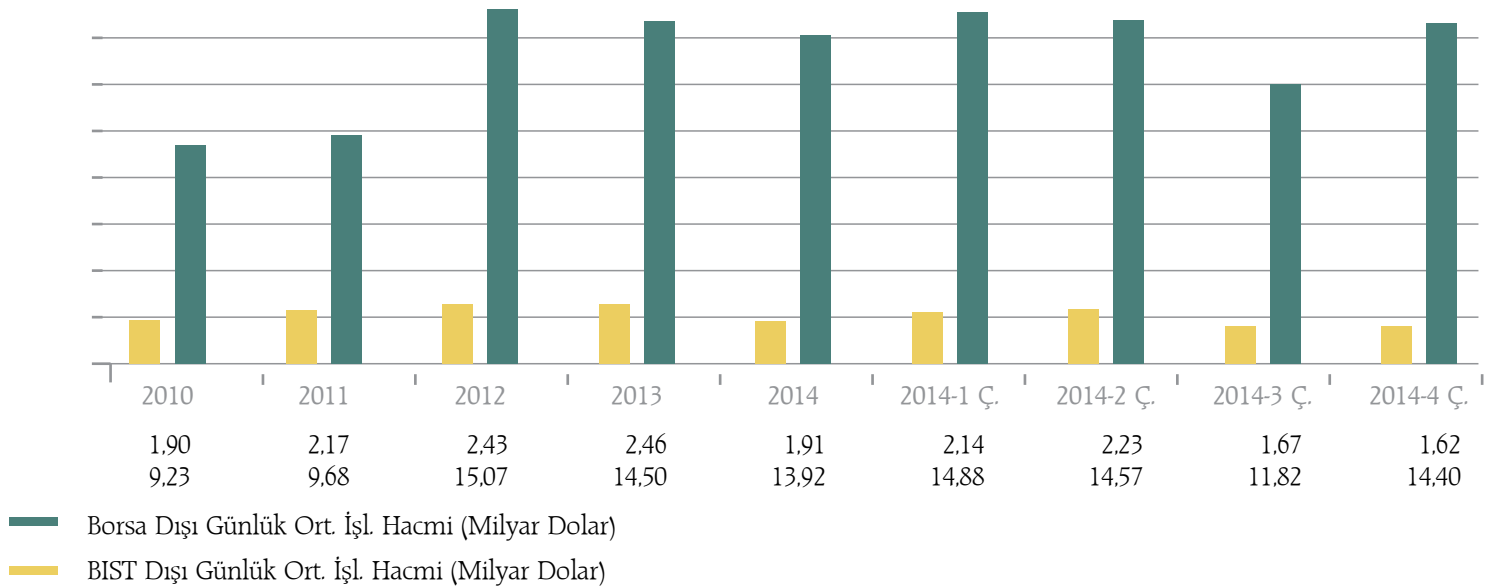
Borçlanma Araçları Piyasasında işlem hacmi 2014 yılında 7.645 milyar TL'ye (3.493 milyar ABD Doları) ulaşmıştır. 2014 yılı rakamlarında bir önceki yıla göre Türk Lirası bazında %10,83 oranında artış, ABD Doları bazında ise %3,61 oranında azalış meydana gelmiştir.

Günlük ortalama işlem hacmi ise 2014 yılında TL bazında %10,51 oranında artarak 30,5 milyar TL, ABD Doları bazında ise %3,47 oranında azalarak 13,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

İşlemlerin dağılımına bakıldığında, ağırlığın %58,9 ile Bankalararası Repo Ters Repo işlemlerinde olduğu görülmektedir.

2014 yılında borsa dışında gerçekleştirilen ve borsaya tescil edilen işlemlerin günlük ortalama işlem hacmi 1,9 milyar TL'dir. 2014 yılının ilk çeyreğinde 14,9 milyar TL olarak en yüksek BIST günlük ortalama işlem hacmi gerçekleşmiş olup; öte yandan, hem borsa dışı hem de BIST günlük ortalama işlem hacminde 2014 yılının üçüncü çeyreğinde düşüş görülmektedir.

Grafik 5.8. Borsa ve Borsa Dışı Tahvil ve Bono Günlük Ortalama İşlem Hacmi

5.9. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER

VİOP'ta işlem gören sermaye piyasası araçlarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5.13. VİOP İşlem Hacmi Bilgileri (2014) (*)

Sözleşme	Miktar (Adet)	Hacim (TL)	Ort. Açık Pozisyon
Endeks Vadeli	43.368.269	400.623.922.570	248.258
Endeks Opsiyon	107.344	984.914.140	6.255
Pay Vadeli	194.377	134.940.357	2.594
Pay Opsiyon	88.919	63.870.150	6.717
Döviz Vadeli	14.068.406	31.986.126.488	180.621
Döviz Opsiyon	26.801	60.005.550	971
Altın Vadeli (**)	1.597.961	1.867.597.277	24.793
Enerji ve Emtia Vadeli	35	448.116	0
Yabancı Endeks Vadeli	2	1.400	0
Genel Toplam	59.452.114	435.721.826.048	

(*) Pozisyon kapamalar dahil edilmiştir.

(**) Altın vadeli işlem sözleşmelerinin sözleşme büyüklüğü 16.06.2014 itibariyle 1 gr'a indirilmiştir.

Kaynak: BIST

2014 yılında 59.452.114 adet işlem miktarı, 435,7 milyar TL (186,9 milyar ABD Doları) işlem hacmi gerçekleşmiş olup; söz konusu veriler 2013 yılı ile kıyaslandığında işlem miktarında %11,8'lik, TL bazında işlem hacminde ise %4,6'lık artışı ifade etmektedir.

Ayrıca, 27.08.2014 tarihinde vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri işlem hacminde tüm zamanların rekoru 4,3 milyar TL ile kırılmıştır.

5.10. KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER

2014 yılında BIST Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'na ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5.14. BIST Kıymetli Madenler İşlem Hacmi ve Miktarı (*)

Yıllar	İşlem Miktarı(Kg)			Toplam	İşlem Hacmi		
	TL/Kg	\$/Ons	€/Ons		(Milyon TL)	(Milyon \$)	(Milyon €)
2007	236.101	414.999	0	651.100	1.130	6.594	0
2008	292.357	428.894	0	721.251	336	9.345	0
2009	360.759	248.509	34	609.302	516	6.827	1
2010	368.529	134.250	490	503.269	609	4.396	15
2011	277.871	356.964	295	635.131	2.999	10.606	11
2012	195.862	550.737	2.664	749.263	2.034	15.729	110
2013	207.779	693.682	2.080	903.541	2.585	18.554	73
2014	191.687	478.761	507	670.955	1.933	8.915	15

(*) Altın, gümüş, platin, paladyum işlemleri ve 3 farklı para birimi dikkate alınmıştır.

Kaynak:BIST

Borsa İstanbul Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda 2014 yılında 191.687 TL/Kg olarak gerçekleşen işlem miktarı,

2013 yılına göre yaklaşık %7,8 oranında azalış gösterirken, ABD Doları/Ons işlemlerinde de yaklaşık %30,9'luk azalış, Euro/Ons

işlemlerinde ise %75,6'lık azalış yaşanmıştır. TL/Kg cinsinden işlem hacminde bir önceki yıla göre %25,22 azalış, ABD Doları/Ons cinsinden gerçekleşen işlem hacminde %51,95 azalış, Euro/

Ons cinsinden gerçekleşen işlem hacminde ise %79,45 oranında azalış görülmüştür.

Tablo 5.15. BIST Elmas ve Kıymetli Taşlar İşlem Hacmi ve Miktarı

Yıl	İşlem Miktarı(Karat)				İşlem Hacmi		
	TL	\$	€	Toplam	TL	\$	€
2014	1.004	207.104	0,62	208.108	1.092.914	16.626.015	1.600
1 karat=0,2 gram							
Kaynak: BIST							

Elmas ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda ise ilk defa 2014 yılında işlem gerçekleşmiş olup; TL/kg olarak gerçekleşen işlem miktarı

191.687 TL/kg; TL/Kg cinsinden işlem hacmi ise 1.933 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

5.11. KALDIRAÇLI ALIM SATIM (FOREKS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GELİŞMELER

2499 sayılı SPKn kapsamında aynı bir sermaye piyasası faaliyeti iken; 6362 sayılı SPKn kapsamında türev araç olarak nitelendirilen kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 2014 yılı sonu itibari-

le Kurulumuz tarafından yetkilendirilmiş aracı kurumlara ilişkin bilgiler aşağıda yer alan tabloda gösterilmektedir:

Tablo 5.16. Kaldıraçlı Alım Satım Yetki Belgesine Sahip Olan Aracı Kurum Sayısı

KAS Yetki Belgesi Türü	2012	2013	2014
Piyasa Yapıcılığı	20	29	32
İşlem Aracılığı	2	4	2
Tanıtım Aracılığı	1	1	1
Toplam	23	34	35
Kaynak: SPK			

2014 yılı sonunda aracı kurumlar tarafından Kurulumuzun yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin düzenlemelerinde tanınan 01.07.2015'e kadar olan geçiş süreci nedeniyle yaptıkları dönüşüm başvurularından dolayı 5 adet kaldıraçlı alım satım işlemleri piyasa yapıcılığı, 1 adet kaldıraçlı alım satım işlemleri işlem aracılığı yetki belgeleri iptal edilmiştir. Bununla birlikte, söz konusu aracı kurumlar 02.01.2015 tarihinde yeni yatırım hizmet ve faaliyetleri

çerçevesinde yetkilendirilmiş olup; Mart 2015 itibariyle kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 37 adet piyasa yapıcılığı, 3 adet işlem aracılığı ve 1 adet tanıtım aracılığı faaliyetini gerçekleştiren aracı kurum bulunmaktadır.

Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 2014 yılı verileri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5.17. Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerine İlişkin Yıllık Veriler

	2012	2013	2014
31 Aralık Tarihindeki Hesap Sayısı	16.670	43.194	78.755
31 Aralık Tarihindeki Teminat Miktarı (Milyon TL)	139	280,5	449,1
31 Aralık Tarihindeki Açık Pozisyon Değeri (Milyon TL)	2.851,1	5.151,4	8.456,3
Yıllık Toplam İşlem Hacmi (Milyon TL)	1.102.364,1	2.952.793,2	4.569.463,6
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (Milyon TL)	4.223,6	11.313,4	18.205
Kaynak: Takasbank			

KAS işlemlerine ilişkin toplam yıllık işlem hacmi ise 2013 yılında 2.953 milyar TL iken 2014 yılında %54,73 oranında artarak 4.569 milyar TL'ye yükselmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu
tasarruf sahiplerinin
hak ve
yararlarının
korunmasını denetlemek
amacı
çerçevesinde
faaliyet göstermektedir

6. BORSALAR, MERKEZİ TAKAS VE MERKEZİ SAKLAMA KURULUŞLARI, BİRLİKLER VE YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ

6.1. BORSA İSTANBUL A.Ş.

Kurulumuzun 07.02.2014 tarih ve 3 sayılı toplantısında alınan karar uyarınca döviz opsiyonu sözleşmelerinin nihai asgari unsurları onaylanarak söz konusu sözleşmeler Borsada işleme açılmaya hazır hale getirilmiştir.

Takasbank 03.03.2014 itibariyle VİOP'ta merkezi karşı taraf olarak faaliyet göstermeye başlamış ve konuya dair ayrıntılı esaslar onaylanarak düzenleme alt yapısı tamamlanmıştır.

Kurulumuzun 13.06.2014 tarihli ve 18 sayılı sayılı toplantısında alınan karar uyarınca Bosna Hersek Saraybosna Borsası temel pay endeksi olan SASX-10 endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin VİOP'ta işleme açılması onaylanmış ve 15.12.2014 tarihinde söz konusu sözleşmeler işleme açılmıştır.

Borsa İstanbul A.Ş.'nin Hazine mülkiyetinde bulunan (B) Grubu paylarının, sermayesinin %42,75'ini aşmamak üzere 31.12.2015 tarihine kadar halka arz edilmesine ilişkin 2014/6747 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 14.11.2014 tarihli ve 29175 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Likidite sağlayıcılığın kapsamı genişletilerek; Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar ve Kurumsal Ürünler Pazarında BIST 30 Endeksi kapsamı dışında kalan tüm paylarda 05.12.2014 tarihi itibariyle uygulanabilir hale getirilmiştir.

Borsa İstanbul ve Londra Borsası arasında BIST 30 endeksine ve pay senetlerine dayalı vadeli işlem ve opsiyon ürünlerinin Londra Borsası'nda yatırımcılara sunulabilmesine ve Londra Borsası iştiraki olan takas kuruluşu "London Clearing House"un (LCH. Clearnet) bu ürünlere ilişkin işlemlerde merkezi karşı taraf işlevini üstlenmesine yönelik mutabakat zaptı 25.12.2014 tarihinde imzalanmıştır.

Kurulumuzun 30.12.2014 tarih ve 36 sayılı toplantısında alınan karar uyarınca VİOP'ta yurt içinde yerleşik tüzel kişilerin kendi faaliyet alanlarıyla ilgili piyasalarla sınırlı olmak üzere doğrudan işlem yapmalarının konuya dair mevzuat değişiklik taslaklarının sonuçlandırılmasını müteakip uygulamaya geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

6.2. MERKEZİ KAYIT KURULUŞU A.Ş.

Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) ve NASDAQ OMX arasında Elektronik Genel Kurul Sistemi'nin gelişmiş ve gelişmekte olan 18 ülkeye satış ve pazarlanması konularında ön anlaşma imzalanmıştır.

Kurulumuzun 14.01.2014 tarihli ve 1 sayılı toplantısında; Borsa İstanbul A.Ş. tarafından icra edilen "Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) işleticiliğinin MKK'ya devredilmesine karar verilmiş olup, 17.03.2014 tarihinden beri KAP platformu MKK tarafından işletilmektedir.

SPKn'nun "Merkezi Kayıt Kuruluşu" başlıklı 81'inci maddesi kapsamında hazırlanan Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik 7 Ağustos 2014 tarih ve 29081 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Merkezi Kayıt Kuruluşu ve Takasbank verilerinin Borsa İstanbul üzerinden dağıtımını hüküm altına alan sözleşme 25.12.2014 tarihinde Borsa İstanbul, MKK ve Takasbank arasında imzalandı.

6.3. TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği'nin unvanı SPKn'nun 74'üncü maddesi ile "Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği" (TSPB) olarak değişmiş ve bu kapsamda hazırlanan "Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Statüsü" 02.04.2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni Birlik Statüsü ile Birliğin üyelik ve yönetim yapısı değişmiştir.

TSPB'nin yeni üyelik yapısı aracı kurum ve bankalara ilaveten

portföy yönetim şirketleri ve payları borsada işlem gören yatırım ortaklıklarını da içerecek şekilde genişletilmiştir. Ayrıca TSPB yönetim kurulunda aracı kurum ve banka temsilcilerinin yanı sıra portföy yönetim şirketleri, payları borsada işlem gören yatırım ortaklıkları ile Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği temsilcileri ve iki adet de bağımsız üye yer almıştır. Yeni TSPB Statüsü uyarınca yönetim kurulu üyelerinin belirlendiği genel kurul toplantısı 08.07.2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

6.4. TÜRKİYE DEĞERLEME UZMANLARI BİRLİĞİ

TDUB'nin 26.09.2014 tarihinde gerçekleştirilen 5. Olağan Genel Kurul Toplantısında yönetim ve denetleme kurulları ile disiplin komitesine üyelik seçimleri yapılmıştır.

TDUB'nin 27.12.2014 tarihinde 3. Olağanüstü Genel Kurul Top-

lantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, üyelik giriş ve yıllık aidatları belirlenmiş, yapılan görüşmeler sonucunda, 2015 yılı bütçesi, Disiplin Yönetmeliği, Komitelerin İşleyiş Esaslarına İlişkin Yönetmelik ile Personel ve Teşkilat Yönetmeliğindeki değişiklik kabul edilmiştir.

6.5. YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ

SPKn'nun 83'üncü maddesi ile yatırımcıların belirtilen şartlar çerçevesinde tazmini amacıyla kamu tüzel kişiliğini haiz Yatırımcı Tazmin Merkezi (YTM) kurulmuştur.

SPKn'nun Kurulumuza vermiş olduğu yetkiye dayanılarak, YTM'nin temsil ve idaresi, personeli, yatırım kuruluşları tarafından YTM'ye ödenecek aidatlar, zamanaşımına uğrayan varlıkların YTM'ye gelir kaydedilmesi ve YTM'nin işleyişine ilişkin diğer hususları düzenlemeye yönelik mülga Yatırımcı Tazmin Merkezine İlişkin Yönetmelik (mülga Yönetmelik) hazırlanmış ve 06.06.2013 tarihli ve 28669 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mülga Yönetmelik uyarınca, 2014 yılı içerisinde yatırım kuruluşları tarafından YTM'ye ödenecek yıllık aidat tutarları hesaplanarak tahsil edilmiştir. Bunun yanında, SPKn md.13(4) uyarınca, yedi yıllık yasal süre içerisinde kaydileştirilmek üzere teslim edilmediği için mülkiyeti YTM'ye intikal eden sermaye piyasası araçları ile SPKn md. 83(4) uyarınca, 31.12.2013 tarihi itibarıyla zamanaşımına uğramış ve YTM'ye devredilmiş olan emanet ve alacaklardan borsada satışı mümkün olanların satışına yönelik işlemler

gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan; Özel Fon'dan alacaklılara ödeme yapılmasına ilişkin işlemler YTM tarafından; SPKn'un yürürlüğe girmesinden önce tedrici tasfiyesine başlanmış yatırım kuruluşlarının tasfiyesine yönelik işlemler ise MKK tarafından sürdürülmektedir.

Bununla birlikte, gerek karşılaşılan sorunların çözülmesi, gerek piyasa aktörlerinden gelen taleplerin değerlendirilmesi, gerekse de gelişen piyasa koşullarına uyum sağlanmasını teminen yapılan çalışmalar çerçevesinde mülga Yönetmelik tamamen gözden geçirilerek yerine "Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliği" hazırlanmış ve 27.02.2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözkonusu Yönetmelik ile; 250.000 TL olan giriş aidatı 50.000 TL'ye düşürülmüş, yıllık aidatlara ilişkin riske dayalı ve daha basit bir hesaplama yöntemi getirilmiş ve zamanaşımını durduran ve kesen haller, yatırımcılara bildirim ve ilan süreci ile zamanaşımına uğramış varlıkların YTM'ye aktarılması gibi hususlar daha ayrıntılı olarak yeniden düzenlenmiştir.

FSC

Mixed Sources

Product group from well-managed
forests, controlled sources and
recycled wood or fibre

www.fsc.org Cert no. SGS-COC-004136
© 1996 Forest Stewardship Council

Tasarım: Cosmic Creative **Basım:** Acar Basım ve Çİlt San. Tic. A.Ş.

**Sermaye Piyasası Kurulu
Merkez:**

Eskişehir Yolu 8.Km No:156
06530 ANKARA
Tel: +90 (312) 292 90 90
Faks: +90 (312) 292 90 00

İstanbul Temsilciliği:

Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:15
34367 Şişli / İSTANBUL
Tel: +90 (212) 334 55 00
Faks: +90 (212) 334 56 00

E-Posta:

spk@spk.gov.tr

www.spk.gov.tr

www.yatirimyapiyorum.gov.tr